

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

25'inci Toplantı
9 Mayıs 2017 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel'in, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin Komisyon gündemine alınıp öncelikle görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin Komisyon gündemine alınıp öncelikle görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, teklif sahibi olarak Komisyona bilgi vermesi ve Komisyon Başkanlığının teklifle ilgili grup sözcüleriyle bir bilgilendirme toplantısı yapması gerektiğine ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, HDP Diyarbakır Milletvekili ve Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi Nursel Aydoğan'ın Genel Kurulda okunan tezkereyle milletvekilliğinin düşürüldüğüne ve Türkiye siyaseti adına çok üzgün olduğuna ilişkin açıklaması

5.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, yapılan Anayasa değişikliğiyle Parlamentonun devre dışı kaldığına ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin görüşülme sürecinin nasıl olacağını, yapılan Anayasa değişikliği neticesinde Meclis Başkanlığının kararına bağlı olduğuna ve bir usul tartışmasına gerek olmadığına ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Komisyon üyeliğine seçilen Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan'a "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil'in, (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşması sırasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1703)

V.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

Komisyon gündeminde bulunan (2/1622) esas numaralı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 26'ncı maddesi uyarınca Komisyon gündemine alınmasına ve görüşülmekte olan (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili görüşmesine istinaden İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca birleştirilmesine ve görüşmelerde (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'nin esas alınmasına ilişkin karar

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

25'üncü Toplantı

9 Mayıs 2017 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 16.03'te açılarak iki oturum yaptı.

İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel,

İstanbul Milletvekili Garo Paylan,

Olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin Komisyon gündemine alınıp, öncelikle görüşülmesi gerektiğine;

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin görüşülme sürecinin nasıl olacağını, yapılan Anayasa değişikliği neticesinde Meclis Başkanlığının kararına bağlı olduğuna ve bir usul tartışmasına gerek olmadığına,

İstanbul Milletvekili Garo Paylan, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, teklif sahibi olarak Komisyona bilgi vermesi ve Komisyon Başkanlığının teklifle ilgili grup sözcüleriyle bir bilgilendirme toplantısı yapması gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyon gündeminde bulunan (2/1622) esas numaralı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 26'ncı maddesi uyarınca Komisyon gündemine alınmasına ve görüşülmekte olan (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili görülmesine istinaden İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca birleştirilmesine ve görüşmelerde (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'nin esas alınması kabul edildi.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1703) görüşmelerine başlanarak, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddelerine geçilmesi kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Garo Paylan, HDP Diyarbakır Milletvekili ve Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi Nursel Aydoğan'ın Genel Kurulda okunan tezkereyle milletvekilliğinin düşürüldüğüne ve Türkiye siyaseti adına çok üzgün olduğuna,

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu, yapılan Anayasa değişikliğiyle Parlamentonun devre dışı kaldığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç,

Komisyon üyeliğine seçilen Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan'a "Hoş geldiniz" dediğine,

İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil'in (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşması sırasındaki bazı ifadelerine;

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.13'te toplantıya son verildi.

9 Mayıs 2017 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.03

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)**BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)**

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 25’inci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (2/1703) esas numaralı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Bakanın sunumlarına geçmeden önce ben usul açısından Sayın Temizel’e söz vereceğim.

Buyurunuz.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Zekeriya Temizel’in, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin Komisyon gündemine alınıp öncelikle görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; gündemimizle ilgili olarak çalışmalarla geçmeden önce Komisyon olarak bir sorumluluğumuzu hatırlatmak istiyorum. Hepinizin bildiği gibi, olağan dışı durumlarda olağan hukuk sistemleri yeterli olmaz. Bu durumlarda demokratik anayasal düzenin korunması ve sürdürülebilmesi için olağan dışı yönetim usullerine başvurulması zorunluluğu ortaya çıkar. Bu bağlamda, olağanüstü yöntemlere neden olan tehlikelerin bertaraf edilmesi, olaylar karşısında ivedi önlem ve karar alınması zorunlu olarak gerekir.

Ancak, olağanüstü yönetim usulleri, hukuku dışlayan keyfî bir yönetim anlamına gelmez. Olağanüstü yönetimler, kaynağını anayasada bulan, anayasal kurallara göre yürürlüğe konulan, yasama ve yargı organlarının denetiminde varlıklarını sürdüren rejimlerdir. Ayrıca, olağanüstü yönetimlerin amacı, anayasal düzeni korumak ve savunmak olmalıdır. Bu nedenle, olağanüstü hâl, yürütme organına önemli yetkiler vermesine, hak ve özgürlükleri de önemli ölçüde sınırlandırmasına karşın, sonuçta hukuki rejimlerdendir.

Anayasa’mız işte bu olağanüstü durumlar için iki tane farklı usul, daha doğrusu ortaya çıkma amacı farklı olan iki tane usulü öngörmüş ve bunları Anayasa’mızın 121 ve 122’nci maddelerinde düzenlemiştir. 121’inci maddesinde “Olağanüstü hal süresince, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, kanun hükmünde kararnameler çıkarabilir. Bu kararnameler, Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur; bunların Meclişe onaylanmasına ilişkin süre ve usul, İçtüzükte belirlenir.” denilmektedir. Diğer taraftan, 121’inci maddelerin üçüncü fıkrasında, 122’inci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulacakları ve bunlarla ilgili İç Tüzük hükümlerinin

açıkça belirleneceği öngörülmüştür. Bizim İç Tüzük'ümüzün 128'inci maddesinde "Anayasanın 121 ve 122 nci maddeleri gereğince çıkarılan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan kanun hükmünde kararnameler, Anayasanın ve İçtüzüğün kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesi için koyduğu kurallara göre ancak, komisyonlarda ve Genel Kurulda diğer kanun hükmünde kararnamelerle, kanun tasarı ve tekliflerinden önce, ivedilikle en geç otuz gün içinde görüşülür ve karara bağlanır. Komisyonlarda en geç yirmi gün içerisinde görüşmeleri tamamlanamayan kanun hükmündeki kararnameler Meclis Başkanlığınca doğrudan doğruya Genel Kurul gündemine alınır." denilmektedir.

Değerli arkadaşlar, bugüne kadar 24 adet olağanüstü hâl kararnamesi yayımlanmış bulunmaktadır ancak bu kararnamelerden daha hiçbir Komisyonumuzun gündemine gelmemiştir. Son yayımlanan 690 sayılı OHAL Kanun Hükmünde Kararnamesi'nin üzerinden de on gün geçmiştir. Dolayısıyla, on gün sonra otomatik olarak Genel Kurula inecek bir kararname niteliğini kazanmaktadır. Bu durumda Komisyonumuzun önceliğinin bu kararnamenin görüşülmesi olması gerekir çünkü sadece bu kararnamenin içerisinde Komisyonumuzu doğrudan ilgilendiren 51 tane madde tespit etmiş durumdayız. Bu kararnamede, doğrudan Genel Kurula inmiş olması ve Genel Kuruldaki görüşme usulünü de göz önüne aldığımızda çok önemli bir eksiklikle karşı karşıya kalmamız, İç Tüzük'e ve aynı zamanda Anayasa'ya bir aykırılık oluşturur. Hatta, birazcık daha üzerinde durulur ise bu, Komisyonumuz açısından ve Meclis yönetimi açısından bir görev ihmaline kadar değerlendirilebilir.

Değerli milletvekilleri, idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolunun açık olması hukuk devleti ilkesinin bir gereğidir. Bu çerçevede, temel hak ve özgürlüklerin olağan dönemlere göre daha fazla sınırlandırıldığı olağanüstü dönem kanun hükmünde kararnamelerinin de anayasaya uygunluk denetimine açık olması gerekir. Ancak, Anayasa'nın 148'inci maddesi, olağanüstü hâl kararnamelerinin şekil açısından, usul açısından Anayasa'ya aykırılığının iddia edilemeyeceğini, dolayısıyla bu konuda dava açılmayacağını belirtmektedir. Anayasa Mahkemesi, olağanüstü hâl kararnameleriyle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisinin açmış olduğu bir dava üzerine Anayasa Mahkemesinin yargısal denetimi dışında bırakılan olağanüstü dönem kanun hükmünde kararnamelerinin denetiminin Anayasa Mahkemesi tarafından yapılmayacağını çok net bir şekilde ifade etmiştir. Ancak, biraz önce, idarenin hiçbir eylem ve işleminin yargı denetimi dışında veya denetim dışında bırakılmamasının gereği olarak da, burada, geçmiş kararlardan da hareketle demiştir ki: "Anayasa Mahkemesinin yerine getirmediği bu denetim işlevi, Meclis tarafından yerine getirilecektir." Yani olağanüstü hâl kararnameleri üzerine yapılacak olan denetim Meclis denetimidir. Dolayısıyla burada çok ciddi bir olayla karşı karşıya kalıyoruz.

Eğer Anayasa Mahkemesi bu davaları kabul etmiyorsa ki etmedi... Ancak burada Anayasa Mahkemesi bu konuyla ilgili verdiği kararda çok net bir şekilde açıkladığı gibi, daha önce Anayasa Mahkemesinin verdiği karar ve içtihatlarda çok net bir şekilde olağanüstü hâlin gerekli kıldığı konularda olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamesi çıkarma yetkisinin Cumhurbaşkanlığı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunda olmuş olmasının, bu konuda alınan kararların yer, zaman ve şekil olarak 148'inci madde kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği konusunun Anayasa Mahkemesinde olduğunu da ayrıca belirtmiş çünkü bu konuda verilmiş 3 tane de içtihat kararını aynı kararın içerisine koymuş. Yani "Bunun kararın verilmiş biçimi, sürekliliği, zamanı dolayısıyla sadece olağanüstü hâl ile ilgili olarak alınması gereken bir karar olması gerekirken olağanüstü hâlden sonra da işlevini sürdürecektir olması ve kanunlarda kalıcı değişiklikler yapması hâlinde Anayasa Mahkemesi bunları değerlendirebilir." demiş daha önceki kararlar ve içtihadında ama şu andaki Anayasa Mahkemesi bunu değerlendirmedir, yapacak bir şey yok. Anayasa Mahkemesinden başka üst mahkememiz de yok.

Bu koşullar altında Anayasa Mahkemesi de net bir şekilde “Kanun hükmünde kararnamelerin denetimi, Meclise aittir ve bu denetim Meclis tarafından yapılır.” demiş ise -ki kararında böyle dedi- bu durumda değerli arkadaşlar, şu andaki işlevimiz çok önemli bir hâle gelmektedir. Dolayısıyla, bu olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerine derhâl Anayasa ve İç Tüzük’ümüzde emredildiği şekilde gereken önceliği vererek komisyonlarımızda bunların görüşülmesine başlamak zorundayız. Bunların önünde hiçbir kanun teklifi veya tasarısı yer alamaz. Bu açıdan, çok ciddi anlamda bir usul ihlaliyle karşı karşıya kalacağız. Bu durumun Komisyonumuzun bilgisine sunulmasını zorunlu olarak gördük. Bu olayların yani en temel işlevimiz olan denetim işlevimizin hiçbir şekilde dile getirilmeden burada geçirilmesinin bir Anayasa ihlali olduğunu tüm Komisyon Başkanlığına ve üyelerimize hatırlatmak bir görev idi. Bu konunun değerlendirilmesinin öncelik alması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

2.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan’ın, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin Komisyon gündemine alınıp öncelikle görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de aynı konuyla ilgili söz istemiştim. Kanun hükmünde kararnamelerle ilgili biliyorsunuz Anayasa Mahkememiz bir karar verdi ve maalesef diyorum çünkü Anayasa Mahkememiz bu konuda gerekli içtihadı olmasına rağmen böyle bir karar verdi ve denetleyemeyeceğini söyledi ve görevi bizlere verdi, Meclisi işaret etti. Ancak Meclisimizin de bu konuda ivedi olarak bu kanun hükmünde kararnameleri denetleme konusunda gerekli iradeyi gösteremediğini düşünüyoruz Halkların Demokratik Partisi olarak ve ciddi mağduriyetler var.

Sayın Başkan, biliyorsunuz, bütün milletvekillerimizi halkımız arıyor, mağdur olanlar arıyor ve bu mağduriyetlerle ilgili gerekli adımların atılmasını istiyor. Özellikle iktidar partisi vekillerinin telefonlarının susmadığını çok iyi biliyorum. Onlardan yüz bulamayanlar bizi arıyorlar. Bizim seçim bölgemizde de çok ciddi şekilde mağduriyetler var ve bu mağduriyetleri kim giderecek? Meclis denetimi giderebilecek. Ve bu konuda da ciddi keyfilikler var, yeterince ince eleyip sık dokumadan atılan adımlar var, yürütmenin keyfilikleri var. Bu konuda bir fren mekanizması kim olacak Sayın Başkan? Yani bu yürütmenin keyfiliklerine karşı, halkımızın yaşadığı mağduriyetlere karşı fren mekanizması kim olacak? Demokrasilerde ya yargı olur ya Meclis olur ya da bağımsız basın, özgür basın bununla ilgili gerekli yayınları yapar ve yürütmeyi frenler. Maalesef şu anda herhangi bir fren mekanizması işlemiyor. Bu anlamda sizden ricam ivedi olarak bu tasarıyı geri çekip kanun hükmünde kararnameleri Komisyonumuzun gündemine getirmeniz.

Bakın, keyfiyetliklerle ilgili, kar lastiğine kadar varan yasalar kanun hükmünde kararnamelerle geçirildi. Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendiren pek çok konu var ama bütün bunlardan öte halkımızın, yüz binlerce insanın mağduriyetleri var. Gelin, ivedi olarak bu mağduriyetleri görüşelim, buradan çok daha önemli... Bu yapılandırmayı biz bir ay sonra da yapabiliriz ama yeter ki şu mağduriyetlerle ilgili ivedi adım atalım diyorum. İktidar partisi milletvekillerinin de -zaten muhalefet partisi milletvekillerinin büyük oranda bu konuda hemfikir olduğunu düşünüyorum ama- bu yönde bir irade göstermesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin görüşülme sürecinin nasıl olacağını, yapılan Anayasa değişikliği neticesinde Meclis Başkanlığının kararına bağlı olduğuna ve bir usul tartışmasına gerek olmadığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Bir tartışma açmak için değil ama sadece bilgi mahiyetinde şunu söylemek istiyorum: Geçmiş dönemden gelen, Komisyonumuza geçmiş yıllardan gönderilen 12 tane olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamesi söz konusudur. 15 Temmuz sonrası ilan edilen Olağanüstü Hâl Kanunu çerçevesinde Komisyonumuza 4 tane kanun hükmünde kararname gönderilmiş ve bu 4 kanun hükmünde kararnamenin de Komisyonumuzda görüşülme süreleri geçmiş ve Meclis Başkanının iradesine bırakılmıştır. Burada, evet, Anayasa'mızın 121 ve 122'nci maddeleri olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunuşunu düzenliyor ve bunların görüşülme usul ve esaslarının Meclis İçtüzüğü'yle belirleneceğini kayıt altına alıyor. Meclis İçtüzüğü de -ki 128'de düzenlendiğinde de- bunların komisyonlarda ele alınmasını ve alınmadığı takdirde de Meclis Başkanının doğrudan almasını söylüyor ama bunu söyledikten sonra da, bunun dışında, bu olmadığı takdirde ne olacağına ilişkin de herhangi bir düzenleme yapmıyor. Ama 16 Nisan sonrasında yeni yapılan Anayasa değişikliği çerçevesinde, bu olağanüstü hâl dönemi kanun hükmünde kararnameleri Parlamento -Türkiye Büyük Millet Meclisi- tarafından üç ay içerisinde ele alınmadığı takdirde -16 Nisan değişikliğiyle beraber- bunların hükümsüz kalacağı yönünde bir düzenleme milletin iradesiyle kabul oldu. Bu mevcut gelen bizdeki 4 tane kanun hükmünde kararnamenin ne yapılacağına ilişkin karar da artık Meclis Başkanlığındadır, bunu da bilgilerinize arz ediyorum.

Şimdi, sunumlarını yapmak üzere...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Eğer bunu kabul etmiyorsanız genel, bu konuyla ilgili bir usul tartışmasıyla ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN – Usul tartışması açmamı gerektiren bir husus yoktur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, teklifle ilgili usule ilişkin bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Teklife ilişkin söyleyeceğiniz bir şey varsa buyurunuz.

Sayın Paylan, buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, teklif sahibi olarak Komisyona bilgi vermesi ve Komisyon Başkanlığının teklifle ilgili grup sözcüleriyle bir bilgilendirme toplantısı yapması gerektiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, her ne olursa olsun Komisyonumuz bu konuda irade gösterebilir yani siz tartışmayı kapattınız, iktidar partisi milletvekillerine söz vermediniz. Kanun hükmünde kararnamelerle ilgili maddelerin büyük çoğunluğu Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendiriyor ve bu Komisyonla görüşülecek, bunu biliyorsunuz. Eminim ki iktidar partisi milletvekillerinin de söyleyecekleri var ama bu konuyu -sizin iradeniz tabii ki- burada bırakıyorum.

BAŞKAN – Ben söz talebi olursa söz veririm yoksa kimseyi zorla konuşturacak hâlim yok.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu konuyla ilgili de Sayın Başkan, bakan, elimizdeki teklifi veren kişi Mustafa Elitaş, Kayseri Milletvekili, Grup Başkan Vekili AK PARTİ'nin ve ikidir Mustafa Elitaş teklifiyle buraya öneriler geliyor ama biz Mustafa Elitaş'ı bu Komisyonunda görmedik.

Şimdi, son dönemde Hükûmet tarafından gelmiyor bu teklifler hani başkanlık sistemi, efendim neyse onu alıştırmak anlamında herhâlde ama mademki bu teklifler milletvekilleri tarafından...

BAŞKAN – Anayasa değişikliklerini milletvekilleri teklif edebilir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Biliyorum.

Şimdi, elimizdeki teklif kimin imzasıyla gelmiş durumda?

BAŞKAN – Milletvekili efendim, Sayın Elitaş.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş. Şimdi burada siz Sayın Bakana söz vereceksiniz ama öncelikle mademki bir usule uyduracağız, Mustafa Elitaş'ın gelip bu teklifi niçin verdiğine dair en azından bir bilgi vermesi gerekir. “Ben hazırladım.” diyor, kendi imzasıyla var, gelip bir bilgi verse uygun olur. Burada dolambaçlı bir iş yapmayalım. Hükûmet burada, Mustafa Elitaş yok. Teklifi veren, Hükûmet değil, imzası yok altında teklifin ve bilgiyi Hükûmet verecek, bu da doğru değil. Madem imzayı o atıyor -Grup Başkan Vekili Mustafa Elitaş atmış- gelip bilgiyi de o versin diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Diğer bir konu, şimdi, çok önemli bir konu tekrar gündeme gelecek. Bir yıl önce bu vergi affı geldiğinde Sayın Bakana demiştik ki: “Sayın Bakan, bu, son mu?” Bir şey diyememişti, “İnşallah.” demişti geçmişti ama maalesef, bir yıl içinde tekrar bir vergi affıyla karşı karşıyayız. Ve yine çok ciddi bir yanlış yapmak üzereyiz. Ve bu kadar önemli bir konuda grup sözcüleriyle bir bilgilendirme toplantısı yapma gereği duymadınız yani bir bilgilendirme yapma gereği duymadınız. Önerilerinizi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Geçen hafta yaptık onu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben aranmadım, bilmiyorum.

Kiminle yaptınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – CHP ve MHP'yle yaptık.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman ben aranmadım veya partimize dair bir bilgi verilmedi.

BAŞKAN – Peki, ben açıklama yaparım o konuda.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O açıklamayı yaparsanız sevinirim o zaman. Bize bir bilgi gelmedi, herhangi bir bilgilendirme yapılmadı ve sonra da geri çekildi zaten herhâlde bu teklif ve bu şekilde yüründü. Bununla ilgili o zaman madem toplantı yapıldı, bir bilgilendirme yaparsanız sevinirim, niçin biz olmadık?

BAŞKAN – Öncelikle şunu söyleyeyim: İç Tüzük 26, “Komisyon, gündemine hâkimdir.” ve Sayın Elitaş'ın bu teklifini gündeme almıştır ve taraflara duyurulduğu şekliyle Sayın Elitaş'a da toplantının gün ve saati bildirilmiştir. Sayın Elitaş yoktur. Biz sadece burada Sayın Bakandan teklifle ilgili bilgi değil de teklifte sunulan maddelerle ilgili olarak ne düşündüğünü, Hükûmet olarak nasıl baktıklarına ilişkin düşüncelerini alacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Elitaş yani teklif veriyor ama yok.

BAŞKAN – İkinci konuya gelince, biliyorsunuz, geçen hafta tasarı geldikten sonra tasarının kapsamında birtakım ilavelerin de olacağı söz konusu olduğu için, bunu da önergelerle falan yapmak istemediğim için vatandaşımızın, milletin beklemiş olduğu birtakım yapılandırmaların da ilavesi

hususunda birtakım hususlar, konular vardı, o yüzden biz o toplantıyı iptal ettik. Fakat toplantıya on-on beş dakika kala iptal ettiğimizde sizden sadece Bedia Hanım buradaydı. Sonrasında bir kahve içiminde, içeriye geçtiğimizde -Sayın Temizel vardı ve Sayın Kalaycı vardı- sadece bu teklifle ilgili değil, tasarıdaki maddelere ilişkin olmak üzere ve gene Maliyenin getirmek istemiş olduğu 3 tane maddeye ilişkin olmak üzere bir bilgi verdi Sayın Maliye Bakanı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bedia Hanım’ı çağıramaz mıydınız?

BAŞKAN – Şöyle: Aslında ben içeriye geldiğimde, tabii, bütün üyelerimize bu işin, toplantı iptalini bildirdiğimizde gelmiştik ancak gözüm sizi aradı tabii ki çünkü grup sözcüleriyle bu bilgilendirmeyi yapıyorduk. Ama bunu bilgilendirme şeklinde değil de bir sohbet şeklinde bugün aslında saat 15.00’e planlamıştım ancak...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aradım hatta yani toplantı var mı diye.

BAŞKAN – Görmedim aradığınızı, kusura bakmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sizi değil, sekreterinizi aradım.

BAŞKAN – Tamam. Görmedim, söylemediler de.

Aslında bugün 15.00’te planlamıştım ancak tabii ki partilerin grup toplantılarından ve benim bir özel toplantımdan dolayı onu gerçekleştiremedim. Ama arzu ediliyorsa, grup sözcülerimizin de bu konuda arzuları varsa hemen bir yarım saat ara verip içeride bir bilgilendirme yapabiliriz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Çok iyi olur.

BAŞKAN - Bu konuda talebiniz var mı?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Var tabii ki.

BAŞKAN - Peki.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.23

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.08****BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)****BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Emine Nur GÜNEY (Eskişehir)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 25’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi, Sayın Elitaş’ın teklifi üzerine Hükûmetin görüşlerini ifade etmek üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1703)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüşeceğimiz kanun tasarısıyla, bazı alacakların yeniden yapılandırılması başta olmak üzere farklı alanlarda ihtiyaç duyulan düzenlemeler Komisyonumuzun görüş ve takdirlerine sunulacaktır.

15 Temmuz alçak darbe girişimi sonrasında ekonomide oluşan yavaşlama nedeniyle vatandaşlarımız kamuya olan borçlarını ödemekte zorlanmışlardır. Vatandaşlarımızın kamuya olan borçlarını yapılandırmak amacıyla bu teklif ve daha önce Hükûmetimiz tarafından sunulan tasarı hazırlanmıştır. Bugün görüşeceğimiz yapılandırma düzenlemelerinde temel amacımız, vatandaşlarımızın 1 Temmuz 2016 ile 31 Mart 2017 tarihleri arasında oluşan vergi, prim ve benzeri borçları ödeyebilmelerini sağlamak ve devlet olarak zor günlerinde yanlarında olduğumuzu göstermek. Bu sayede vatandaşlarımız Maliye Bakanlığına, Gümrük Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, belediyelere ve il özel idarelerine olan borçlarını yapılandırarak ödeyebilecek ve böylelikle ekonomik faaliyetlerine devam etme imkânına kavuşacaklar.

Tasarıyla, Maliye Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, belediyeler ve il özel idarelerinin kesinleşmiş alacaklarının ödenmesine dair kolaylıklar sunulmaktadır. Ayrıca, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına, Orman Genel Müdürlüğüne olan kredi borçları ile Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun bazı alacakları da yapılandırma kapsamına alınmıştır.

Vergiler açısından bakacak olursak, tür ayrımı yapılmaksızın tüm vergi, resim ve harçlar, vergi cezaları ile gecikme faizi ve gecikme zamları yeniden yapılandırma kapsamında olması öngörülmektedir. Yine, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına ödenmesi gereken gümrük vergileri ve idari para cezaları ile gecikme faizi ve gecikme zamları da yeniden yapılandırma kapsamına alınmıştır. Çok sayıda vatandaşımızı ilgilendirmesi bakımından, trafik para cezaları, askerlik, seçim, nüfus para cezaları,

Karayolu Taşıma Kanunu'na göre kesilen para cezaları, kara yollarından usulsüz geçişler nedeniyle kesilen para cezaları yapılandırma kapsamında ödenebilecektir. Yine, öğrencilerin YURTKUR'a olan ve vergi dairelerimizce takip edilen katkı kredisi ve öğrenim kredisi borçları, ecrimisil borçları da yeniden yapılandırma kapsamında olacaktır. Belediyelere ödenmesi gereken emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, su, atık su borçları, katı atık ücretleri, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı ve tüm bu alacaklara uygulanan zam ve cezalar da yeniden yapılandırma kapsamında ödenebilecektir. Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primleri, topluluk ve işsizlik sigorta primleri, sosyal güvenlik destek primi, emeklilik keseneği kurum karşılığı, idari para cezaları ile bu alacaklara ilişkin her türlü gecikme zammı, gecikme cezası da Yeniden Yapılandırma kanunu kapsamındadır.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca tarımsal amaçlı kooperatiflere, bu kooperatiflerin ortaklarına kullandırılan kredi alacakları, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca organize sanayi bölgelerine, küçük sanayi sitesi yapı kooperatiflerine kullandırılan kredi alacakları, Orman Genel Müdürlüğünce, orman köylerinde oturan köylülere ve bu köylülerce kurulmuş olan tarımsal kalkınma kooperatiflerine kullandırılan kredi alacakları 6736 sayılı Kanun'un kapsamıyla uyumlu olarak teklif kapsamında yeniden yapılandırılması öngörülmektedir. Ayrıca, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun bandrol ücreti ve buna bağlı olarak kesilen idari para cezaları ile elektrik enerjisi payı alacakları da kanun kapsamında yapılandırılabilir. Yine, 6736 sayılı Kanun'da olduğu gibi adli para cezaları, idari para cezaları, madenlerden ve petrolden alınan devlet hakkı gibi bazı alacaklar da kapsam dışında tutulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyonumuzun takdirlerine getirilen düzenlemede, alacakların yani yeniden yapılandırma kapsamına girecek alacaklar, dönem açısından genel olarak 31 Mart 2017 tarihi esas alınarak belirlenmiştir. Esasen bu düzenlemedeki temel amacımız 1 Temmuz 2016 ile 31 Mart 2017 tarihleri arasında oluşan borçları yapılandırmak olduğunu söylemiştim. Ancak bu şekilde kısıtlı dönem seçmek yerine 31 Mart 2017 tarihini esas alarak önceki yapılandırma yasasına başvuramamış vatandaşlarımıza da bu şekilde yeniden yapılandırma için bir şans vermek istedik. Bu çerçevede, 31 Mart 2017 tarihinden önceki vergilendirme dönemlerini kapsama almış olduk. Beyannameli mükellefiyetler açısından da en son 31 Mart 2017 tarihine kadar verilmesi gereken beyannameler üzerine ödenmesi gereken vergiler kapsama alındı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nisan 2017 ve izleyen aylarda ödenmesi gereken yükümlülükler kapsam dışında tutulmuştur. Bu nedenler, 2017 yılında ödenmesi gereken gelir vergisinin ikinci taksidi ile kurumlar vergisi kanun kapsamı dışındadır. Ayrıca, geniş kesimleri ilgilendiren emlak vergisinin bir ve ikinci taksitleri ile motorlu taşıtlar vergisinin ikinci taksidinin kapsamda olmadığını belirtmek isterim. Vatandaşlarımızın bu vergilerini gününde ödemeleri gerekir. Vergi aslına bağlı olmayan, usulsüzlük cezalarında da 31 Mart 2017 tarihinden önce yapılmış tespitlere dayanılarak kesilecek cezalar yapılandırmaya konu edilecektir. Kapsamdaki idari para cezalarından 31 Mart 2017 tarihinden önce verilenler yapılandırılabilir. Gümrük vergilerinde ve sosyal güvenlik alacaklarında istisnai bazı düzenlemeler hariç olmak üzere 31 Mart 2017 tarihi esas alınmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifle yapılan düzenlemede, öncelikle belirtmek isterim ki kesinleşmiş alacakların aslından herhangi bir şekilde vazgeçilmemektedir. Yapılandırmada, 6736 sayılı Kanun'la getirilen esaslar aynen korunmuştur. Yani alacak asıllarından vazgeçmiyoruz, alacak asıllarına uygulanan gecikme zammı, gecikme faizi gibi alacaklar yerine yurt için ÜFE oranlarını esas alarak alacağı yeniden yapılandırıyoruz. Ancak bu yeni yapılandırma yasasında, bir öncekine göre gecikme faizinin hesaplanmasında bir farklılık yaptık. 2016 kasım ve aralık ayları ile 2017 ocak, şubat ve mart ayları için, bu aylarda gerçekleşen yurt içi ÜFE oranları yerine 2016 temmuz ile ekim aylarında

gerçekleşen yurt içi ÜFE oranlarının ortalamasını esas aldık. Aynı ortalamayı, kanunun yayınlanacağı tarihe kadar geçecek süreye de uygulamayı öngördük. Böylece, biraz önce belirttiğim kısım, mart ayları arası dönemde döviz kurlarına bağlı olarak yurt içi ÜFE’de meydana gelen artışları mükelleflerin ödeyecekleri gecikme zammının hesabının dışında tutmuş olduk. Pratikte bakacak olursak temmuz ve mart döneminde gerçekleşen yurt içi ÜFE oranı yüzde 12,68 oldu ama biz yapmış olduğumuz bu düzenlemeyle bu dönem için yani 1 Temmuz ile 31 Mart arası dönem için yurt içi ÜFE oranını toplu olarak yüzde 3,17 almış olacağız. Vergi aslına bağlı olmayan cezaların, usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezaları yüzde 50’sinin tahsilinden bu yeniden yapılandırma kanununda vazgeçmiş oluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeniden yapılandırma kanunundan 6111, 6552 ve 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandırması devam eden borçlar için yararlanılamayacaktır. Dolayısıyla, 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan vadesi geçmiş alacaklar, bu yeni yapılandırma kanunu kapsamı dışında olması öngörülmüştür. Bu nedenle, 6736 sayılı Kanun’dan yararlanmış ve 2017 yılının mayıs ayında ödeme yapacak vatandaşlarımızın bu taksitlendirme borçlarının veya peşin ödemelerini mutlaka yapmaları gerekmektedir. Herhangi bir şekilde, mayıs ayında ödenmesi gereken, gerek peşin ödeme gerek taksit ödemeleri konusunda bir erteleme yapmayacağımız gibi...

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdiñ geçti.)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir saniye, sistemde bir sıkıntı var, mikrofonunuzu açmaya çalışıyoruz.

Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeniden yapılandırma kanunundan 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılması devam eden borçlar için yararlanılamayacaktır. Bu nedenle, 6736 sayılı Kanun’dan yararlanmış ve 2017 yılının Mayıs ayında ödeme yapacak vatandaşlarımızın bu borçları için bir süre uzatımı da söz konusu değildir, bu taksitlerin mutlaka ödenmesi gerekmektedir. Aksi hâlde, vatandaşlarımız kanunun getirmiş olduğu imkânlardan yararlanamayacaklardır.

Ayrıca, 6736 sayılı Kanun kapsamında tahakkuk eden alacaklar için de kanun hükümlerinden yararlanılamayacaktır. Kanundan yararlanmak için alacaklı idarelere 30 Haziran 2017 tarihinin bitimine kadar başvuruların yapılması öngörülmektedir. İlk taksit ödemeleri Maliye, Gümrük, il özel idareleri ve belediyelere 2017 yılının Temmuz ayında, Sosyal Güvenlik Kurumuna ilk taksit ödemesi ise 2017 yılının Ağustos ayında yapılacaktır. Bu kanunda -burayı özellikle belirtmek isterim- yeni getirmiş olduğumuz yeniden yapılandırma kanununda başvuru süresi haziran ayı olarak belirlenmiştir. Bu yasada başvuru için belirlenen haziran ayını erteleme konusunda Bakanlar Kuruluna bir yetki verilmemiştir. Dolayısıyla, bu kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen vatandaşlarımızın haziran ayı içerisinde mutlaka bu kanunda yararlanmak için müracaat etmeleri gerekmektedir. Dolayısıyla, burada özellikle de vatandaşlarımızı uyarmak isterim. 1 Temmuz 2016’dan 31 Mart 2017’ye kadar olan dönemde herhangi bir vergi veya prim borcu olan tüm vatandaşlarımız eğer bu yasadan yararlanmak istiyorlarsa mutlaka haziran ayı içerisinde bu başvuruları yapmaları gerekmektedir. Biz zaten Maliye Bakanlığı olarak Sosyal Güvenlik Kurumuyla birlikte vatandaşlarımızı bu konuda bilgilendireceğiz ama bugünden de özellikle bu hususu belirtmek istedim. Bu nedenle, başvuru süreleri ve birinci taksit ödeme süreleri kanunda düzenlendiği şekliyle kalacak. Dolayısıyla, haziran ayında başvuruları alacağız. Maliye vergi daireleri için temmuzda, Sosyal Güvenlik Kurumu için ağustosta ilk taksit ödemeleri veya peşin ödemeler yapılacak, burada herhangi bir şekilde bir erteleme olmayacak.

Yeniden yapılandırma kanununda da peşin veya taksitli ödeme imkânı bulunmaktadır. Taksit süreleri... Yine, seçenek olarak 6, 9, 12, 18 taksit seçenekleri bulunmaktadır. Sadece, burada, il özel idaresi ve spor kulüplerine borçlarının ödenmesi için 18 yerine 36 taksit imkânı sağlanmıştır. Yine, belediyelerin borçları için 144 taksitle ödeme imkânı da bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; inşallah bu yeniden yapılandırma kanunu, özellikle 15 Temmuz alçak darbe girişimi sonrası oluşan zorlukları aşmakta vatandaşlarımıza, esnafımıza bir kolaylık sağlar ve bu olağanüstü dönemde ortaya çıkan bu zorlukları da aşmış oluruz. Biliyorsunuz, Hükümet olarak özellikle darbe girişimi sonrası dönemde, ağustos ayından itibaren başlamak üzere ekonomide canlanmayı sağlamak, işletmelerimizin karşılaştıkları zorlukları çözüme kavuşturmak ve özellikle ekonomide büyümeyi tekrar yukarı yönlü ivmelemek için çok sayıda tedbir aldık, kararlar aldık. Onların yansımalarını da ekonomide bugün olumlu olarak görüyoruz. İnşallah, bu yeniden yapılandırma kanunu da bu dönemde ekonomimizin canlanmasına ve işletmelerimizin ödeme kolaylıklarına yardımcı olur diye düşünüyorum.

Biliyorsunuz, zaman zaman yeniden yapılandırma kanunlarını getiriyoruz. Her yeni yapılandırma kanununu getirdiğimizde de ekonomideki genel koşulları ve mükelleflerimizin vergi borçlarını ödemekte zorluk çektiğini ifade ederek bu kanunları getiriyoruz. Dolayısıyla, özellikle iki yılda bir, bazen bir yılda tekrar yeniden yapılandırma kanunları getiriyoruz. Bu, tabii, toplum vicdanında vergi yükümlülüklerini zamanında yerine getiren mükelleflerimiz bakımından da haklı eleştirilere neden oluyor. Onun için, burada, yeniden yapılandırma kanunlarını ihtiyaç olarak ortaya çıkaran sorunlara temelden eğilmek ve bu konuyla ilgili kalıcı, yapısal bir düzenleme yapmak ihtiyacı ortada. Bakanlık olarak bu konuda amacımız, Meclise tekrar tekrar yeniden yapılandırma kanunları getirmek yerine bu konuyla ilgili yeniden yapılandırma kanununu ortaya çıkaran ihtiyacı doğru bir şekilde tespit etmek, bu konuda yapısal bir düzenleme yapmak suretiyle de önümüzdeki dönemde Meclise yeniden yapılandırma kanunlarını getirmemek, temel amacımız bu. Bu konuyla ilgili aslında bir yıldan uzun süredir bir çalışma yürütüyoruz. Acaba neden yeniden yapılandırma kanunlarına ihtiyaç duyuyoruz, mevcut hükümler, mevcut düzenlemeler zor durumda olan mükelleflerimizin ihtiyacını, taleplerini ne ölçüde yerine getiremiyor, karşılamıyor; bu çerçevede yaptığımız çalışmalar sonucunda bize göre yapısal düzenleme niteliğini taşıyan, reform olma özelliğini taşıyan bir yeni imkân getiriyoruz. Buradaki temel amacımız iyi niyetli mükellefin zor duruma düştüğü durumlarda vergi kanunlarında ve vergi uygulamalarında gerekli kolaylıkları getirmek suretiyle borcun ödenebilmesini sağlamak. 6183 sayılı Kanun'un ilk çıktığı dönemlerden beri var olan bir temel hüküm var, alacaklı amme idaresi ile amme borçlusunun menfaatini dengelemek noktasında kanunun getirdiği bir amir hüküm var. Dolayısıyla, burada idarenin hem amme alacağını bir an önce tahsil etmek gibi bir sorumluluğu var, diğer taraftan da bu tahsil işlemini yaparken mükellefin ayakta kalması, işlerini sürdürmesi noktasında da ona destek olması gerekiyor. O açıdan, yapmış olduğumuz çalışma neticesinde ortada yeni bir sistemin gelmesi hâlinde yeniden yapılandırma kanunlarına ihtiyaç olmadığını düşünüyoruz.

Özellikle şunu belirtmek isterim: Tecil müessesesi mevcut sistemimizde var. Yani bugün bir vergi mükellefi vergi borcunu eğer süresinde ödememişse veya süresinde ödeyemeyeceğini görüyorsa idareye başvurarak borcunu otuz altı aya kadar taksitlendirebiliyor. Dolayısıyla, bizim yapmış olduğumuz çalışmada aslında var olan bu tecil müessesesinde birtakım iyileştirmeler yapmak suretiyle ve yine, bu tecil müessesesi içerisinde zor durumda olan mükellefleri gruplandırmak suretiyle bu yeniden yapılandırma kanunlarına olan ihtiyacın kalkacağını düşünüyoruz. Birazdan size bu düzenlemenin detaylarını da anlatacağım ama esas yaklaşımımız şu: Bu düzenleme geldikten sonra artık “Ben vergi borçlarımı ödeyemiyorum. Bu borçlarımı ödemek istiyorum ama idarenin elindeki yasal imkânlar bu borçların ödenmesine imkân vermiyor.” şeklindeki haklı talepleri belki bir noktada

karşılımış olacağız. Onun için Maliye Bakanı olarak da söylemiş olayım: Bu yasayı ve bu düzenlemeyi Meclisten geçirdikten sonra kanaatimce artık genel nitelikli yeniden yapılandırma kanunlarına ihtiyaç bulunmamaktadır. Çünkü burada yeniden yapılandırma kanununa ihtiyaç gösteren bütün talepleri ve bütün imkânları ortadan kaldırıyoruz.

Ama burada da şunu açıkça ifade ediyorum: Burada getirmiş olduğumuz düzenlemeye dönük birtakım haksız eleştirileri de görüyorum ve buna üzülüyorum. Biz bugün mevcut sistemde var olan tecil sistemini kullanmak suretiyle tecil sisteminde yeni birtakım araçlar geliştirmek suretiyle vergi mükelleflerinin borçlarını ödemelerine imkân sağlıyoruz. Onun için burada vergilerin ödenmesiyle ilgili yasama organına ait olan bir yetkinin Bakanlar Kuruluna devrini asla öngörmüyoruz. Mevcut yeniden yapılandırma kanunlarında doğrudan doğruya borçlunun durumuna bakılmaksızın yasama organı tarafından getirilen kolaylıklar var, hâlbuki bizim yapmış olduğumuz düzenlemede yürütme organına verdiğimiz yetki esasen bugün de var olan yetki. Tecil müessesesi yani idarenin taksitlendirme yapma yetkisi bugünkü sistemde de zaten yürütme organı tarafından kullanılıyor. Bugün mevcut tecil müessesesi için yasada öngörülen genel çerçeve neyse bütün o genel çerçeveyi idarenin hesap verebilirliğini, sorumluluğunu ve şeffaflığı daha da artırarak sağlıyoruz. Onun için burada asla yeni getirdiğimiz müessesede bir vergi affı söz konusu olmadığı gibi normalde yasama organı tarafından kullanılan bir yetkinin de Bakanlar Kuruluna devri söz konusu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dolayısıyla, bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Şimdi, uygun görürseniz burada getirmiş olduğumuz düzenlemenin genel koşullarını ve çerçevesini de sizlerle paylaşmak isterim. Biraz önce ifade etmiştim: Hâlihazırda 6183 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinde amme alacaklarının taksitlendirilerek ödenmesine imkân veren bir düzenleme zaten var, tecil düzenlemesi diyoruz. Mevcut düzenlemede yani mevcut tecil düzenlemesinde borçlunun çok zor durumda olması şartına bağlı olarak amme alacakları teminatı karşılığında yıllık yüzde 12 faiz uygulanarak otuz altı aya kadar taksitlendirilebilmektedir. Burada teminat konusunda da 50 bin liranın altındaki taksitlendirilen borçlar için teminat aranmamaktadır, 50 bin liranın üstündeki borçlarda ise aşan kısmın yarısı oranında teminat alınması öngörülmektedir ancak mevcut madde mükelleflerin çok zor durumlarında nedenleri araştırarak faiz ve teminat uygulamalarını farklılaştırmak suretiyle ödeme kolaylıkları yapmaya müsaade etmemektedir. Oysa iyi niyetli, zamanında yükümlülüklerini getirmiş yani iyi gününde yükümlülüklerini yerine getirmiş ve tüm çabalarına rağmen vergisini ödeyememiş borçluların diğerlerinden ayrılması ve zor gününde devletin yanında olduğunu görmesi gerektiğine de inanıyoruz. Biz buradan hareketle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a bir madde ekleyerek belirtmiş olduğum bu soruna çözüm getirmek istiyoruz. Yeni madde vergiye uyumlu mükelleflere mali yüklerini azaltarak borçlarını ödeme imkânı sağlamaktadır. Yeni tecil müessesesinin kapsamına vergi dairesine ödenen vergi, vergi cezaları, gecikme zam ve faizleri sınırlı tutuldu. Burada şunu da özellikle belirtiyim: Vergi cezaları bugünkü sistemde de taksitlendirilmekte ve ödenmektedir. Genel yeniden yapılandırma kanunlarında, bugün görüşeceğimiz genel yeniden yapılandırma kanunu da dâhil, vergi cezaları terkin edilmektedir. Bizim getirmiş olduğumuz yeni tecil müessesesinde ise herhangi bir şekilde vergi aslından vazgeçmediğimiz gibi vergi cezalarını da terkin öngörmüyoruz, bunu da özellikle belirtmek isterim.

Vergiye uyumlu mükelleflerin belirlenmesinde teklifte bazı şartlar ve kriterler getirdik yani bizim getirdiğimiz kolaylaştırılmış yeni tecil müessesesinden yararlanacak mükelleflerin ancak ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri nedeniyle en az üç yıl süreyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi

olması gerekiyor. İkinci olarak, son üç yıla ait tüm vergi beyannamelerinin süresinde verilmiş olması gerekir. Üçüncü olarak, borç ödemede hüsniyet sahibi olmasına rağmen son bir yıl içinde borçlarını ödeyememiş olması lazım.

Bu konuyla ilgili birkaç açıklamayı da yapmakta fayda var. Getirmiş olduğumuz uygulamayı sadece ticari, zirai ve mesleki faaliyet sahibi işletmelerle sınırlı tuttuk yani gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, arızı kazançlardan mükellefiyeti olanlar bu uygulamadan yararlanamayacaklar. Bizim buradaki esas amacımız reel olarak iktisadi faaliyetlerde bulunan mükellefleri kavramak. Yine, bu uygulamadan faydalanabilmek için en az üç yıl vergi mükellefi olma şartı getirdik. Buradaki amacımız da mükellefi tanımak, vergiye gönüllü uyum konusundaki performansını ve karnesini üç yıllık bir dönemde izleme imkânına kavuşmak istiyoruz. Yine, burada bütün bu şekildeki mükellefin üç yıl boyunca vergi beyannamelerinin hepsini aksatmadan vermesini öngörüyoruz. Yani “Ben hem beyanname vermeyeyim hem de bu imkândan yararlanayım.” demesi mümkün değil, amacımız hep vergiye gönüllü uyum noktasında aslında mükellefleri bu yolla teşvik etmek. Bir noktada alacağın yapılandırılmasından bahsediyoruz ama bir taraftan da aslında mükelleflere ileriye dönük bir mesaj vermiş oluyoruz: “Beyannamelerinizi süresinde ödeyin, vergi borçlarınızı aksatmayın çünkü herhangi bir zamanda eğer vergi borcunu taksitle ödemek gibi bir durumla karşılaştığınızda devletin size elini uzatabilmesi için sizin geçmiş döneminize tek tek bakacak.”

Yine, bu imkândan yararlanabilmek için geçmişe dönük en fazla vadesi bir yılı geçmiş borcunuz olacak. Yani esas tabii beklediğimiz çerçeve şu: Hiç borcu olmayan ilk defa borcunu ödemekte zorluk çeken mükellef bizim aslında hedef kitlemiz yani bir yılı azami bir süre olarak öngördük ama aslında borç daha vadesi geçmeden gelip taksitlendirme talebinde bulunan mükellef her zaman bizim için bu sistemden daha fazla yararlanacak bir mükellef. Bir yıl içinde geriye dönük borcu olsa bile bu uygulamadan yararlanmak için biz bu mükellefimizin defterlerini, belgelerini, kayıtlarını, mali tablolarını incelediğimiz zaman gerçekten o vadesi geçip de ödeyemediği borcunu da hüsniyetle ödeyemediğini de görmek istiyoruz yani benim elimde para var, bankada para var ama vergi borcunu ödememişim, o takdirde bu imkândan yararlanamayacağım. Dolayısıyla Maliye vergi dairesine bir müracaat yapıldığında o geçmiş bir yıllık dönemde mükellefin ödenmemiş borcunun gerçekten hüsniyetle ödenmemiş olup olmadığına baktıktan sonra bu imkândan yararlandırılacak. Bütün bu programın amacı iyi niyetli mükellefin gerçekten zor duruma düştüğü bir noktada kendisine bu imkânları ilave olarak sunmak. Şunu da ifade edeyim, mevcut tecil müessesesi aynen devam ediyor, mevcut tecil müessesini kaldırmıyoruz, burada kolaylaştırılmış tecil müessesesi diyebileceğim bir yeni sistemi sisteme ilave ediyoruz. Burada peki mükellefe hangi kolaylıklar getiriyoruz? Burada eğer vatandaş, mükellef bu belirttiğim şartları sağlamışsa eğer vergiye uyumlu mükellefin vadesi bir yılı geçmemiş borçlarını 500 bin liraya kadar teminat almadan taksitlendirebileceğiz. Hatırlarsanız biraz önce ifade etmiştim, normal tecil müessesinde teminatsız taksitlendirme sınırı 50 bin liraydı, burada teminatsız taksitlendirme sınırını 50 bin liradan 500 bin liraya çıkarıyoruz. Neden? Çünkü bu mükellefin zaten teminat vermekte zorlandığını gördüğümüzü varsayıyoruz, zaten bütün mali tablolarına baktığımız zaman teminat veremediğini görürsek bu hükümden yararlanacak yoksa verecek teminatı varsa yine o 50 bin liralık sınır geçerli. 500 bin lirayı aşan kısımda bir teminat isteyeceksek o zaman da borcun yüzde 25'i kadar bir teminat almayı öngörüyoruz. Normal tecil müessesinde bu oran yüzde 50'ydi, burada biz bu oranı en fazla yüzde 25'e kadar düşürme imkânı alıyoruz. Buradaki amacımız gerçekten olağanüstü zor durumdaysa mükellef ve teminat bulmakta zorluk çekiyorsa iyi niyetli olduğunu da görmüşsek bir miktar burada esneme yapıyoruz ki borcu ödenebilir hâle getirelim. Burada tecil faiz oranı yüzde 12, mevcut sistemde de yüzde 12, bu kolaylaştırılmış tecil sisteminde de kural olarak -birazdan açıklayacağım onun detaylarını- tecil faizi yine yüzde 12, burada herhangi bir değişiklik

yok. Taksitlendirme süresi yine otuz altı ay yani kural olarak taksitlendirme süresini otuz altı ayda koruyoruz. Dolayısıyla bu hâliyle yeni sistemi uyguladığımızda aslında ne yapmış oluyoruz? Sadece teminat koşullarında bir miktar iyileştirme yapmış oluyoruz. Burada idareye teminat ve faiz oranlarında farklılaştırma yapabilmesi için Bakanlar Kuruluna birtakım yetkiler veriyoruz.

Biraz önce ifade ettiğim 500 bin liraya kadar teminatsız olma, yüzde 25'e kadar teminat konusunda Bakanlar Kuruluna bu rakamları artırma yetkisi veriyoruz. Ne yapıyoruz? Bakanlar Kurulu 500 bin liralık teminatsız tecil tutarını en fazla 5 milyon liraya kadar artırabilecek. Şu anda mevcut...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir kriter olacak mı orada, neye göre olacak?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olacak, onu anlatacağım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şahıslara göre mi olacak?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, değil, asla, kişiye göre asla olmayacak.

Burada -belki de onu arkadaşlar sıraya yanlış koydular- demin söyledim, mükellefin iyi niyetli olduğunu ölçen kriterlerimiz, zaten onlar var ama bir taraftan da bakacağımız şey şu: Bu borcunu süresinde ödemeyen mükellef, iyi niyetli olduğunu da gördüğümüz bu mükellefin bu borcunu ödeyebilmesi için bize bir plan sunuyor. Bu plan içerisinde görmek istediğimiz şey bu borcun bir kere gerçekten ödenmesini sağlamak. Mevcut tecil müessesinde zaten yüzde 12 tecil faiz oranı var, zaten teminat oranı yüzde 50 yine var, burada sadece zor durumu, daha olağanüstü olan mükelleflere ilave kolaylıklar getiriyoruz.

Bugün Maliye Bakanlığının mevcut tecil müessesinde yetkileri var. Nedir o yetkiler? Biz buna likidite oranı diyoruz. Şöyle, bir mükellefin, biz buna şu andaki mevcut sayın vekilim, Maliye Bakanlığının genelgesinde belirlenmiş kural, tebliğ değil, Bakanlar Kurulu kararı değil, genelge. Genelgede biz diyoruz ki Maliye Bakanlığı olarak bu genelgeyi uyguluyoruz. Şu andaki mevcut tecil sisteminde, likidite oranına, ona bakıyoruz. Mükellefin vergi dairesine vermiş olduğu bilançoda yani dönen varlıklardan, stokları çıkarıyoruz, bunu kısa vadeli yabancı kaynaklara bölüyoruz, biz buna likidite oranı diyoruz.

Yapmış olduğumuz şu andaki mevcut kural şu: Eğer likidite oranı 1'se yani dönen varlıklar stoklar düşüldükten sonraki kısım itibarıyla kısa vadeli yabancı kaynaklarını ancak karşılıyorsa biz bu durumda diyoruz ki on sekiz aya kadar taksitlendirebiliriz ama eğer yani 1 ile 0,50 arasında olursa on sekiz aya kadar tecil yapabiliyoruz. Bizim getirdiğimiz genelgedeki kurala göre likidite oranı 0,50'den daha düşükse o zaman on sekiz değil, otuz altı ay yapıyoruz yani mevcut tecil müessesinde de aslında mükellefleri grupluyoruz ve gruplara göre farklı imkânlar sağlıyoruz. Mevcut sistem sadece taksit süresinin uzatılmasına imkân sağlıyor. Biz şimdi yeni sistemde diyoruz ki... Önce şunu ifade edeyim, demek ki mevcut sistemde zor durum hâli Kanun'un kendi hükmü içerisinde yok yani bugün 6183 sayılı Kanun'un 48'inci maddesini açıp baksanız, -bakarız birazdan beraber- zor durumda olan mükelleftir ama zor durumda olan mükellefin kim olduğuna dair Kanun'un hükmü içerisinde hiçbir açıklama olmaz, hiçbir kriter bulunmamaktadır. Bu konudaki yetki mevcut tecil müessesinde Maliye Bakanlığına verilmiş durumda, Maliye Bakanı belirler, kim zor durumdadır diye, mevcut durumda. Şimdi, yeni getirdiğimiz sistemde diyoruz ki ilave birtakım kolaylıklar sağlıyoruz. Nedir? Teminat oranlarını düşürüyoruz, taksitlendirme süresini uzatıyoruz, faiz oranlarında ilave indirimler getiriyoruz. Diyoruz ki: Böyle bir durumda eğer kolaylaştırılmış imkânlar getiriyorsak bu kuralları artık Maliye Bakanı belirlemesin, zor durum hâlini Bakanlar Kurulu kararıyla belirleyelim. Dolayısıyla bugün genelge düzeyinde yapılan uygulamayı biz aslında yukarıya çekiyoruz Bakanlar Kurulu kararıyla belirleme yetkisi veriyoruz.

Bakanlar Kurulu burada ne yapacak? Belki de Maliye Bakanlığının geleneksel olarak çok basit kullandığı bu rasyoyu, likidite rasyosunu çok daha farklı parametreleri, farklı unsurları dikkate alarak yeni bir zor durum hâli tanımlayacak. Bizim buradaki amacımız, Bakanlar Kurulu vergi mükelleflerinin finansal rasyolarına, tablolarına, kayıtlarına, defterlerine, alışlarına, satışlarına bakarak...

Biliyorsunuz temel finans kitapları vardır işletme finans kitapları değil mi, hepimiz biliriz yani İstanbul Üniversitesinden bir hocanın çok kalın bir kitabı vardır, orada tek tek işletmelerin finansal zorluk derecesini ölçmek için birçok rasyolar kullanırız. Bizim buradaki amacımız Bakanlar Kurulu işletme bazında değil, işletme grupları bazında değil, objektif bir şekilde finansal rasyoların içinde olduğu bir formülasyon üretecek. Rasyoları alt alta koyacak, ağırlıklandırarak ve işletmelerin zorluk durumu derecesini ilk defa, -bakın Türk vergi mevzuatında ilk defa- zor durum hâlini çok daha şeffaf, çok daha üst düzeyde bir düzenlemeyle belirleyeceğiz. Orada ne yapacak? Zor durum hâline mesela 5 grup diyecek, gruplandırarak, her bir gruba girmek için finansal rasyolar olarak tablolarda görmek istediğimiz unsurları objektif ve nesnel olarak belirleyecek ve ondan sonra o zorluk derecelerini belirleyecek. Kanuna özellikle yazdık, yani Bakanlar Kurulu kendiliğinden ben herkese işte tecil faiz oranını yüzde 5'e indirim diyemeyecek, herkese teminat koşullarında otomatikman yüzde 25 uygulayacağım diyemeyecek. Ne yapacak? Zorluk derecelerine ilişkin gruplar oluşturacak sonra her bir grup için sağlanacak imkânları da objektif bir şekilde Bakanlar Kurulu kararında belirleyecek ve ondan sonra da bu uygulamanın yapılmasına imkân verecek onu da ifade edeyim. Onun için burada söyledim yani çok karmaşık bir sistem değil aslında, bir tecil müessesesi içerisinde, taksitlendirme içerisinde 3 veya 4 tane parametre var. Taksit süresi normalde 36 ay, onu 60 aya kadar artırma yetkisi alıyoruz.

İki: Teminat, şu anda mevcut sistemde teminat oranı herkes için eşit bir şekilde yüzde 50, hâlbuki yeni sistemde yüzde 25'ten aşağı olmamak üzere zorluk derecelerine göre, gruplara göre farklı teminat oranları belirleyecek Bakanlar Kurulu yüzde 50'yle 25 arasında teminat bakımından farklılıklar yapıyoruz.

Bir başka koşul, tecil faizi oranı şu anda yüzde 12, tecil faiz oranını mükelleflerin içinde bulundukları zorluk durum derecelerine göre farklılaştırma yetkisi veriyoruz. Dolayısıyla yeni sistemde de şu mümkün mesela: Teminat oranını yüzde 50'den yüzde 25'e düşürürsünüz ama tecil faizi oranını yüzde 12' de tutarsınız, illa herkes otomatikman bu imkânları alacak diye bir kaide olmayacak. Dolayısıyla, tecil faiz oranında bir indirim imkânı getiriyoruz.

Bir başka imkân da şu: Normalde biz, biliyorsunuz, bir borç, vadesinde ödenmediğinde vadesiyle ödendiği tarih arasındaki dönemde gecikme zammı alıyoruz. Şu anda geçerli olan gecikme zammı oranı yüzde 16,80. Bugün görüşmesine başlayacağımız yeniden yapılandırma kanununda ve bütün yeniden yapılandırma kanunlarında ne yapıyoruz? Gecikme zamlarını terkin ediyoruz, yurt içi ÜFE oranında bir gecikme zammı uyguluyoruz. Bizim yeni getirdiğimiz kolaylaştırılmış tecil müessesesinde gerçekten zorluk içinde olduğunu tespit ettiğimiz mükellefin en fazla bir yıllık süreç içerisinde -bakın dikkatinizi çekerim zaten bir yıldan fazla borcu varsa bu sistemden hiç yararlanamayacak- geriye dönük hesaplanan gecikme zammı oranı yerine, yurt içi ÜFE oranından aşağıya olmamak üzere Bakanlar Kuruluna zorluk derecelerine bağlı olarak gecikme zammı yerine daha düşük bir faiz belirleme yetkisi veriyoruz. Şu andaki mevcut genel yeniden yapılandırma kanunlarında bu, koşulsuz, sınırsız bir şekilde veriliyor. Peki, burada niye bunu yapıyoruz? Yani borcu ileriye dönük taksitlendiriyoruz ama geçmişe dönük o bir yıllık süreçte niye gecikme zammını daha aşağıya çekiyoruz? Bunun temel gerekçesi şu: Biliyorsunuz vergi kanunlarında mükellefler vergiyi ödemek yerine vergiyi bir kredi mekanizması olarak kullanmasınlar diye gecikme zammı oranları genellikle bankaların kredi faiz oranlarının üstünde tutulur. Yani buradaki amaç nedir? Vergiyi bir kredi olarak kullanmasın diye fakat şimdi burada şöyle

bir durumla karşı karşıyayız: Bu mükellef iyi niyetli, geçmiş bir yılda ödemiş olduğu borcu iyi niyet kurallarına uygun bir şekilde kendi istemi dışında ödeyemediğini de görmüşüm, bütün bunları objektif kriterle belirlemişim, kayıtlarına bakmışım. O zaman benim artık bu mükellefin normalde bunu vergi kredisi olarak kullandığını iddia edemem, vergi kredisi olarak kullanmamış, bunu gerçekten ödemekte zorluk çekmiş, gerçekten ödeyememiş. O zaman ne yapmam lazım? Benim derdim, bunun bu borcunu ödenebilir hâle getirmek ve hakkaniyet kurallarına uygun olarak yapılandırmak. O zaman diyoruz ki: Genel yeniden yapılandırma kanunlarında koşulsuz, otomatik olarak yurt içi ÜFE oranına kadar indiriliyor ya biz bunu da yapmayalım. Hayır, mükellefin o zorluk derecelerine göre, durumuna göre bir alt barem koyuyoruz -yurt içi ÜFE- Bakanlar Kurulunda belirlenecek objektif kriterlere göre gecikme zammı oranı yerine daha düşük oranlı bir yeni faiz hesaplayabilsin. Bu da hiçbir şekilde kişiye özel olamaz, hiçbir şekilde kişiye göre bir faiz olamaz, gruplar düzeyinde bir faiz olacak. Buradaki amacımız da şu: Gerçekten iyi niyetli olup borcunu ödeyememiş mükellefi bir ceza mahiyetinde olan bu noktadan kurtarmak, onu da özellikle ifade edeyim.

Dolayısıyla burada getirmiş olduğumuz düzenlemede... Tek tek aslında birçok konuya da girmiş oldum. Yani tecil süresini 36 aydan 60 aya kadar çıkarıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Sayın Başkanım toparlıyorum az bir şey kaldı.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Lütfen Sayın Bakanım...

Buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teminat oranlarında yüzde 50’den yüzde 25’e kadar indirme imkânı getiriyoruz ve yine burada gecikme zammı oranlarını da yurt içi ÜFE’den daha düşük olmamak üzere indirme konusunda yetki veriyoruz.

Bugünkü tecil uygulaması ile kolaylaştırılmış tecil uygulamasını da aslında bir bakımdan mukayese etmek gerekiyor. Bugün bütün yetkiler Maliye Bakanlığında, hâlbuki yeni sistemde bütün yetkilerin genel çerçevesini yani objektif kriterlerini belirleme yetkisi Maliye Bakanlığına verildi. Yani şunu çok önemsiyorum: Getirilen yeni sistemin hiçbir şekilde kişiye özel, kişinin yararına keyfi bir şekilde kullanılan bir yetki olmaması lazım. Objektif, nesnel, genelgeçer kişileri aşan bir çerçevede bu uygulamaların yapılması lazım.

İkinci olarak, yeni getirdiğimiz sistem mükellefleri vergi borçlarını ödememeye sevk etmemeli, tam tersine vergi borçlarını iyi gününde ödemeye sevk etmeli. Bunu sağlamak için de zaten diyoruz ki: Geçmiş üç yılınıza bakacağız, beyannamelerinizi verip vermediğinize bakacağız, geçmiş bir yıldan fazla borç bırakmayacaksınız. Maliye Bakanlığının mevcut bugünkü tecil uygulamasında ise hiçbir şekilde mükellefin geçmişine bakmıyoruz yani ne anlamda bakmıyoruz? Vergi beyannamelerini vermemiş olsa da tecil uygulamasından bugünkü sistemden yararlanabiliyor, vergi borcunun süresi bir yılı aşıya bile yararlanabiliyor. Yani bugün getirdiğimiz yeni kolaylaştırılmış sistem mevcut uygulamanın kapsamını genişleten, idarenin elindeki imkânları sınırsız bir şekilde artıran bir sistem değil, çok daha kurallı, çok daha sınırlı, vergi ödemeyi teşvik eden, vergiye gönüllü uyumu destekleyen bir program olma özelliğini taşıyor. O açıdan madde geldiğinde de tek tek unsurlar itibarıyla da maddenin geneliyle ilgili de sizlerin tabii mutlaka soruları olacaktır, o konularla ilgili de soruları cevaplarım, ayrıca açıklamalar yaparım. Onu da özellikle belirtirim ama maddeyle ilgili olarak getirilen düzenlemede Bakanlar Kuruluna yetki vermiş olmamız mevcut bugünkü duruma göre sistemi daha keyfi hâle getiren, daha rahatlatan, yasama organının elindeki yetkileri yürütme organına veren bir düzenleme değil, tam tersine daha

kurallı, daha sınırlı, daha şeffaf, daha hesap verebilir bir sistem ve özellikle de sistemin uygulanmasında mevcut sistemde Maliye Bakanlığında bu yetki Maliye Bakanı ve devrettiği kamu görevlileri tarafından kullanılıyor, hâlbuki yeni sistemde diyoruz ki bunlar komisyonlar marifetiyle kullanılсын yani bir kişinin imzasıyla çıkmasın. Bir komisyon kurulsun, komisyonun uygulayacağı kural ve kriterler olsun, dokümanite edilsin, şeffaf bir şekilde olsun, onu da özellikle belirteyim.

Tasarıda yer alan bir başka düzenleme de... Tecil faizi uygulamasında, biliyorsunuz, bugün sadece Maliye Bakanı doğal afet hâlinde tecil faizi oranını yüzde 12’den daha düşük oranda uygulayabiliyor, sıfıra kadar indirebiliyor değil mi? Yani, bir doğal afet hâli nedeniyle bir tecil uygulaması varsa Maliye Bakanına verilen yetki, doğal afet nedeniyle isterse onu sıfıra kadar indirebiliyor ama biz uygulamada geçmişte birtakım sıkıntılarla karşılaştık. Mesela Ankara’da Modern Çarşı yangını oldu, Ulus’ta biliyorsunuz. Orada büyük bir yangı oldu, çok sayıda mükellef bundan etkilendi ama sadece tecil faizini 12’den daha düşük belirleme yetkisi doğal afetle sınırlandırıldığı için orada tecil faizini aşağıya indirememiştik. Şimdi diyoruz ki: Maliye Bakanlığı tarafından bölgeler, iller itibarıyla genel ve yaygınlık taşıyan yangın olur, terör olur, geniş mükellef kitlelerini ilgilendiren diğer mücbir sebep hâllerinde de Maliye Bakanlığı tecil faizi oranını aynen doğal afetlerde olduğu gibi yüzde 12’nin altında belirleyebilsin. Buradaki amacımız, dediğim gibi, tek tek kişilere dönük değil, genel hayatı etkileyecek, aynı anda çok sayıda mükellefi etkileyecek mücbir sebep hâllerinde bunu uygulamak, o da getirdiğimiz düzenlemelerden bir tanesi.

Yine, bir başka düzenlemede de biliyorsunuz muhtasar beyannameleri ile SGK bildirelerini birleştirdik ama bir konu açıkta kaldı orada, bildirge zamanında verilmediğinde nasıl bir usulsüzlük cezası kesilecek? Mevcut düzenlemeleri değiştirmesek hem SGK usulsüzlük cezası kesecek hem Maliye usulsüzlük cezası kesecek, bu defa yeni getirdiğimiz uygulama bakımından hakkaniyetli olmayacak. Getirdiğimiz madde önerisinde biz diyoruz ki: Eğer bildirge -beyanname ortak artık- verilmemişse sadece SGK’nın kesmesi gereken cezalar kesilsin ama Maliye ayrıca ceza kesmemiş olsun. Bu da mükelleflerimize bir kolaylık ve öngörülebilirlik sağlıyor.

Bir başka uygulamada da biliyorsunuz, biz Gelir İdaresi Başkanlığından e-tebligat sistemi oluşturduk. Tamamen elektronik ortamda oluşturulan bir sistem. Biz bugün, artık 2,6 milyon mükellefimizin tebligatlarını elektronik ortamda yapmaya başladık. Yine, Komisyonumuzdan geçen bir yetkiyle bunu yapma imkânına kavuştuk.

Diğer taraftan, biliyorsunuz, kamu idareleri idari para cezası kestiklerinde bu idari para cezalarını kendileri tebliğ ediyor, posta yoluyla tebliğ ediyor şu anda. Biz şöyle bir düzenleme öngörüyoruz: Maliye Bakanlığının elinde zaten 2,6 milyon mükellefin e-tebligat ortamı var; dolayısıyla, kamu idareleri, kesecekleri idari para cezalarını neden ayrıca postayla göndersinler? Mükellef için son derece güvenilir, son derece emniyetli bir e-tebligat ortamı zaten var. İdarelerle protokol yapmak suretiyle idareler, kendileri posta üzerinden bu tebligatları yapmak yerine, Gelir İdaresi Başkanlığının e-tebligat sistemi üzerinden bu tebligatları yapsınlar. Mesela, trafik para cezalarını, Emniyet Genel Müdürlüğü tutanakları tutuyor, sonra, kendisi posta kanalıyla mükelleflere tebliğ ediyor. Hâlbuki, o vatandaşların bir kısmı yani bizim sistemimize kayıtlı olan 2,6 milyon vatandaşın zaten bizde tebligatı var. Dolayısıyla, diyoruz ki: Emniyet, protokolle bu yetkiyi bize devretsın, biz vatandaşımıza tebligatla bu bildirimde bulunalım. Süresinde ödenmezse de yine otomatikman takibat noktasında da Gelir İdaresi Başkanlığı hemen sistem üzerinden takibatını yapabilsin. Bu, mükelleflerimize de kolaylık getirecek, idareye de kolaylık getirecek; bir de bu şekilde tahsilatlar daha etkin hâle gelecek.

Son olarak, benim özellikle vurgulamak istediğim son konu da 1997 model ve daha eski olan taşıtlarda aracın trafikten çekilmesi ve terkin edilmesi kaydıyla bunların geçmişe dönük olarak motorlu taşıtlar vergisi cezalarını, vergilerini ve faizlerini terkin etmek istiyoruz. Bu konuda daha önce sanıyorum üç veya dört defa düzenleme yaptık farklı tarihlerde. Şu anda da anladığım kadarıyla, yaklaşık 2,1 milyon adet araç 20 yaşından daha fazla model yaşına sahip. Burada da bu düzenlemeyle eski araçları trafikten çekmeyi ve özellikle de mükelleflerimizin zaman zaman “Araç kapının önünde yatıyor, hareket dahi edemiyor ama siz Maliye olarak sürekli bundan vergi alıyorsunuz.” yakınmasını da ortadan kaldıracğıız. Tabii, burada ne kadar mükellefimiz müracaat edecek, onu görmek mümkün değil.

Bu kanun teklifiyle ilgili, maddeler bakımından etki analizi yapabildiklerimizle ilgili size bir dokümanı dağıtacağız şimdi. Yani, madde madde, yapabildiklerimiz itibarıyla, kapsamdaki kişi sayısı, vazgeçilen vergi varsa onun miktarı konusunda, onu da arkadaşlar birazdan dağıtacak.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; tasarının veya teklifin görüşülmesi sırasında yapacağınız katkılar, yapacağınız eleştirilerle inşallah son şekli verilerek Genel Kurula gidecek. Ben vereceğiniz bütün katkılardan dolayı şimdiden teşekkür ediyor ve saygılar sunuyorum.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Başkan, bir şey için öneride bulunabilir miyim metinle ilgili.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Tamaylıgil.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben 12’nci maddede bir uyarıda bulunmak istiyorum. “Çatalca ilçesi Binkılıç Mahallesi” denilmiş, Çatalca’nın Binkılıç diye bir mahallesi kalmadı. Binkılıç eski beldeydi, şimdi, Atatürk ve Fatih Mahalleleri var orada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yeni mi oldu?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani Çatalca’nın Binkılıç diye bir şeyi yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ona bir bakalım. Bizim milletvekilimiz biraz önce buradaydı, ayrıldı.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Binkılıç Mahallesi yok yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, biz Maliye Bakanlığı olarak bu maddeyle ilgili çalıştık. Yani bu maddenin kapsamını ve... Parsel parsel biliyoruz yani.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani Binkılıç eski belde ismidir, Binkılıç yerine Fatih ve Atatürk Mahalleri olmuş.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Milli Emlaktan arkadaşlar var mı?

Bakalım ona, memnuniyetle.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Daha detayları var da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır şöyle, açıklama yapayım: Bunlar köylüler yani bizdeki bilgi o, Milli Emlak Genel Müdürlüğü çalıştı. Teşekkür ediyorum, bunlara biz dikkat ediyoruz. Yani herhangi bir düzenleme geldiği zaman yanlış bir şey yapmayalım diye Milli Emlakla arazide gidip bakıyoruz, gerçekten talep edilen düzenleme hakkaniyete uygun mu veya doğru mu diye. O anlamda, bildiğimi ifade ettim ama dediğim gibi, maddenin yazımı sırasında mahalle ismi yanlış ifade edilmişse arkadaşlar şimdi bakar, onu da önergeyle düzeltiriz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

V.- KARARLAR**A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN**

Komisyon gündeminde bulunan (2/1622) esas numaralı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 26'ncı maddesi uyarınca Komisyon gündemine alınmasına ve görüşülmekte olan (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili görülmesine istinaden İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca birleştirilmesine ve görüşmelerde (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'nin esas alınmasına ilişkin karar

BAŞKAN – Bir adet önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyon portföyünde bulunan (2/1622) esas numaralı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 26'ncı maddesi uyarınca Komisyon gündemine alınmasını ve görüşülmekte olan (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'yle ilgili görülmesine istinaden İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca birleştirilmesini ve (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'nin esas alınarak görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Şükrü Erdinç

Adana

BAŞKAN – Sayın Tülay Kaynarca'nın vermiş olduğu 16 Şubat 2016 tarihli, bire bir aynı olan bir teklif vardır, onun birleştirme önergesidir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklif üzerinden devam edeceğiz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hükûmetin tasarısını gündeme almıyor muyuz?

BAŞKAN – Hayır, tasarımı gündeme almadım çünkü zaten tasarıdaki maddeler teklif içerisinde de yer aldığı için birleştirmeye gitmiyorum, teklifi direkt olarak gündeme aldım.

Sayın Paylan, bir söz talebiniz var galiba.

Buyurunuz.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, HDP Diyarbakır Milletvekili ve Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi Nursel Aydoğan'ın Genel Kurulda okunan tezkereyle milletvekilliğinin düşürüldüğüne ve Türkiye siyaseti adına çok üzgün olduğuna ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az önce aldığım bir habere göre Diyarbakır Milletvekilimiz ve aynı zamanda Plan ve Bütçe Komisyonu üyemiz Nursel Aydoğan'ın milletvekilliği Genel Kurulda okunan bir tezkereyle düşürülmüş. Eş Genel Başkanımız Figen Yüksekdağ'dan sonra ikinci bir milletvekilinin daha milletvekilliği düşürüldü. Biliyorsunuz, milletvekilliğini halk verir, halk alır ve milletvekilleri bu dönemde özgürce siyaset yaparlar, gerekirse yargılanırlar ama geçen dönemde yine bazı siyasi darbeler çerçevesinde, hani, "FETÖ'cü" diyorsunuz ya, onların yaptığı operasyonlar çerçevesinde pek çok fezleke yazılmıştı ve o fezlekeler devam etti, bugüne geldi. Yargılamalar yeni darbe sonucunda devam etti ve FETÖ'cülerin yazdığı fezlekeler üzerine bugün yargılamalar devam ediyor, mahkûmiyetler kuruluyor, istinaf mahkemelerinden yangından mal kaçırılır gibi on beş günde geçiriliyor mahkûmiyetler ve Meclis Genel Kurulumuz da, maalesef, yine yangından mal kaçırılır gibi bunları okuyor ve milletvekilliğini düşürüyor.

Bakın, geçen dönem de bu hükümler kurulmuştu, o dönem, pek çok konuda muhalif olmama rağmen, Meclis Başkanımız Cemil Çiçek bu hükümleri durdurmuştu ve asla okumamıştı. Çünkü şunu biliriz ki her dönem bir müktedir vardır, müktedir manipüle de edilebilir, etrafında çeteler de dolaşabilir ve manipüle edilir ve algı yönetilir. Bunlar darbedir, siyasete yapılan darbedir ama buna uyanık olmazsak, siyaset kurumunu korumazsak, milletvekilinin hukukunu korumazsak bugün bize, yarın size. Çünkü yapılan darbe, milletvekilliğine karşı yapılan bir darbedir, siyaset kurumuna karşı yapılan bir darbedir. Bunun farkında olmazsak daha başımıza çok çoraplar örülür. Ben darbeden önce defalarca burada açıklamalar yaptım, darbe geliyor dedim, güldünüz geçtiniz. Darbe oldu, siyaset kurumunu tekrar uyardık, dedik ki: Barışa dönelim, demokrasiye dönelim yoksa başımıza daha çok çoraplar örerler dedik ama yine oralı olmadınız. Çünkü şunu da biliyoruz ki irade burada değil. Bakın, Meclis hükmü şahsiyetini, Meclisin itibarını korumak hepimizin boynunun borcu. Milletvekilinin hükmünü, itibarını korumak hepimizin boynunun borcu.

Dün ben Edirne Cezaevine arabayla gittim, üç saat yol gittim, yoldan tekrar Adalet Bakanını aradım, “Ben Eş Genel Başkanımı ziyaret etmek istiyorum.” dedim, tam 24 kere dilekçe verdim. Ne bir feziklem var ne bir şeyim var, sizinle eşitim. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri gidip ziyaret edebiliyorlar Eş Genel Başkanımızı ve bugün siz de isterseniz ziyaret edebilirsiniz. Ama ben şu anda partimin resmi eş genel başkanını tam altı aydır ziyaret edemiyorum, 24 kere dilekçe verdim. Bugün bana, bunların hepsi yarın size çünkü bu hep böyle olmuş. Bir dönemin müktediri kendini müktedir sanmış, oysa o ceberut devlet aygıtı müktedir olmuş, gün gelmiş, devran dönmüş aynı uygulamaları o günün müktedir zannedenlerine yapmışlar ve maalesef, yapmaya devam edecekler. Biz eğer ki uyanık olmazsak başımıza daha çok çorap örecekleler.

Bu anlamda, Şimdi bir değerlendirme toplantısı yapacağız diğer milletvekili arkadaşlarımızla. Şimdilik Komisyon toplantısından ayrılmam gerekiyor, daha sonra değerlendireceğiz ama bakın, tabelası burada: Nursel Aydoğan, Diyarbakır Milletvekili; Diyarbakır Milletvekili olarak kalmaya devam edecektir. Onun o hükmünü, vekillik hükmünü sizler düşüremezsiniz, ancak halk düşürür. Ama gerçekten çok üzgünüm, Türkiye siyaseti adına çok üzgünüm, demokrasimiz adına çok üzgünüm. Hepimiz umarım ki aklımızı başımıza devşiririz yoksa gerçekten daha başımıza örülecek çok çoraplar var.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1703) (Devam)

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi geneli üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Sayın Kuşoğlu, buyurunuz lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, çok güzel bir sunum yaptınız, tam siyasetçi olmuştunuz. Böyle, çok iyi bir şey yapıyormuş gibi, bir Maliye Bakanı olarak çok güzel şeyler getiriyormuş gibi anlattınız, vallahi tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Direkt kişisel başladık Sayın Kuşoğlu gene.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kişisel olmaz hiçbir zaman Maliye Bakanı...

BAŞKAN – Peki, tamam. Siyasetçi tabii ki efendim yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani Sayın Bakan burada müsteşarken bir şey diyor muyduk?

BAŞKAN –Siyasetçi tabii ki efendim yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz de takdir ediyoruz, kötü bir şey de söylemiyoruz ayrıca Sayın Başkan.

Bir de size bir şey söyleyeyim o zaman.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Böyle bir kanun teklifi geliyor ya da tasarısı, her neyse -zaten ne olduğu belli değil ama- şimdi, bu 2016’nın sekizinci ayında çıktı 6736 olarak, ondan sonra bunda 6770 olarak bir değişiklik yaptık, şimdi üçüncü defa vergi affıyla ilgili ya da kamu alacaklarıyla ilgili aynı konuda, aynı dönemle ilgili olarak af çıkarıyoruz. Bir gerekçesini...

BAŞKAN – Aynı dönem değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Aynı dönem.

BAŞKAN – 31 Marta taşıyoruz ya.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 31 Marta taşıyoruz ama geçmişten gelenler aynı dönem yine.

BAŞKAN – Müracaat etmeyenlere bu hakkı veriyoruz evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani geçmiş dönem, aynı dönemleri alıyor yine.

Şimdi, bu çok anormal bir konu, dokuz ay içerisinde üçüncü defa aynı konunun gündeme gelmesi, bir af konusunun gündeme gelmesi anormaldir, bir gariplik var.

Bu 6736’nın görüşmeleri sırasında, siz dediniz ki “Zor durumda olan hiçbir müessese yok, ekonomi gayet iyi, kriz falan yok.” ama şimdi, bugün diyorsunuz ki: “15 Temmuz alçak darbe girişimi sonrası işleri bozulan işletmelerin ve vatandaşlarımızın, mükelleflerimizin durumları dikkate alınarak bu getirilmiştir.” Bir kriz var demek ki, bir sıkıntı var.

Şimdi, gerçekten bir sıkıntı varsa... Ki gerekçede de şöyle diyor: “Yatırımların artırılarak kalkınmanın temin edilmesine yönelik kararları desteklemek.” Yatırımların artırılarak kalkınmanın temin edilmesine yönelik kararlar nasıl desteklenecek bu şekilde bilemiyorum ama “...mütebbislerin iş ve yatırım kararlarına daha sıhhatli bir şekilde odaklanmalarına imkân sağlamak için özel sektörün kamuya olan borçlarının azaltılması için.” diyor. Şimdi, Sayın Bakanım böyle bir şey getiriyorsanız ve bunu üçüncü kez getiriyorsanız bize şunu getireceksiniz... Sayın Başkanın da sorması gereken Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olarak “Ya, bunu niye üçüncü defa getirdiniz?” Siz görüşmeler sırasında açıkladınız “90 milyar lira vergi aslı alacağımız var.” dediniz Maliye olarak değil mi? Sonradan da açıklamalarınız oldu, hatırladığım kadarıyla ocak ayında 73 milyar liralık bu aften yararlanma miktarıydı bu. Peki, bugün ne oldu? 90 milyar aslın 73 milyarı takside bağlanmıştı, tecil koşullarına uymuştu. Ne oldu, ne kadar yararlanamadı? Ne kadar şu anda Maliyenin vergi aslı alacağı var? Sorun nedir, sıkıntı nedir? Bunu bir bilelim bir kere ondan sonra böyle bir şeye cevaz verelim, değil mi? Öncelikle getirilmesi gereken bu. Siz bize, evet, teklifteki açıklamaları tekrarladınız, teşekkür ederiz ama Bakan olarak getirmeniz gereken bunlar olması lazım. Piyasada ne var, ne kadar bir alacak var, niye olmadı? Dokuz ay önce 90 milyar olan alacak bugün neden azalmadı bir türlü? Yani neye düştü öncelikle onu bir bilmemiz lazım; arttı mı, azaldı mı? Bir sıkıntı olduğu kesin. Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri olarak bunu bilmemiz lazım ki bu konuda bir karar verebilelim, daha sıhhatli bir karar verebilelim ve sizin getirdiğiniz önerilerin -sağ olun öneri de getiriyorsunuz-doğru olup olmadığına, eksik kalıp kalmadığına da karar verebilelim.

Şimdi, bu özel sektörün kamuya olan borcu arttı mı, azaldı mı? Sayın Bakanım, özellikle hangi bölgelerde bu tecil işlemleri yapıldı, buna uyuldu? Sonra da uyulmadı, sorun oldu, sıkıntı oldu. Hangi sektörler için bunlar söz konusu oldu? Bütün bunları bilmek lazım. Bunların ne kadarı kamu borcuydu, ne kadarı özel sektördü, bunu bilmemiz lazım. Belediye şirketleri de var. Bakın, belediye şirketlerine yüz kırk dört aylık bir tecil yapmıştık. Yüz kırk dört ay ve belediye şirketleri ödeyemiyor yine de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şirketlere yapılmadı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şirketlere yapılmadı da belediyelere yapıldı, belediyeler ödeyemiyor. Belediye şirketleri için de istiyorlar, onu söylüyorum.

Yani bir sıkıntı var. Bu, otuz altı ayla falan giderilecek değil, altmış aya çıkarılmasıyla giderilecek bir şey değil ya da Bakanlar Kuruluna böyle bir yetkinin verilmesiyle giderilebilecek bir sorun değil, gayet ciddi bir sorun var, sıkıntı var. Bir kere, bu sorunu gidermek için -eğer gerçekten piyasada bir kriz var ise ki var- devlet olarak sadece gecikme zammından falan vazgeçmekle bu iş olmayacak. Bunun, temelli bir çözüm olarak... Siz ne demişsiniz? “Temelli bir değişiklik yapıyoruz.” dediniz. Temelli bir değişiklikse bu, bir reform niteliğinde ise; o zaman sıfırlamamız lazım, devlet olarak sıfırlamamız lazım. Bu çok önemli bir hadise yani tutup da sizin de dediğiniz gibi iki senede bir af getirilmez ya da dokuz ay içerisinde aynı konuyla ilgili üçüncü defa af getirilmez. Siz iyi bir maliyecisiniz, bunu biliyorsunuz; maliyenin ne demek olduğunu, verginin ne demek olduğunu, ne anlama geldiğini, devlet gücüyle alındığını, devlet egemenliğinin burada kullanıldığını gayet iyi biliyorsunuz. Bu gücü yıpratmamamız lazım. İki defa bir bu şekilde af olmaz ve bunun çözümü de bu değildir yani bu getirilen değildir. Burada bir sıkıntı var ise iş dünyası için, ekonomi için, esnafımız için, bunun çözümü bu değil, bunun bu şekilde çözülmesi mümkün değil. Gerçekten sıkıntı var ise rakamları bilelim, ona göre konuşalım; o zaman bir sıfırlama yapmamız gerekecek, belki bir sıfırlama gerekecek. Bu kadar ciddi bir sorun var ise, dokuz ayda üçüncü defa aynı konuyu getirebiliyor isek rakamları bilelim, verin onları lütfen, bakalım, gerçek bir sıkıntı... Bakın, 90 milyar siz bize Ağustos 2016 itibarıyla söylediniz vergi alacağı olarak. 2016 Ağustosuna itibarıyla söylediniz. Bizim beyana dayanan gelir ve kurumlar vergisi toplamı, o tarih itibarıyla bakarsak, onun 2 mislinden fazla bir alacak bu, gelir ve kurumlar vergisinin beyana dayanan kısmıyla ilgili 2 mislinden daha fazla bir alacak bu, ciddi bir alacak ve bu ödenmiyor demek ki, böyle bir sorun var, sıkıntı var.

Değerli arkadaşlar, şimdi bu konuyla ilgili olarak şöyle bir fıkra anlatayım: Katolik kilisesinin sabahları bir duası olurmuş, ayini olurmuş. Her sabah “Bize ekmeğimizi verdiğin için sana şükrediyoruz Tanrım.” derlermiş. Coca-Cola’nın başkanı, papaya gitmiş, demiş ki: “Sayın Papa, işte bu duayı her sabah ‘ekmek’ yerine ‘Coca-Cola verdiğiniz için’ şekline getirin, size 10 milyar dolar vereyim.” Papa hemen kovmuş tabii. “Ya, hiç dinlemedi, pazarlık bile yapmadı, galiba fırıncılar çok büyük para verdiler.” demiş adam. Şimdi, burada kafası, tabii, sadece para olarak görüyor. Bu olay da para değil, yani orada itibar tabii ki, bir kutsiyet var. Bu maliye işinde de, vergi işinde de öyle bir itibar var, kutsiyet var, devlet gücü var, devlet itibarı var; bunu es geçemezsiniz, bunu atlayamazsınız yani bunun çözümü bu değil. Deddiğiniz gibi iki senede bir af çıkarmak değil bunun çözümü ama burada çok daha büyük bir sıkıntı var. Çünkü bu dokuz ay içerisinde üçüncü defadır biz bu konuda af çıkarıyoruz ve hâlâ bir şeyler alamıyoruz, gerçekten ciddi bir sıkıntı var demektir bu. Ben sizden bu rakamları vermenizi özellikle beklerdim, ondan sonra bu konuyu daha rahat tartışabilirdik.

Mesela, getirdiğiniz sistemle ilgili diyorsunuz ki: “Meclisin yetkisini Bakanlar Kuruluna vermiyoruz.” Biliyorsunuz, Anayasa’nın 73’üncü maddesiydi galiba, vergi kanunla konulur ve kanunla kaldırılır diyor. Kanunla konulup kaldırıldığına göre bu konunun da benzeri şekilde ele alınması lazım ve tecil müessesesinin de aynı şekilde Mecliste olması lazım yani Meclis tarafından bu işin yapılması lazım belli bir çerçeve içerisinde. Zaten getiriyorsunuz, iki yılda bir çıkıyor.

Peki, bu konuda, mesela Modern Çarşı yangınından bahsettiniz “Modern Çarşı yangınında biz mücbir sebeplerde olduğu gibi tecil faizini değiştiremedik.” diyorsunuz. Modern Çarşı yangınında bütün Ankaralı sanki Modern Çarşıdaki muhasebecilere defterlerini tutturmuş gibi işlem yaptırdı yani orada bin tane mükellef var idiyse o tarih itibarıyla herhâlde 10 bine çıkmıştır, rakamları bilmiyorum. Yani bu taraflarını önlememiz lazım. Bu kadar istismar var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Modern Çarşıda çalışmadığı hâlde sanki orada çalışıyormuş gibi gösterip...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet. Tabii, sonradan anlaşmasını yapıyor gösterildi. Daha önceden öyle şeyler çok yapıldı.

Bu taraflarının önlenmesi lazım yani vergi kaçığına sebebiyet veren hususların kavranması lazım, kayıt dışılığın kavranması lazım. Hâlâ kayıt dışılık mevzusunu falan tartışıyoruz. Mesela, KDV tahakkuk-tahsilat oranı nedir şu anda Sayın Bakan bu dönemde? 50’nin altında yine, değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakalım şimdi. Şimdi, bir rakam veremem. Arkadaşlarımız baksınlar, verelim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çünkü ödenmiyor. Çünkü tecil faizi 12, piyasa faizi nedir? 15’in altında değil. Orada en az yüzde 3 bir kazanç var. Bu şartlarda, iki senede bir de saf çıkıyorsa kim öder? Banka kredisi alacağına KDV’yi işletme kredisi olarak kullanır. Bunların giderilmesi lazım.

MALİYE BAKANINACİ AĞBAL (Bayburt) – O kadar da değil. O kadar olduğunu düşünmüyorum. KDV tahsilatının o kadar düştüğünü düşünmüyorum. Aslında iyi gidiyor, sorun yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçen sene yüzde 48’di.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl? Neyin yüzde 48’i?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçen sene öyleydi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, siz şeye bakıyorsunuz, toplam devir tahakkukla beraber bakıyorsunuz. Öyle bakmamanız lazım. Cari dönem tahakkuk- cari dönem tahsilat diye bakmak ayrı bir şey, devirden gelen tahakkuk ile toplam tahsilata bakmak ayrı bir şey. Aslında, o bizim kabahatimiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Her ikisine de baktım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok. Bizim kabahatimiz. Aslında, bizim size onları daha detaylı bir şekilde raporlamamız lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, vermiyorsunuz. Mesela, bu konularla ilgili bilgi vermiyorsunuz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yıllar itibarıyla verilse daha iyi olurdu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, bizim Muhasebatın raporlaması yanlış.

Arkadaşlar, bunu düzeltmeniz lazım, yoksa yanlış anlamalara neden oluyor. Yani haklı vekilimizin söylediği.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yine, madem, böyle bir ekonomik krizin olduğu dönemdeyiz, kamu alacağının azaltılması, özel sektörün rahatlatılması gerekiyor, gerekçe öyle. O zaman, TRT’yi bu sefer eklemiştir, diğer kamu alacaklarının da buna eklenmesi lazım. Birçok yerden talep geliyor benzeri şekilde, Alkol Piyasası Kurumunun alacağından, kestiği idari para cezasından tutun da maden şirketlerinin taleplerine kadar birçok yerden buna benzer talepler geliyor. Bunların da kapsamın genişletilip bu kapsama alınması lazım çünkü öyle bir dönem bu dönem. Madem yapılıyor, devletin itibarı af çıkarılırsa daha fazla ama devlet “Sıfırlıyorum.” derse, Maliye “Sıfırlıyorum.” derse itibarında bu kadar yıpranma olmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sıfırlanması daha mı iyi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani ödeyemiyorsa, ödenemiyorsa...

Bakın ne diyorum: 90 milyar vergi aslı, geçen yıl itibarıyla beyana dayanan gelir ve kurumlar vergisinin iki mislinden daha fazla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu konuda bir düzeltme yapayım da bölmüş olmayayım: Bizim geçen dönem yapılandığımız miktar 80 milyar lira. Şu anda, mayıs ayı içerisindeyiz; şu andaki, ocak ayında yaptığımız yasal düzenlemeyle zaten bu 80 milyar liralık yapılandırmaya mayıs ayı içerisinde ödeme imkânı getirdiğimiz için bir önceki yaptığımız yeniden yapılandırma kanununda şu anda kimse sistem dışında değil zaten.

Bir şey daha söyleyeyim size: Hiçbir yeniden yapılandırma kanununda olmadığı kadar tahsilat yaptık. Vergi ve gümrükte...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiçbirisini vermediniz Sayın Bakan sunumunda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir ifade edeyim.

Bakın, gümrük vergisi dâhil 16 milyar lira vergi tahsilatı yaptık, Sosyal Güvenlik Kurumunda 3 milyar lira tahsilat yaptık, 19 milyar lira tahsilat da yaptık. Hani şunu diyorsunuz ya: Bir önceki yapılandırma kanunu da başarısız oldu çıktı. Yok öyle bir şey, daha gelmedik, mayıstayız, şu anda, bu ay göreceğiz onu.

İki, bizim şu anda getirdiğimiz kanun aslında temelde 1 temmuz sonrası, 31 marta kadar olan dönemi kapsıyor. Yoksa, biz önceki yeniden yapılandırma kanununu kenara atıp sıfırdan bir yeniden yapılandırma kanunu yapmıyoruz, hatta, bu kanuna özel hüküm koyduk. Bir önceki yapılandırma kanununa ait dönemlerle ilgili mayıs ayında kişi, bu taksitinin ödemesini yapmazsa haziran ayında gelip yeni yapılandırma kanunundan yararlanamaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, bunlarla ilgili rakamları vereceksiniz, bileceğiz bunları. Ne kadar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok güzel. Söyleyeyim: 80 milyarı söyledim, 40 milyar lira da Sosyal Güvenlik Kurumunun var, 120 milyar liralık önceki kanunda yeniden yapılandırdık. Bugüne kadar 19 milyar lira tahsilat yaptık, şu anda yeni bir imkân getirdik, dolayısıyla önceki yapılandırma kanunuyla ilgili mayıs ayında önemli bir tahsilat daha bekliyorum; onu söyleyeyim.

İki...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kaç mükellef? Mükellef sayısı itibarıyla hem SGK hem sizin?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir önceki yapılandırmadan yaklaşık 8-9 milyon mükellef yararlandı. Trafik para cezası falan dâhil ettiğiniz zaman çok şey yapar yani vergi ve SGK 5,9 ama normalde bütün hepsini kattığınız zaman 8-9 milyon mükellef. Şu anda yeni getirdiğimiz, 1 Temmuz ile 31 Mart arası dönemi kapsayan dönemde vergi idaresinin tahsil edemediği bu dönemlere

ait alacak tutarı 47 milyar, Sosyal Güvenlik Kurumunun ise bu döneme ait tahsil edemediği tutar 23 milyar lira. Dolayısıyla, ikisinin toplamı 70 milyar lira. Dolayısıyla, bir önceki dönemde 80 milyar lira yapılandırmıştık, şimdi ise 70 milyar liralık bir yapılandırma imkânı getiriyoruz. Bu yeniden yapılandırma kanununda sadece kesinleşmiş alacaklar var, ihtilaflı alacaklar yok, vergi incelemesi yok, kasa stok affı yok, sadece kesinleşmiş alacaklar.

Siz söylediniz diye söyleyeyim: Üçüncü kez bu konuyu niye getiriyoruz gündeme? Birinci kez getirdiğimizde, 2016 Ağustostu. Neydi? Darbe girişimi gecesı cuma günüydü, biz salı günü Meclise kanun tasarısını sunduk yani darbeden üç gün sonra, dört gün sonra bu kanun tasarısını o zaman getirdik çünkü gerçekten o anda mükelleflerin ödeme gücüyle ilgili önümüzdeki döneme ilişkin kaygıyı gördüğümüz için öyle bir düzenleme getirdik.

Sonra, ocak ayı geldiğinde yeni bir değerlendirme yaptık. Şimdi, şunu söyleyeyim: Biz “Ekonomide kriz vardır.” demedik, bugün de “Kriz vardır.” demiyoruz, sadece “Darbe girişiminin oluşturduğu ortam nedeniyle ekonomide bir yavaşlama var.” diyoruz ve bunu da her zaman söyledik. Ağustos ayından itibaren de ekonomideki yavaşlamayı durdurmak ve tam tersine, tekrar büyümeyi yukarıya çekmek için Hükümet olarak çok sayıda tedbir aldık, vergi indirimleri yaptık, vergi destekleri getirdik, KDV kolaylıkları getirdik, Kredi Garanti Fonu üzerinden, KOSGEB üzerinden destek programları açıkladık yani burada liste çok uzun. O zaman da söyledik: Evet, ekonomiyle ilgili darbe girişimi sonrası oluşan bir yavaşlama var, nakit sıkışıklığı var, talepte bir bekleme var, o belirsizlik ortamı içerisinde özellikle tüketim talebinde bir erteleme vardı. O dönem içerisinde bu düzenlemeleri yaparken ocak ayı içerisinde özellikle perakende sektörü, hatırlayın, taksit ödemelerinde, birinci taksiti kasım ayında ödédiler. Yaklaşık 15 milyar lira para topladık kasım ayında, Sosyal Güvenlik Kurumu yaklaşık 1 milyar lira para topladı ama ocak ayına geldiğimizde şunu gördük: O andaki talep gerçekten ciddi anlamda bir beklemeye girmişti, firmalarımız sıkışmıştı ve iki şey yaptık o zaman. Bir taksitlendirmenin ocak taksitlerini mayısa erteleyelim, vatandaşlarımız burada sistemden çıkmasından, sistemde kalsınlar ve böylelikle nakitlerini ellerinde tutsunlar, daha ileri bir şey yaptık, dedik ki: “Sosyal Güvenlik Kurumuna normal ödenmesi gereken ocak, şubat, mart primlerini de 2017’nin Ekim, Kasım Aralık aylarına erteledik.” Oradaki bütün amacımız firmaların -sizin söylediğiniz konu- nakit sıkışıklığı ve kredi imkânları konusundaki sıkışıklık nedeniyle rahatlamalarını sağlamaktı. Peki, bugün niye getirdik? Bugün, bu tasarıyı niye getirdik? Geriye dönüp baktığım zaman benim elimdeki rakamlar şunu gösteriyor: Biz o zaman yapılandırmayı haziran sonu itibarıyla yaptık ve ondan önceki yılları kapsadık. Ama vergi tahakkuk tahsilat oranlarına baktığım zaman, darbe girişimi sonrası dönemde ekonomide yaşanan sıkıntılarla birlikte vergi tahakkuk tahsilatında da -olağanüstü değil bakın- bir miktar bir yavaşlama var, azalma var. Darbe girişiminin olumsuzları birçok sahada etkilemişken yeniden yapılandırmayla ilgili bu ara dönemi de eğer yapılandırmaya sokarsak mükellefler bakımından şu içinde bulunduğumuz koşullarda bir destek olur diye bunu getirdik. Ama bunu getirirken şunu söylüyoruz şimdi, diyoruz ki: “Doğru yani dokuz ay içerisinde 3 defa düzenleme getirmişiz.” 2016 Ağustosta yapmışız, 2014’te yaptık, 2011’de yaptık, 2009’da yaptık, 2004’te yaptık. Yani yeniden yapılandırma kanunlarını yapıyoruz. Biz ne zaman yeniden yapılandırma kanunu getirsek siz “Daha da kolaylaştırın.” diyorsunuz. Bugün de diyorsunuz ki “Faizleri silin.” Biz diyoruz ki: “Aman, vergisini süresinde ödeyen vatandaşın hakkını korumak için biraz ihtiyatlı davranalım.” Bugün diyoruz ki: “Modelin üzerinde tartışabiliriz. Gelin, yeniden yapılandırma kanunu ihtiyacını ortadan kaldıracak bir sistem getirelim.” Sistemin eksikleri olabilir, eleştirebilirsiniz, onları beraber konuşuruz, geliştiririz sistemi ama burada yeni bir bakış açısı var. Yani “Bir yeniden yapılandırma kanunu getirdim, ileride de tekrar getirebilirim.” iddiasında değilim; tam tersine, getirmemem lazım. Bu sistem eğer geliyorsa kimse kusura bakmasın “Ben zor durumdayım.” diyen vatandaşın elinden tutan bir devlet anlayışı modeli var burada. Yani kim diyorsa ki: “Ben

sıkıştım, ödeyemiyorum borcumu.” Gelsin, röntgene koyalım, röntgen ne gösteriyor? “İyi niyetliyim, kötü günümde de paraya sıkıştım.” Alacaktan vazgeçmiyorum, affetmiyorum, kimseye özel, subjektif bir yarar sağlamıyorum. Dolayısıyla, böyle bir model arayışı içerisinde bu düzenlemeyi getirdik. Kötü etmedik, iyi etik yani.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakan.

Bu röntgen böyle karşılıklı giderse benimki bozuluyor, görüntüler. Onun için Sayın Bakan, soru-cevabı bir tarafa, en sona bırakacağız, önce görüşleri almaya devam edeceğiz.

Sayın Kuşoğlu, lütfen tamamlarsanız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, kısaca diyorsunuz ki: “Evet, zor durum var ama bunun gerekçesi 15 Temmuzdur.” Güzel bir gerekçe bulmuş oldunuz yani ekonomideki bu sıkıntıya, krize iyi bir gerekçe buldunuz, bahane buldunuz daha doğrusu.

BAŞKAN – Görüş, görüştür Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli ve önemli bir görüş.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii. Yani eğer sıkıntı yoksa dokuz ay içerisinde 3’üncü defa niye geliyor? Dediğiniz gibi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sıkıntı vardır, kriz yoktur diyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - “Sıkıntı vardır, gerekçesi 15 Temmuzdur ama kriz yoktur.” diyorsunuz bir de onunla beraber.

Sayın Bakanım, sonuç olarak geçen sene ağustosta geldiğinde 90 milyar alacağınız var, vergi alacağı vardı aslı, şimdi 47’ye mi düştü? Demin söylediğiniz rakam oydu, 47’ye mi düştü?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yeni dönem 1 Temmuzda...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, vermeyeceğim size söz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biraz önce “47” dediniz.

BAŞKAN – O zaman müsaade edin, açayım yoksa -tam tutanak var- girmiyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, tabii bu konularla ilgili olarak Sayın Bakanın en baştan itibaren bu bilgilerle sunum yapması lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok haklı ve doğru bir talep, doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Biz de ona göre konuşacağız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru, o benim hatam.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu rakamları bilmeden Plan ve Bütçe Komisyonunda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru. Arkadaşlarım konuşma metnini hazırlarken bu bilgiyi koymalıydı, ben haklı diyorum.

Çok basit söyleyeceğim: 2016 Haziranından önceki dönemlere ait ödenmemiş borç miktarı 80 milyar liraydı, vergi; 40 milyar lira da SGK’ydı, 120 milyar lira. Şu anda bu 120 milyar liralık yapılandırılmış alacak hâlâ geçerli. Neden? Biz mükelleflerimize imkân getirdik. Mayıs ayı sonuna kadar taksitlerini öderlerse sorun yok.

47 milyar dediğim nedir? Yeni kanun getiriyoruz, 1 Temmuz ile 31 Mart arasını kapsıyor. Bu döneme ilişkin yeniden yapılandırmaya bu kanunla sokacağımız vergi tutarı 47 milyar. Sosyal Güvenlik Kurumunun yapılandırmaya tabi tutacağımız tutarı da 23 milyar lira, toplam 70 milyar lira. Önceki 120 milyar liraydı, şimdiki de 70 milyar lira.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, alacağınız ne kadar Maliye olarak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 47 milyar lira.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onu diyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yeni dönem.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - 90...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sizin o “90” dediğiniz bizim 6736’yla 2016 Haziranından önceki dönemlere ait rakamdı. O 90 milyardan bize 80 milyar liralık müracaat geldi. 90’la 80’i yapılandırdık, şu anda geçerli o.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 47 milyar, 1 Temmuz-31 Mart arası döneme ait yapılandırılacak alacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, alacağınız ne kadar diyorum, alacak ne kadar?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 47 milyar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - O 90 kaç düştü?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 90 mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, değişmedi o. O 80 milyar lira olarak yapılandırıldı ve devam ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – 19’u aldınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 19’u aldık, doğru.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yapılandırmanın ne kadarı bozuldu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hiçbir şey bozulmadı çünkü neden? Biz mayısa kadar erteledik zaten.

BAŞKAN – Taksiti hiç ödemeyen yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır. Şu anda mayısa kadar ödemeyenlere de imkân getirdik ya.

BAŞKAN – Ödeyenlere...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunu soruyorsanız verelim: Arkadaşlar, kasım ayında...

BAŞKAN – Mesela mayısı, temmuzu öteleyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır. Şöyle arkadaşlar: Biz biliyorsunuz ocak ayında bir düzenleme yaptık. Gerek kasımda ödenmesi gereken taksiti ödemeyen gerekse aralıkta ödenmesi gereken taksiti ödemeyenlere yeni bir şans verdik. Dedik ki: “Bunları mayıs sonuna kadar ödeyebilirsiniz.” Bu açıdan bakıldığında yeniden yapılandırma kanunundaki 120 milyar yerinde duruyor ama o 120 milyar liradan 19 milyar lirasını tahsil ettik, kasamıza koyduk. Ne kaldı?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kasım ve aralıkta ödeyenler mi bunlar?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kasım ve aralıkta ödeyenler, doğru. Hatta ocakta da bir grup vatandaş ertelememize rağmen ödedi, o da var yani.

Dolayısıyla şunu soruyorsanız çıkaralım: 80 milyar liralık yeniden yapılandırma yapıldı. Kasım ve aralıkta ödemesi gerekip de ödemeyen kaç lira ödemedi? Ona bakarız, onu çıkarırız, vardır arkadaşlarda.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, biz şunu söylüyoruz: Daha önce yapılandırmaya girmeyenlere şimdi yapılandırma yapıldığında temmuzda ödeme şeklinde bir hak veriyoruz ya. Biz diyoruz ki yani burada daha önce yapılandırma yapmış olanların da mayısa ötelemedik mi ödemelerini ocak ayında yapmış olduğumuz düzenlemeyle?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

BAŞKAN - Onları da temmuza çekelim diyoruz, bir şey demedik.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok. Burada bunun doğru olmadığını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Bizde söylüyoruz canım, siz öyle düşünebilirsiniz. Tabii, Komisyonun takdiri, bakacağız.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, Komisyonun takdiri.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, şunu soruyorum: Bakın, 26 Temmuz yani bu ağustosta çıkan 6736’nın görüşmeleri sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunda şu bilgiyi vermişsiniz: “Gelir, kurumlar, katma değer vergisi için temelde beklediğimiz sayı 4,5-5 milyon aralığında bir mükellef. Trafik para cezaları için dün bir açıklama yaptım yani mevcut teklifte yok ama onu da kapsama dâhil etme noktasında size öneri sunacağız. Trafik para cezalarında mesela 4 milyon 255 bin mükellef var. Yapılandırılan alacak tutarı yaklaşık 6 milyar tutarında. Bu kanun kapsamında yeniden yapılandırmaya sokacağımız vergi alacağı aslı tutarı 90 milyar lira. Sosyal güvenlik primi için -daha sonra düzeltiyorsunuz- 67,7 milyar lira. “diyorsunuz. “Gümrük vergisinde de 325 milyon lira vergi aslı, 935 milyon lira ise gümrük para cezası var.” Şimdi ben de diyorum ki bunlar ne oldu? Bu rakamlar neye indi ve mevcut durumda ne kadar vergi aslı, sosyal güvenlik primleri içinde ne kadar bir aslı var? Ne kadarı taksite bağlandı, ne kadarı aksatıldı? Bunları bölgeler veya sektörler itibarıyla da verebiliyorsanız daha güzel bir inceleme, analiz yapma imkânımız olacaktır ekonomiyle ilgili olarak.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir dakika lütfen.

Son defa ifade edeceksiniz, buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Benim ifade edeceğim şu: 90 milyar lira olarak ifade ettiğimiz rakama karşılık 80 milyar liralık bir yeniden yapılandırma müracaatı aldık. 47 milyar lira olarak ifade edilen Sosyal Güvenlik Kurumu alacağı için de 67’ye karşılık 40 milyar liralık bir müracaat aldık. Bunlardan toplam 19 milyar lira bugüne kadar tahsilat yaptık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dolayısıyla tabii yeni birikmiş olanlar da var. Onlarla beraber farklı bir rakamın olması lazım yani sadece bu rakamları...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, onları bir tablo hâlinde alırsak sizden daha kolay olacak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yeni dönem borçları da işin içine girecek, daha farklı bir rakam söz konusu olacak. Ben de onu soruyorum yani ne kadardır?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, geçmiş kanunlardan başvurmayanlar var. Mesela 90 milyar lira dedik ama 80 milyar lira yapıyor. Şimdi onlar için...

BAŞKAN – Bakın Sayın Bakan, geneli üzerindeki görüşmenin ruhunu yitirmiş vaziyeteyiz. Sayın Kuşoğlu, bu genel bakış şeylerinizi alalım. Yani bu detayda Sayın Bakan da gerekli tabloları versin. Ama arkada, benim odamda ben size bir kahve de ikram edebilirim. Orada da bunu sohbet babında sürdürebiliriz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Demin telefonda konuşuyordunuz, size yönelik bir eleştiride de bulundum.

BAŞKAN – Çok güzeldi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu konuyla ilgili, bu konu gündeme geldiğinde bu rakamlarla gelmesi lazım ki biz de değerlendirme yapabilelim Sayın Başkanım. Sizin almanız lazımdı bu rakamları.

BAŞKAN – Sonuna kadar haklı bir talep.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yarın olabilir.

BAŞKAN – Yarına bekliyoruz bunları Sayın Bakan.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hiçbir zaman alamadık ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sonuç olarak öyle. Hep yarına verilecek oluyor ama hiçbir zaman alamıyoruz, evet.

Peki, teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Değerli arkadaşlar, buraya bir ara vereceğim.

12’nci madde üzerinde bir teklif birleştirmenizi yaptık Sayın Tülay Hanım. Orada, yalnız, Sayın Tamaylıgil’in bir şeyi oldu.

O da Çatalca’nın Binkılıç gibi bir mahallesinin olmadığı, oranın iki mahalleye döndüğü...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İki mahalle oldu, Fatih ve Atatürk Mahallesi.

BAŞKAN – ...Atatürk ve Fatih olduğu şeklinde bir şey var.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Fatih ve Atatürk Mahallesi olarak. 2001’deki kanun düzenlemesindeki tanım Binkılıç olarak geçiyor, dolayısıyla 2001’deki mahalle olarak da bölge ve mevki tapularda da o şekilde geçiyor. Mevcut kanunla iki yıl -geçici madde olarak- yeniden yasal haklarını kullansınlar diye verdik ama hukuken...

BAŞKAN – Yani mevcut hâlinde o şekilde görüş konulduğu için öyle düzeltme gerekti.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani hukuken problem olabilir. Oradaki arkadaşlara söylenirse bir açıklama yapılmasında fayda var diyorum.

BAŞKAN – Bunu tekrar Millî Emlakteki arkadaşlarımız -Murat Bey’i göremiyorum- burada, ondan tekrar bilgi alırsız.

Teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç’in, Komisyon üyeliğine seçilen Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan’a “Hoş geldiniz.” dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Emin Haluk Ayhan, öncelikle tekrar Komisyonumuza hoş geldiniz diyoruz, uzun bir aradan sonra tekrar Komisyon üyemiz olarak Genel Kurulda da okundu. Hayırlı olsun.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1703) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, buyurun lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. Tekrar bu önemli Komisyonun üyesi olarak çalışmalarına katılmaktan duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum. Haddizatında ben bu Komisyona otuz yedi senedir geliyorum. Komisyon üyeliği de yaptım, bir dönem ara vermemize rağmen. Ama bu Komisyona milletvekili olarak geldiğim günden beri vergi affını -adına ne dersiniz deyin- 2007’den beri bu olayı görüşüyoruz. 2011’de Komisyonu bıraktım, 2007’de geldiğim gibi yapılandırmayla devam ettik. 2017’de geldik, şimdi yine devam ediyoruz.

BAŞKAN – Ayağınız uğurlu gelmiş demek ki.

Buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Evet.

Bu arada herhâlde üç dört bakan, üç dört hükûmet değişti. Mali disiplin dendi, vergi reformu dendi, çok yoğun mali kural tartışmaları yaptık ama neticeyi müspet bir şekilde, çok müspet bir şekilde sonuçlamak mümkün olmadı. Hiçbirini yapılandırma mümkün olmadı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaldı ki mali disiplin...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Mali disipline de gelirim, fazla detaya girmek istemiyorum. Giderek ekonomiyi, mali sistemi kemiren bir kangren hâline geldi bu olay. Farkında mısınız bilmiyorum ama -biliyorsunuz mutlaka, farkında mısınız demem yakışık da almıyor- son bir yılda çıkan ikinci vergili yapılandırma. Af, yapılandırma olmadan vergi ödeyen, normal vergi ödeyen kalmayacak gibi bir olay. Alışkanlık hâline geldi, beklenti yaratıldı, vergi ödeme davranışları bozuldu. Bu uygulamalar vergi mükelleflerinin davranışlarını bozdu, vergi otoritesine güveni de kısmen zedeledi. Daha önceleri gerekirse kredi çekip piyasa faizlerinden borçlanıp vergisini ödeyen dürüst esnaf, iş adamı pişman ve zararda. Vergisini zamanında ödeyene son dönemde verdiğiniz teşvik yetersiz. Biz bunu Milliyetçi Hareket Partisi olarak önermiştik. Tabii bu, çok büyük mükelleflerden kaynaklanan ciddi vergi kaybı olmaması için belli bir tavanla sınırlandırıldı. Daha düşük mükellefleri içerecek şekilde ama böyle bir ödüllendirmeyi, dürüst mükellefi, vergisini düzenli ödeyen mükellefi ödüllendirecek bir düzenleme yapıldı ancak yetersiz. Vergisini zamanında ödemeyene sunduğunuz avantajlar daha yüksek. Âdeta hükûmet, vergiyi zamanında ödemeyeni teşvik eder hâle geldi. Bu tasarı -benim kaçırdığım olduysa özür diliyorum çünkü koptum biraz Komisyondan- en az 6’ncı yapılandırma tasarısı. Daha fazlası var sanıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha fazla.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ama bundan önce her üç yılda bir, özellikle seçim öncesi gelirdi. AKP döneminde her üç yılda bir vergi barışı, varlık barışı gibi isimlerle vergi affı çıkarıldı. 2003 yılında 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu, 2008’de 5811 sayılı Bazı Varlıkların Millî Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun, 2011 yılında 6111 sayılı Kanun ve 2014 yılında 6552 sayılı Kanun yürürlüğe konuldu. 2016 yılında da -sizler de bahsettiniz- 6736 sayılı Kanun. Şimdi, ilk iki kanun arasında beş yıl var. Sonraki iki kanun arasında üçer yıllık süre var. En son kanunlar -benim atladıklarımı da sayarsanız o daha sıkışık tabii- 2014 ve 2016, iki yıl arayla gelmiş. Bu tasarı ise bir yıl içinde görüşülen ikinci yapılandırma tasarısı. Bu belli ihtiyaçtan doğmuş ama demek ki bir yönetim zafiyeti mutlaka var.

Temmuz 2016'da 6736 sayılı Tasarı'da tahsilat sürerken süreler uzadı, kapsam değişti, üzerinden sekiz ay geçmeden yeni bir tasarıya ihtiyaç duyuldu ama o nedenden ama bu nedenden. Daha önceki kanunla taksitlendirilen alacaklar henüz tahsil edilmeden yeni bir kanuna ihtiyaç duyuldu. Henüz birçok alacaklar tahsil edilememesine rağmen yeni bir affa da ihtiyaç duyuldu.

Şimdi burada biraz düşünmek lazım, neden bu hâle geldik. Burada tabii, biraz önce bahsettiniz, yapısal önlemler, yapısal tedbirler. Bunlar alınamadığı için de biraz makroekonomik dengelerde problemlerin olduğunu siz de kabul ediyorsunuz, biz de ifade ediyoruz. Bunu bir şekilde ifade etmek mümkün ama makroekonomik dengelerde problem var. Gelecek biraz flu. Bu, gerek içerideki problemlerden kaynaklanıyor gerekse dünyadaki gelişmelerden kaynaklanıyor ama içeriden kaynaklanıyormuş gibi görünüyorsa ayırmak lazım. Mesela AKP hükümetlerinin çok önemli olarak addettiği mali disiplin olayı vardı. Şimdi mali kuralı özellikle biliyorum, bizi çok zorladı o zaman Ali Babacan Bey Komisyonunda. Mali kuralı getirdiğinde bırakmak zorunda kaldı. Şimdiki Sayın Başbakanla o zamanki Sanayi Bakanının bir yoğun taarruzu oldu, bırakmak zorunda kaldı. Hâlbuki Amerikan vatandaşları falan onu bekliyor diye de ifadesi vardı. Gördüğümüzde de takılıyor. Dış ticarete sıkıntı var. İthalat, ihracatta problem devam ediyor. Hatta AKP iktidara geldiğinden bugüne kadar baktığımız zaman makro anlamda dış ticaret dengesi açığı nereden bakarsanız 850 milyar dolar civarında veya üzerinde. Bu, Türkiye'nin bir yıllık millî gelirinden fazla, o hâle geliyor. Cari işlemler açığındaki problemler devam ediyor. İşsizlik çift digit, enflasyon çift digit, bunun farklı nedenleri oluyor, önce gıdaya dayandırıyor vesaire. Bazı sayın bakanlar -dostumuz da olmasına rağmen tenkit edelim- mesela domatese değer katıldığını ifade ediyor şimdi fiyat artışından dolayı. Böyle bir şey de söylenebiliyor. Belki biz yanlış anladık. Enflasyon çift digit. Mali sistemde problem var. Şimdi, bu mali disiplin konusunda da -zıttalınızın alanı, biliyorsunuz, bu özellikle ayın 7'si yayınlanan şey- hazinede nakit dengesine baktığınız zaman orada bir sıkıntının olduğu görülüyor. Sizin bürokrat bir geçmişiniz var. Tabii ki oradaki durumu kendiniz biliyorsunuz. Orada bir problem var, ama o nedenden, ama bu nedenden ama bu vakıa, bir şey var. Ama neticede bu hangi ayda...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aynen gidecek diye bir şey yok.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakanım, bunların detayını tartışırız. Ben sadece genel şey yapacağım. Mali disiplinde bir sıkıntı var.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen sabır. Biz sizi müdahale etmeden dinlendik.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben teknik bir açıklama yapıyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Esasen bu mevzuat, Sayın Bakanı, bürokrasinden bakanlık koltuğuna getirdi, bu işleri çözemedik. Biz komisyonu değiştirdik, gittik geldik, dördüncü dönem milletvekiliyiz, aynı şeyler devam ediyor. Dolayısıyla...

BAŞKAN – Hiçbir şey devam etmiyor, yani biz gayet iyi çözüyoruz. Sıkıntı yok.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Her şey çözüldü bu ay zaten.

Şimdi, buradan baktığımız zaman şöyle bir şeyi de söylemek mümkün. Hakikaten tasarruflar problemleri gerçekten. Hani tenkit etmek amacıyla belki değil ama AKP döneminde fevkalade yüzde 23'lerden yüzde 13'lere kadar düştüğü oldu. Şimdi biraz daha belki yükseliyor ama orada büyük problem var. Yatırımların yapılabilmesi lazım. Özel sektör yatırımlarının aşağı yukarı son dört beş senedir yapıldığı bir alan yok. Bazı sektörlerde şeyimizi kaybediyoruz. Çevre ülkelere baktığımız zaman, orada siyasi istikrarsızlık bizim ticaretimizi de etkiliyor, oradaki problemler de devam ediyor.

Şimdi, benim rahmetli babam çok iyi bir maliyeciydi, 2013’te 92 yaşında vefat etti, 91 yaşına kadar ben onunla mevzuat tartıştım. Bir hafta gider mevzuatı bırakırdım, ertesi hafta tartışırdık. Çok güzel hikâyeleri vardır ama söylediği güzel bir şey: -Ben Planlamada da maliye çalıştığım için- “Emin oğlum, bu vatandaşın bir kere fedakârlık isteyin, bir daha da istemeyin, bu parça parça olmuyor.” Şimdi, siz vatandaşın hakikaten sıkıntılı durumuna çare bulmaya çalışıyorsunuz. Ben şimdi sizi dinledikten sonra haksızlık mı ediyoruz diye düşünmeye başladım.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, bayağı güzel konuşmaya başladınız.

Buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Çünkü bizim düşündüğümüz, bize intikal eden hususlara baktığınız zaman sizin söylediklerinizle örtüşmeli ama buradaki olaya baktığınız zaman bu hakikaten müptelalık belirtisi oldu mükellef açısından da, öyle de bir sıkıntı var, bunun çözülmesi lazım, bunun sonu felaket. Bugün belki kurtarırsınız ama yarını feda ediyoruz, vergi toplayamıyoruz, yatırım ve hizmet yapamaz hâle geliyoruz. Bu tür istisnai olması gereken düzenlemeler rutin hâline geliyor. Vergide zaten olmayan bir adaleti ne yapıyorsunuz, zedeliyorsunuz. Yapıcı olmak gerekirse ekonominin ihtiyacı af, yapılandırma değil, vergi reformudur. Bu düzeni adaletsiz ve yanlış. Söylediğiniz gibi, bunun gelmesi lazım. Hazırlıklarınızın olduğunu biliyoruz. Konjonktür müsaade etmedi, vergiyle ilgili düzenlemeleri getiremiyorsunuz ama bu tür şeylere de bakmak lazım. Belki vergi belli kesimlerin ve harcamaların üzerinde yoğunlaşıyor, kayıt dışılık önlenememiş, yüksek vergiler kayıt dışılık ve kaçığı artırmış, her ne kadar “Azalttık.” da deseniz sıkıntı var.

Şimdi, bütçe dengesi bozuluyor, vergi tahsilatı problemlî; bunları zaten söyledim. Kanunda da, teklifte de daha doğrusu belki espri babından kabul etmek lazım ama parti grubu ile Hükûmet arasında senkronizasyon iyi ama pek de örtüşmüyor. Yani burada tamamlamaya çalışıyoruz ama sizin getirdiğiniz tasarıyla... Daha önce de aynı şeyler olurdu. AKP Grubundan Komisyon üyesi arkadaşların önergeleri okunduğunda, oraya benim attığım imzada, ok çıkıyıp “‘Ve’ kelimesi yoktu.” dediklerini, buradan zıplayıp söylediklerini bilirim ben isim isim. Dolayısıyla bu gelecektir. Ne kadar beklerseniz o kadar yoğun bir şekilde size talep geleceğini düşünüyorum.

Şimdi, burada vergi incelemesinde olan konuların dava yoluna gidilmeden çözülmesini arzu ediyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Vergi incelemesinde olan konuların, gerekçelerden alıyorum. Ben yanıyorsam söyleyin lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizimkiler yanlış yaptıysa vahim yani.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Vallahi bilmiyorum, bendeyse özür dilerim peşinen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Geçmişini tanımlıyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ama var orada yani netice olarak. İhtilafların sulh yoluyla sonlandırılması, tabii kavga ederek yapmayacağız bunu, neticede bir sulh yolu olacak. Özel sektörün kamuya olan borç yükünün taksitlendirilmesi, bunları vatandaşın, şimdi, iş, yatırım kararlarında müteşebbislerin daha iyi odaklanması için yaptığınızı söylüyorsunuz. Bunun birbiriyle örtüşüğünü söylemek mümkün değil. Hakikaten insanlar borcunu da bilsin, yatırım yapsın. Borcu olan adamın da, zaten o durumda olan bir adamın yatırım yapması mümkün değil. Peki, neden bunlar? “Yatırımın artırarak kalkınmanın temin edilmesine yönelik kararların desteklenmesi.” diyorsunuz. Bu neyle yapıldı? 3/8/2016 tarihli 6736 sayılı Kanun’la. Adı ne? Bazı alacakların yeniden yapılandırılması. Ayrıca, vergilendirmede öngörülebilirliği artırmak istiyorsunuz? Neden? Geçmiş vergilendirme

dönemleriyle ilgili olası risklerin kaldırılması için, matrah artırımıyla ilgili olası risklerin kaldırılması için matrah artırma imkânı getiriyorsunuz. Şimdi burada belki espiyle de söylemek lazım. Siz işletme kayıtları ile fiili işletme kayıtlarını veya fiili durumu işletme kayıtlarıyla örtüştürmeye çalışıyorsunuz. Burada yapılan belki, bu, insanlar ödeyemiyorsa o fiili durumu, ödeyememe durumunu, onu birbiriyle eşleştirmeye çalışıyorsunuz. Neden? Mükellef ödeyemiyor, onun için. Ekonomide kayıtların fiili duruma normal şartlarda adapte olması biraz zor gözüküyor. Bu olay vatandaşı da mutlaka ilgilendiriyor ama idareyi de biraz rahatlatacak.

Ben fazla uzatmayacağım ama bir hatıramla bitirmek istiyorum izninizle, bize bu kadar şeyi gösterdiniz Sayın Başkanım.

Biraz önce burada Kalkınma Bakanlığından bir arkadaşla tanıştım, genç, yeni başlamış. Hangi işle uğraşıyorsunuz? “Bütçe, kamu maliyesi.” dedi. Tam benim Planlamada başladığım işti. Ben o günlerde, bir de genç olmanın verdiği bir şey, vergi mevzuatına tek başıma yüklendim. İsmi vermekte beis yok, bizim Mustafa Dönmez diye Fransa’da doktora çalışması yapan bir arkadaşımız vardı, şöyle bir şey söyledi: “Haluk, sen ne yapıyorsun, bu vergi mevzuatını ezberliyorsun?” Maliye müfettişi değilsin, hesap uzmanı değilsin, Maliyede on binlerce adam çalışıyor, sen bunu ne yapacaksın?” Şimdi burada tabii ki üstatlar var, Cumhuriyet Halk Partisindeki arkadaşlar teftişten geliyorlar. Burada da ona karşılık mevzuatın içinde, bilen, çok yoğun bir şekilde bu işi yaşayan, hazırlayan arkadaşlarımız var. Dolayısıyla bizim atladığımız çok şey olabilir. Onlardan mümkün olduğunca yararlanmayı arzu ediyoruz. Bizi ne kadar fazla bilgilendirirlerse o kadar çok seviniriz.

Ben teşekkür ediyorum. Komisyona saygılar sunuyorum. İnşallah bu tasarı da memleket için hayırlı olur diyorum. Dilimin çok değiştiğini siz zaten ifade ettiniz, teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan, tekrar hoş geldiniz.

Sayın Karabıyık, buyurun lütfen.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çok uzun bir konuşma yapmayacağım ama aslında bu tabloda bir başka durumu okumak gerektiğini düşünüyorum. Şimdi, gerek uygulayıcılar gerekse akademik çevreler bakımından aslında “vergi ve prim affı” diye adlandırıyoruz ama buradaki ismi “Bazı alacakların yeniden yapılandırılması.” Bu çok sürpriz mi? Hayır, şu aşamada çok da sürpriz gelmiyor bize, rutin hâle geldi çünkü. Aslında demokratik hukuk devletlerinde ancak olağanüstü hâllerde söz konusu olabilir böyle durumlar ve hadi iki yılda bir olmasını da beklenen bir uygulama olarak kabul etsek bile artık altı ayda bire inmiş durumda. Bir önceki benzer düzenlemenin 3 Ağustos 2016 tarihinde ve çok kapsamlı olduğu da dikkate alındığında altı ay sonra gündeme gelen vergi primi ve idari para cezaları affı aslında bir türlü ifade edilmek istenmeyen ekonomik krizin somut belirtisi yani bunu böyle okumak lazım. Tüketime dayalı, üretmeyen ekonomik sistem aslında duvara toslamış diyebiliriz. Referandum dolayısıyla ertelenen ve geciktirilen, devamı da gelmesi beklenen tedbirlerin belki de bir başlangıcı niteliğinde. Şimdi, her şeyin ötesinde kabul etmek gerekir ki bu ve benzeri düzenlemeler vergi ve prim ahlakını maalesef ortadan kaldırmakta. Bunu hepimiz kabul ediyoruz ve bir fasit daire çiziyor aslında karşımızda ve bu tasarının çıktığının hemen ertesi günü benzer konularda yeni düzenlemelerin de bundan sonra ne zaman geleceğini düşünmeye başlıyoruz ve gündeme geliyor.

Bir başka nokta, 15 Temmuz darbesi 6736 sayılı Kanun’un gerekçesini oluşturmuş. Bu kanun tasarısı için de 15 Temmuz gerekeceğini göstermek makul değil. Türkiye’de birçoğu isabetli olan ve hâlen devam eden 14 ayrı prim teşvik uygulaması yürürlükte bildiğiniz gibi. Prim teşvik uygulamalarının

amacı prim ve vergi aflarını ortadan kaldırmaktır Sayın Bakan, bunu hepimiz biliyoruz. Uygulanan teşviklere rağmen prim aflarının devam etmesi, prim ödeme ahlakını daha da zayıflatır. Yani kalıcı çözümler yerine hep yaraya pansuman şeklinde gidiyoruz.

Başka bir nokta, prim ve vergi afları uygulamalarının çoğalmasının etkinliği de azaltıyor. Ben şimdi bunu size oranlarla vereceğim. Şimdi SGK verilerine baktığımızda -sayın Komisyon üyeleri, bu verilere dikkat çekmek istiyorum- 25 Şubat 2011 tarih ve 6111 sayılı Kanun’la getirilen af sonucu prim tahsilat oranı yüzde 55,17. Sonra ne olmuş? 2014 yılında yürürlüğe giren 6552 sayılı Kanun’la getirilen afta bu oran yüzde 28,84’e düşmüş. Sonra, 19 Ağustos 2016 tarih ve 6736 sayılı Kanun ise affedilen primlerdeki tahsilat oranının yüzde 7,35’e düştüğünü bize gösteriyor. Yani bakın, her seferinde af sonucundaki prim tahsilat oranı yüzde 55,17’den yüzde 28 kusura, sonra yüzde 7,5’a düşüyor ki bunu özellikle Sayın Bakanın dikkatine sergilemek isterim. Bilmem anlatabildim mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Pardon, özür diliyorum, bir an...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Şuna dikkat çekmek istedim Sayın Bakan: Prim tahsilat oranları sürekli düşmüş. 2011’deki afta yüzde 55,17; 2014’teki afta yüzde 28,84’e düşmüş, 19 Ağustos 2016 tarihindeki kanunda ise tahsilat oranı yüzde 7,35’e düşmüş. Şimdi, bu önemli bir veri. Bu kanun tasarısı bir bakıma aslında düşük tahsilatın olumsuz sonuçlarını gidermeye yönelik -böyle biliyoruz- ama bir fasit daire etkisi yarattığından da bir sonraki yeniden bekleneceği için aslında olumlu bir etki beklemek biraz hayalcilik oluyor.

Kanun tasarısıyla getirilen düzenlemeler bir taraftan da bizi asıl konudan uzaklaştırıyor sayın vekiller, o da şu: Ekonomik krizin bir gerçek olduğu vurgusunun yapılmasının önemli olduğunu düşünüyorum çünkü birtakım şeyleri kabul edersek çözüm üretme arayışında olabiliriz. Bir başka nokta, insanların ve özellikle yatırımcıların yarın endişesini kaldıracak hukuk devletin hayata geçirilmesinin gerekli olduğunu bir kere daha vurgulamak istiyorum.

Yine, günlük hayatın her aşamasına yansıtılmaya çalışılan 15 Temmuz etkisinden bir an önce uzaklaşılarak her şeyin gerekçesini oraya bağlamadan olağan hayatın şartlarına geri dönüşün hızlandırılması gerektiğini düşünüyorum.

Maddeler üzerinde daha sonra görüşlerimi ifade edeceğim ama bu, temeli üzerinde gözden kaçırılmaması gereken noktaları bu şekilde aktarmak istedim.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Evet, yine bir torba, yine bir yapılandırma. Yani Hükûmet, torba ve yapılandırma hastalığına yakalandı dersek doğru olur.

BAŞKAN – “Poşet” diyelim; “torba” demeyelim, “poşet”.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Maalesef bir türlü yasama kalitesini düzeltecek çalışmalar içerisine girmiyor.

Şimdi Sayın Bakanım diyor ki: “Yeniden yapılandırma eleştiriliyor ama öneriler sunulmuyor.” Doğru ama esas önemli olan, insanımızın borcunu ödeyemez hâle düşmesini engelleyebilmektir, buna yönelik politikalar uygulamaktır. Allah aşkına, soruyorum: Mükelleflerinizde borcu olmayan var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani sadece maliye açısından düşünmüyorum. Bankalara kahir ekseriyette hem şirketlerimiz hem vatandaşımız hem çiftçimiz borçlu, rakamlar da bunu gösteriyor zaten. Sadece KOBİ kredileri, KOBİ’lerin banka kredileri yanlış hatırlıyorsam 450 milyar liraya dayandı. Çiftçininki 75 milyar liraya dayandı. Vatandaş zaten bitmiş durumda, 28 milyon insanımız tüketici kredisi kullanmış durumda Risk Merkezinin raporlarına göre. Yani insanımızın altından kalkamayacağı boyutta borca girmesi tabii ki kötü Sayın Bakanım. Tabii belli bir oranda borçlanmak hem şirketler açısından hem vatandaş açısından önemli ama Risk Merkezinin istatistiklerinin alt dökümleri de var; şimdi, bakıyorsunuz, 1.000 lira, 2 bin lira geliri olan insanlar bir dünya borca girmiş. Yani “Sıkıntı nerede?” dersiniz gelir artırıcı, üretimi artırıcı politikalara yönelmemiz lazım ki hem mükellefler hem vatandaşlar borçlarını ödeyebilecek bir çarka da kavuşsun.

Şimdi şunu da ifade edeceğim: Her bütçe döneminde gerek siz gerek sizden önceki Sayın Şimşek vergi reformundan hep bahsetti ama bir türlü... Bir alt komisyon kuruldu gelir vergisiyle ilgili geçtiğimiz dönem, o da yarım kaldı ama şu anda, maalesef, Hükümetin yine vergi reformu niyetinin olmadığını görüyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelir Vergisi Kanunu’na ilişkin alt komisyonu başlatabilir miyiz? Biz hazırız o konuda.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Başlatabiliriz yani bizim açımızdan bir sıkıntı yok. Hem Gelir Vergisi hem Vergi Usul Kanunu...

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz yeni bir tasarı gönderecektiniz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu hazırladık, onun için söylüyorum.

BAŞKAN – Yani yeni tasarımı gönderin, onun üzerinden gidelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Alt komisyonu başlatırsanız son yaptığımız hazırlığı Komisyona getirelim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, o şekilde olmaz. Siz yeni tasarımı sevk edin, yeni tasarımı gündeme alayım ben; konuşmamız oydu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, yeni kanun tasarısı mı, Hükümetten?

BAŞKAN – Evet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, o da olur.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir önceki yenilenebilir İç Tüzük’e göre, bilmiyorum eğer güncellemeyecekseniz yenilenebilir.

BAŞKAN – Hayır, yenilendi o arkadaşlar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yenilendi mi?

BAŞKAN – Eski, kadük olan yenilendi geldi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, biz bütün Komisyonda yapılan eleştirileri...

MUSA ÇAM (İzmir) – Görüşmelerine başlamıştık zaten onların.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşte onu diyorum yani orada biz...

BAŞKAN – Sonrasında konuştuğumuzda buradaki şeyler var. Sayın Bakanım, hafızasınız tazellerseniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Peki, bir daha konuşalım, kendi aramızda bir değerlendirme yapalım.

BAŞKAN – Bir değerlendirelim. Olabilir yani alt komisyon çalışmalarını sürdürür. Çok kapsamlı bir değişikliğiniz yok ise alt komisyonunda bunu beraberce yapabilirsiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Burada birtakım eleştiriler yapılmıştı “Gelir ve kurumlar vergisini birleştirmeyelim, gelir vergisi ayrı olsun.” diye. Bölüm düzenlerine ilişkin birtakım öneriler vardı. Hepsini dikkate aldık, doğru önerilerdi. Arkadaşlar metni de oluşturdular yani eğer Komisyonunuz uygun görürse alt komisyon çalışmalarına başlamaktan biz memnuniyet duyarız.

BAŞKAN – Önümüzdeki haftadan itibaren toplatırız alt komisyonu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, biz hazırız. Sunum da yaparız Komisyona.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yine, Sayın Bakanım, bu rant gelirlerine vergi getirileceği konusunda yine taahhüdünüz vardı ama o konu da her ne hikmetse bugüne kadar gündeme gelmedi yani bir tasarı olarak Komisyonumuza henüz ulaşmadı. Yani bunun da bir an önce Komisyona getirilip rant gelirlerinin vergilendirilmesine yönelik düzenlemenin de yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Bir de bu yeniden yapılandırmanın kapsamıyla ilgili kriterimiz ne? Yani bize gelen yoğun talepler var. Birini biraz önce de konuştuk, onu çalışacağız. Turizm yatırımcılarının talebi var, yine madencilerin talebi var; belediyelerin, vakıfların kira gelirleri talepleri var. Bunlar da alacak neticede, kamu alacağı.

BAŞKAN – Bu üç başlıkta zaten.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Nasıl?

BAŞKAN – Bu üç başlıkta toplanıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet.

Madem bir yapılandırma yapıyorsak aynı ölçütlerde, aynı kurallara tabii olarak bunları da dâhil etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Tabii, bu yeniden yapılandırmada getirdiğimiz yeni sistem en çok tartışma konusu. Şimdi, 6183’e “48/a” diye madde ilave ediyoruz: “Vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili”. Kamuoyunda bu “butik yapılandırma” diye tanımlandı. Tabii, sistem olarak böyle bir sistemin gelmesine biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak karşı değiliz ama maddenin çok iyi düzenlenmesi gerekir yani keyfi yetki kullanımına yol açmaması gerekir. Madde gelince daha ayrıntılı tartışırız da mesela “Hüsnüniyet sahibi olmasına rağmen borcunu ödeyemeyen” diyoruz. Yani bunu nasıl belirleyeceğiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Genelgeyle.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Diyorsunuz ki: “Genelgemiz var mevcutta.”

Lafı gelmişken o genelgeden de bize dağıtırsanız Sayın Bakanım.

Genelgeyle ya da Bakanlar Kuruluna verdiğimiz yetki çerçevesinde neticede Bakanlar Kurulu bir kararname yayımlayacak. Neyle ilgili? Çok zor durum hâlinin tespitinde kullanılacak kriterler, bir de çok zor durum hâlini derecelendirmeye ilişkin Bakanlar Kurulu kararnamesi çıkacak. Yani onun özünü kanuna taşısak daha doğru olmaz mı Sayın Bakanım? Yani, kanunda hiç olmazsa bir çerçevesi çizilmiş olur. Keyfiligi bir anlamda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önerilere açığız yani yapabiliyorsak bir öneri...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani

nasıl olsa bir Bakanlar Kurulu kararnamesi çıkmayacak mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çıkacak da ama bunu oturup kendi aramızda konuşalım, varsa öneri... Keşke bulsak da yazsak yani ben de isterim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ama neticede yazacaksınız. Bakanlar Kurulu için...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uzun uzun yazacağız. Şimdi kısa bir tane bir şey yazıp idareyi iyice...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani çerçeveyi en azından buraya taşıyıp...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hadi şimdi konuşalım mesela. Bunun dört boyutlu hâlinin göstergeleri ne olur, birkaç tane parametreyi kanuna yazalım. Buna ilave parametreler konusunu da Bakanlar Kurulu yazsın. Ama önerileri konuşalım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu “hüsünüyet sahibi için likidite oranı” dediniz. Tabii, onun... Bilmiyorum, genelgede o farklılaştı mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hüsünüyetin kuralı değil o, zor durum hâlinin kriteri. Hüsünüyet şu: Geçmiş bir yıllık dönemde varsa ödenmemiş bir borcu... Ödemediği tarihte mali durumuna geriye dönüp bakacağız. Diyelim ki haziran ayında vergi borcu ödenmemiş ama haziran ayında bankada 1 milyon lira parası var, 100 bin lira da vergi borcu var. Belli ki o tarihte aslında isterse ödeyebilir, kayıtlarda nasıl olsa var. Bize göre o mükellef bu imkândan yararlanamaz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Peki, yirmi yıldır mükellefiniz, on sekiz yıl dürüstçe, düzenli bir şekilde beyannamelerini vermiş, vergisini ödemiş. Son iki yıl zor durumda, ödeyememiş. Sadece...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Diyoruz ki hiç zor duruma düşmeyecek gibi, basiretli tüccar gibi davran, zor duruma düştüğünde de merak etme devlet elini tutar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir yıla hak veriyorsun da yani çok uzun süredir dürüst mükellefinizi kapsamamış oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama şöyle: Bir sınır koymak zorundayız. Yani burada diyoruz ki üç yıllık bir periyotta beyanname verme performansınıza bakacağız, borçlarınızı süresinde ödeme performansınıza bakacağız. Olur, insanlık hâli, geçmişte bir borcunuzu ödememiş olabilirsiniz ama bakacağız, o ödemediğiniz tarihte gerçekten ödeyemiyor muydunuz yoksa ödeme imkânınız varken ödemediniz mi? Çünkü, bütün amaç aslında, mükellefi iyi niyetli olmaya sevk etmek. Yani diyorsunuz ki: “Gelecekte böyle davranırsanız ileride böyle bir imkâna kavuşursunuz.” Aslında iyi niyeti ödüllendiren bir sistem.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İşte, o iyi niyeti ortaya koyabilmek için de bir kriterin, bir şeyin olması lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu örnek çok basitti. Haziran ayında borcunu ödemediğini görüyoruz. Haziran ayında bana vermiş olduğu geçici vergi beyannamesine ekli tablolarda, mali tablolarında, banka kayıtlarında eğer gerçekten ödememesini haklı kılacak bir zor durum hâli varsa tamam. Ama bankada 1 milyonu var, 100 bin lira vergi borcu var, ödememesini gerektiren hiçbir durum yok, ödememiş. Bizim bu mükellefe bu hakkı tanımamamız lazım. İdare onu dokümanete edecek, araştırarak, rapora bağlayacak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, benim de ifade etmek istediğim bu. Yani bunun bir şekilde kanunda çerçevesini çizmemiz lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Beraber çalışalım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam. Yani Maliye Bakanlığımızın bu konuda mutlaka düşünceleri vardır, çalışması vardır. Bu çalışma çerçevesinde özünü kanuna taşıyalım diyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz bir bakın.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani sistemin özüne karşı değiliz. Bizim endişemiz, şu hâliyle şimdiden yoğun eleştiri almaya başladı, hani keyfiliğe yol açacak bir yapıda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama yapmayın, bunlar tamamen yalan, uydurma, aslı olmayan, maksatlı haber ve yorumlar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, yok, ona fırsat da vermeyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, bu işi bilen bir insanım, yıllardır bu işi yapan bir insanım. O gazetede o haberi yazan arkadaş herhâlde hayatında vergi kanunu okumamış veya okumuş olmasına rağmen o haber ona yaptırılmış. Kanun hiçbir yerinde, hiçbir kelimesinde özel olarak Bakanlar Kuruluna şirket düzeyinde belirleme yetkisi vermiyor. Bu gazetede arkadaşımız, bu gazetemiz bütün basın ve ahlak kurallarını bir tarafa bırakıyor, olmayan bir şeyi varmış gibi gösteriyor. Bugün Hürriyet gazetesinde Erdal Sağlam Bey, kendisi “Eleştiri getirirsem cevabımı alırım.” diye gidip bir akademisyenin eleştirilerinin arkasına sığınarak, olmayan şeyleri varmış gibi gösteriyor. Her zaman eleştiriye açığız ama yalana ve iftiraya dayalı, karalamaya dayalı... Sisteme getirilen bu öneriyi, mükelleflerin haklarını kuvvetlendiren, vergide hiçbir şekilde af getirmeyen bir düzenleme olmasına rağmen, kelimelerin arasına konulan ifadelerle, aslında Türk vergi hukukuna yepyeni bir boyut kazandıran bir düzenlemeyi son derece olumsuz bir çerçevede göstermek istiyorlar. Bunu asla kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sabır da önemli.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok ama eleştiriye tamam da yalan habere ne diyeceğiz yani? Siz de onu sanki öyleymiş gibi kabul ediyorsunuz. Yok öyle bir şey.

BAŞKAN – Kimsenin, Sayın Bakanım...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Öyle diye kabul etmiyoruz Sayın Bakanım. Yani ona fırsat vermeyelim.

BAŞKAN – Müsaade edin... Bir dakika, burada bir suçlama var.

Sayın Bakanım, “siz de” derken kimsenin böyle bir kabulde bulunduğu yok. Yani biz gazete kupürleriyle ya da makalelerle değerlendirmelerimizi yapmıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bakın, biraz önce ne güzel anlaştık, çerçeveyi çizelim dedik. Yani sadece “hüsnüniyet sahibi” dersin bu sübjektif bir ifade, bu her türlü tartışmaya yol açar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, yapın, biz de çalışalım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yine “çok zor durumu derecelendirmeye ilişkin kriter” dersin yani bunun özünü kanuna koymadığın müddetçe bu tartışılır Sayın Bakan. Kimisi maksatlı yalana başvurur, kimisi de maksadı düzgün bir düzenleme olması için, vergide adalet olması için...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Baştan söyleyeyim. Şu andaki mevcut tecil müessesinde “zor durum” ifadesi var. Bu zor durumun ne anlama geldiğini, hangi kriterlere göre zor durum olduğunu belirleyen mevcut tecil maddesinde hiçbir ifade yok. Yani “Şu durumlar zor durum hâlidir.” demiyor kanun. Biz ilk defa diyoruz ki: Bir dakika, bunu Maliye Bakanlığı belirlemesin, Bakanlar Kurulu belirlesin.

Şu öneriye açığız, biz de çalışalım, beraber çalışalım: Yani, acaba kanunun içerisine zor durum kriterlerini Bakanlar Kurulu belirlerken, bir genel çerçeve mahiyetinde birtakım ifadeler koyabilir miyiz? Çalışalım.

İki: Hüsnüniyet ilkesini ölçecek, belirleyecek birtakım parametreleri kanuna yazabilir miyiz? Çalışalım.

Ama yaptığımız düzenlemedeki amacın gerçekten doğru bir amaç olduğuna inanıyoruz ve şu andaki durumdan hiçbir şekilde geriye gidiş olmadığını, tam tersine, mevcut tecil müessesini daha da iyileştiren, daha da sorumlu, hesap verebilir, şeffaf bir sisteme kavuşturduğunu söylüyoruz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, zaten, sözümün başında amaçta anlaştığımızı, böyle bir sistemin konulmasına parti olarak olumlu yaklaştığımızı söyledim yani... Birileri yalan söylüyor, birileri iftira atıyor, o ayrı, onu ayrı turalım ama mevcut yaptığımız düzenlemenin daha şeffaf olmasının, daha somut bazı şeylere dayandırılmasının gerektiğini söylüyorum. Yani illa, Erdal Sağlam şunu yazmış ya da onun atıfta bulunduğu kişi bunu yazmış, onu kabul ediyoruz anlamında bir şey söyleyen yok.

Bir de bu 15'inci maddede lisanslarla ilgili, yerine getirilemeyen yatırımlarla ilgili teminatların iadesi öngörülüyor.

BAŞKAN – Karşılıklı fesih, evet.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani, onun boyutunu... Hani, bir düzenleyici etki analizi verilmedi, bir bilgi notu geldi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Enerji Bakanlığı gelip açıklayacak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Gelip açıklayacak. Yani, onun boyutu nedir, kaç kişi vardır orada? Ki yakında çıkardığımız bir kanundu, o kanunla bir süre verilmişti. O sürede başvurmayıp şimdi “Ben yatırıma bitiremedim.” diye tekrar ona hak vermemiz, bilmiyorum, bana göre biraz soru işaretleri taşıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Enerji Bakanlığı açıklayacak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam.

O zaman, ben diğer şeylerimi maddelerde ifade edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uzun bir aradan sonra Plan ve Bütçe Komisyonunun toplanmış olması ve çok değerli arkadaşlarımızla tekrar buluşmak, Bakanlığımızın değerli temsilcileriyle, yöneticileriyle tekrar bir arada olmak, basınımızın değerli temsilcileriyle bir arada olmak bizim için de sevindirici.

Konuya girmeden önce, işte, 16 Nisanda önemli bir referandum gerçekleştirdik. AK PARTİ'nin yaklaşık olarak 2011 yılından beri Parlamentoda mutlak bir çoğunluğu var ve ülkeyi yönetiyor. 2002, 2007, 2011 ve 2015 seçimlerinde de elde ettiği sonuçlarla 2019'a kadar 317 milletvekiliyle Parlamentoda bütün kanunları çıkarabilecek bir çoğunluğa da sahip. Peki, bu 18 maddelik Anayasa değişikliğinde daha neden ve niçin ısrar edildi? Bunu uzun süren komisyon sürecinde ve Türkiye Büyük Millet Meclisi görüşmelerinde ve referandum sürecinde yaşadık.

Tabii ki ülkemizde daha ileriye gitmek, daha çağdaş ve demokratik bir ülke olmak hepimizin isteği ve arzusudur. Bunu da gerçekleştirmek için bütün siyasi partilerin ellerinden gelen bütün çabayı ve gayreti göstermesi gerekir.

16 Nisanda yapılan referandum kampanyası süreciyle ilgili birkaç şeyin altını çizmek isterim. Özellikle kampanya sürecinde yaşanan olaylar dolayısıyla, gerçekten ülkemiz açısından adil ve eşit bir kampanya yürütüldüğüyle ilgili ciddi endişeleri ve kaygıları taşıyorum. Kuşkusuz AK PARTİ'nin Genel Başkanı Sayın Binali Yıldırım, Bakanlar Kurulu, milletvekilleri, partinin bütün yöneticilerinin Türkiye sahilinde bir referandum kampanyası yapmasını son derece doğal bir hak olarak görürüm, meşru bir hakkıdır, yapması gerekir ancak Anayasa'mızın 101'inci maddesi diyor ki: "Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer." Açık ve net.

Bu referandum kampanyasında, tekrar ediyorum, AK PARTİ'nin Genel Başkanı, parti yöneticileri, milletvekilleri, bakanları, partinin her kademedeki bütün yöneticilerinin bu kampanyayı aktif bir şekilde yapmaları meşru haklarıdır, hiçbir itirazımız yok, bütün siyasi partiler de bunu yapabilirler ama Anayasa 101'de okuduğum gibi Cumhurbaşkanı seçilenin partisile ilişkisi kesilir ve milletvekilliği düşer. Sayın Cumhurbaşkanımız da 2014 yılında yapılan Cumhurbaşkanlığı seçiminde yüzde 52 oy almış ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin Cumhurbaşkanıdır. Severiz sevmeyiz, beğeniriz beğenmeyiz, oy vermiş vermemişiz, hiç önemli değil ama Türkiye Cumhuriyeti devletinin Cumhurbaşkanıdır. Mevcut Anayasa'nın 101'inci maddesine göre de partiyle olan ilişkisi kesilmiştir, tarafsız olması gerekir.

Peki, bu seçim, bu referandum kampanyası...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Musa Bey, 9 Mayıs'tayız, 16 Nisanda referandum oldu, Anayasa biliyorsunuz, Anayasa'ya göre...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bakın, 101'inci madde...

Ben şimdiyi konuşmuyorum, 16 Nisan öncesini konuşuyorum, 16 Nisanı konuşuyorum.

Dolayısıyla, Sayın Cumhurbaşkanının bu tarafsızlığını koruması gerekirken, yaklaşık 25-30 ilde, temel atmaları, açılışları bahane etme gerekçesiyle, birçoğunun da daha önceden temelleri atılmış, açılışları yapılmış olmasına rağmen buna benzer mitingler gerçekleştirildi ve bir "evet" kampanyası yapıldı. Bunu kabul etmek, bunu onaylamak doğru bir iş değildir. Tekrar ediyorum, bütün AK PARTİ yöneticilerinin böyle bir referandum kampanyası yapmaları en doğal haklarıdır ama Cumhurbaşkanı her kim olursa olsun, kim olursa olsun, geçen Anayasa'nın 101'inci maddesine göre partiyle olan ilişkisinin kesilmiş olması gerekiyor. Ülkemizde ne yazık ki bu Anayasa'nın 101'inci maddesi 16 Nisana kadar çiğnendi, açık ve net bir şekilde çiğnendi, bunu buradan söylememiz gerekir arkadaşlar.

Yine, Avrupa Güvenlik İşbirliği Teşkilatının hazırlamış olduğu referandumla ilgili uzun rapordan birkaç paragrafı sizlerle paylaşmak isterim: "16 Nisan Anayasa değişikliği referandumu eşit şartlara sahip olmayan bir ortamda gerçekleşmiş ve kampanyanın iki tarafı eşit olanaklara sahip olmamıştır.

Reformun kilit unsurları konusunda seçmenlere tarafsız bilgi sağlanmamış ve sivil toplum örgütlerinin katılımı mümkün olamamıştır.

Referandum, gerçekten demokratik bir süreç için vazgeçilmez olan temel özgürlüklerin kısıtlandığı, 16 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen başarısız darbe girişimi sonrasında ilan edilen bir olağanüstü hâl altında gerçekleşmiştir.

Binlerce vatandaşın görevden alınması veya tutuklanması siyasi ortamı olumsuz şekilde etkilemiştir. Medyada tek bir tarafın baskın şekilde yer alması ve medyaya yönelik kısıtlamalar seçmenlerin çoğulcu fikirlere erişimini azaltmıştır.

Referandum teknik açılardan iyi idare edilmiş ve referandum günü düzenli bir şekilde yürütülmüş, sayım süreçlerindeki son değişiklikler önemli bir emniyet tedbirini ortadan kaldırmış ve bu değişikliklere muhalefet tarafından itiraz edilmiştir.

Referandum, genel olarak dört kademeli seçim organları tarafından iyi idare edilmiştir ancak seçim kurullarının çalışmaları şeffaflıktan yoksundur. Kurul toplantıları kamuya ve gözlemcilere kapalıdır ve sadece sınırlı sayıda karar yayımlanmıştır.”

BAŞKAN – Sayın Çam, bir yapılandırma talebi mi var bu konuda?

MUSA ÇAM (İzmir) – Var.

“Temmuz 2016’da gerçekleşen darbe girişimini takiben, tümü hâkim olan 3 YSK üyesi ve 221 alt kademe seçim kurulu başkanı görevden alınarak yerlerine başkaları atanmıştır. Sandık kurullarında siyasi partilerin temsili tümüyle dengeli olmamıştır ve muhalefet partileri tarafından atanan 170 sandık kurulu başkanının reddedilmesiyle olumsuz şekilde etkilenmiştir.

Referandum için iyi uygulamalara aykırı şekilde, mevzuat, referandumda tümüyle katılımı sadece seçime katılma hakkı olan partilerle sınırlandırmış ve diğer paydaşların dâhil olmasını düzenlememiştir. Bunun yanı sıra, YSK, sivil toplum örgütlerinin ve meslek kuruluşlarının kampanya faaliyeti yürütemeyeceği yönünde karar almıştır. On siyasi parti kampanya yapmak için gereken şartları karşılamaktadır, iki partinin hak sahibi olmadıklarına dair alınan karara yaptıkları itiraz reddedilmiş ve bir sivil toplum girişiminin parti olarak kaydedilmesi mümkün olmamıştır.

Kampanya çerçevesi kısıtlayıcıydı ve çok sayıda mahalli yetkilinin yanı sıra Cumhurbaşkanı ve birtakım ileri gelen devlet yetkililerinin “evet” kampanyasına etkin katılımı nedeniyle kampanya dengesiz olmuştur. Kamu kaynaklarının kötüye kullanımının yanı sıra birtakım partilerin ve sivil toplum örgütlerinin “hayır” kampanyasını destekleyen çabalarının engellendiği de gözlemlenmiştir. Kampanya dili birtakım üst düzey yetkililerin “hayır” destekçilerini terörist destekçileriyle bir tutmasıyla lekelenmiştir. “Hayır” destekçileri kampanya faaliyetleri sırasında çok sayıda durumda polis müdahaleleri ve şiddet içeren saldırılarla karşı karşıya kalmışlardır. Bu ihlaller, kampanyalarda özgürlük ve eşitlikle ilgili AGİT taahhütlerine, Avrupa Konseyi standartlarına ve diğer uluslararası yükümlülüklerle aykırıdır.”

Diyor ve devam ediyor arkadaşlar.

Dolayısıyla, bu 16 Nisanda yapılan Anayasa referandumu, YSK’nın açıklamalarıyla birlikte gerçekten demokratik olmayan bir noktaya getirilmiştir.

YSK’nın almış olduğu o karar alınmamış olsaydı, mühürsüz oy zarflarının ve mühürsüz oy pusulalarının...

BAŞKAN – Sayın Çam, basına değil biraz da Komisyona dönük konuşun, ben gözle görmek istiyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tamam.

...geçerli sayılmasıyla ilgili birtakım sıkıntılar yaşanmamış olsaydı, yüzde 51,8’i biz yine kabul edip başımızın üstüne koyabilirdik, hiçbir itirazımız olmazdı ama YSK almış olduğu kararlarla ve yapılan propagandalarla birlikte bu referanduma ciddi anlamda gölge düşürmüş ve şaibeli bir noktaya getirmiştir.

İkinci bir nokta, kanun hükmünde kararnamelerle ilgili. Sayın temsilcimiz Zekeriya Temizel konuyla ilgili geniş açıklamalarda bulundu ama birkaç şeyin altını çizmek isteriz. Yani Plan ve Bütçe Komisyonunda ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi, konuşulması gereken birçok konu kanun hükmünde kararnamelerle düzenleniyor ve yürürlüğe konuluyor.

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen boşanma kararlarının nüfus kütüğüne tescili, göçmen kaçakçılığı suçunda kullanılan araca el koyma, üniversite mezunu astsubayların subaylığa atanmasıyla ilgili fıkranın kaldırılması, dışarıdan pilot atama işlemleri 2017 yılının sonuna kadar sona erecek maddesi, kaçakçılıkla mücadele görevi verilen askerlere ikramiye ödenmesi, disiplinsizliği alışkanlık hâline getirmenin tanımıyla ilgili madde, Milli Mayın Merkezi personelinin ücretine zam, Milli Savunma Üniversitesine yeni bölümler, uyuşturucu suçlarından yakalanan silah ve mühimmatın TSK veya Emniyete verilmesi, Jandarmaya gümrük vergisi muafiyeti, TSK, Jandarma ve Sahil Güvenliğe ücretsiz su analizi, 7 bin bekçi kadrosu, yürürlükten kaldırılan maddeler, makam tazminatı almaya hak kazanmadan emekli olanlara yapılan ek ödemeyle ilgili düzenleme, muhtar ödenekleriyle ilgili düzenleme, muhtarların sosyal güvenlik primlerinin devletçe ödenmesi dâhil olmak üzere bir sürü kanun hükmünde kararnameler.

Daha geçtiğimiz kasım ayında Plan ve Bütçe Komisyonunda, muhtarların sosyal güvenlik priminin devlet bütçesinden karşılanmasıyla ilgili vermiş olduğumuz önerge, burada, AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımızın ret oylarıyla kabul edilmedi.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Komisyon kayıtlarında böyle bir şey yok.

MUSA ÇAM (İzmir) – Nerede yok?

BAŞKAN – Komisyon kayıtlarında.

MUSA ÇAM (İzmir) – Nasıl yok?

BAŞKAN – Kayıtlara baktığınızda kimin ret verdiğini kimin kabul verdiğini göremezsiniz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Reddedenler belli.

MUSA ÇAM (İzmir) – Rica ederiz Sayın Başkan...

Yani burada önergeyi verdik, reddedildi ama reddedilen önerge şimdi Cumhurbaşkanının kararnamesiyle bir yasal statüye kavuşturuluyor ve muhtarlarımızın sosyal güvenlik primleri Cumhurbaşkanının imzasıyla kabul edilmiş oluyor. Biz burada getirdik, önerdik, reddedildi ama bir kararnameyle referandum öncesinde yerine getirildi. Bizim söylemek istediğimiz, bu kadar adil ve eşit olmayan tutum ve davranışlarınız ve keyfi muamelelerinizdir arkadaşlar.

Gelelim, bu düzenlemelere, yeniden yapılandırmalara.

Şimdi, AK PARTİ’nin yaklaşık olarak 2002 yılından günümüze kadar olan bu süreç içerisinde ilk yapılandırma 2003 yılının Şubat ayında 4811’le Vergi Barışı Kanunu. Daha sonra 2006 yılında 5458’le Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun; 5736, 2008 yılında, Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanun; 5811, 2008 yılında, Bazı Varlıkların Millî Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun; 5917, 2009 yılında, Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Ekleneşmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun; 6111, 2011 yılında, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun; 6486, 2013 yılında Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun; 6552, 2014 yılında İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun; 6736, 2016 yılı 8’inci ayda, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun; 6770, 27/1/2017 Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde yapılan değişiklik ve son olarak 6824, 8 Mart 2017’de, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Kanun Hükmünde Kararnamede yapılan

değişiklikler arkadaşlar. Toplam 11 yeniden yapılandırılma yapılmış arkadaşlar ve bu yapılandırmalarla birlikte önemli olan da AKP döneminde her üç yılda bir “vergi barışı, varlık barışı” gibi isimlerle vergi affı çıkarılmış durumdadır. 2003 yılında 4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu, 2008 yılında 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun ve 6111 sayılı Kanun dâhil olmak üzere 6552 sayılı Kanun yürürlüğe konuluyor.

Tarihlere dikkat ettiğimizde ilk iki kanun arasında beş yıl, sonraki iki kanun arasında üçer yıl aralık oluyor. En son kanun 2014 yılında çıkarılmış, 2016 yılında ve 2017 yılında.

Hemen hemen tüm bakanlar “Artık bu son.” diyerek, bu kanunları bu Mecliste savundu. Yapılan aflarla hükümetler kısa vadede para ihtiyaçlarını karşılarlarken, uzun vadede ise Türkiye’de zaten çok da fazla olmayan vergi ahlâkını yerle bir etmiş durumda. Dürüst mükellefi cezalandırıp kazancını tam bildirmeyen, bildirdiği kazancının vergisini zamanında ödemeyen, açıkça vergi kaçıran, kayıt dışı çalışanlar da ödüllendiriliyor bir noktada.

Aynı ahlaki bozulma sadece vergi mükellefiyetiyle ilgili değil, sosyal güvenlik primi ve benzeri kamu alacaklarının ödemelerinde de geçerli oluyor.

Arka arkaya gelen aflar yüzünden devlete olan yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeyenler için uygulanan gecikme zammı, ceza gibi yaptırımların hiçbir anlamı ve caydırıcılığı ne yazık ki kalmadı. Çünkü artık herkes “Nasılsa bir iki seneye bir af çıkar.” diyerek devlete olan vergi, sigorta primi ve benzeri borçlarını ödemek yerine ucuz finansman kaynağı olarak kullanmayı tercih ettiler. Arka arkaya çıkarılan aflar bu türden kötü niyetli mükelleflerin ekmeğine âdetâ yağ sürmektedir.

Dünyanın her yerinde vergi mükellefleri başta ekonomik nedenler olmak üzere çeşitli nedenlerle kamuya karşı vergi ve benzeri yükümlülüklerini zaman zaman yerine getiremeyebilirler. Türkiye’de de önemli bir kesimin vergi ve sigorta primi borçlarını, içinde bulundukları olumsuz ekonomik koşullar yüzünden zamanında ödeyemediklerini de biliyoruz. Zira, Türkiye ekonomisi yıllardır aşağı doğru gidiyor. Serbest çalışan kime sorsak “Piyasa kötü.” diyor. Bizim bu türden mükelleflere kamuya olan vergi ve benzeri borçlarını ödenebilir kılmaya bir itirazımız kesinlikle yoktur. Özellikle küçük işletmelerin hayatını devam ettirebilmeleri, hem kendi geçimlerini sağlayabilmek hem de istihdamlarını devam ettirebilmeleri için bir kolaylık sağlanmasını da destekliyoruz. Ancak amacı zaten vergi kaçırmak olan, kamuya olan borcunu ödemek yerine ucuz finansman kaynağı olarak kullanmak gibi kötü niyetli mükelleflerin kurtarılmasına ise kesinlikle karşı çıkmamız gerekir. Hatta bu tür uygulamaların dürüst mükellefler üzerinde bir baskı unsuru olarak Maliye tarafından geçmişte kullanıldığını da biliyoruz. Mükelleflere vergi dairelerinden telefonlar edilip “Gelin matrah artırın, yoksa defterlerinizi incelemeye alacağız.” tehditlerinin yapıldığı ve dürüst mükellefleri de matrah artırımına zorlayarak katmerli vergi ödemelerinin sağlandığına dönük yüzlerce şikâyetler zamanında almıştık.

Türkiye’nin gündemine sık sık vergi aflarının gelmesinin bir başka önemli nedeninin ise vergi yükünün yüksekliği olduğunu düşünüyorum. Sosyal güvenlik primleriyle birlikte düşündüğümüzde Türkiye’de yüzde 30’u aşan bir vergi yüküyle karşı karşıyayız. Büyük bir kayıt dışı ekonomimiz olduğunu da dikkate alırsak sistem içerisindekilerin yani kayıtlı iş yapanların, kayıtlı çalışanların gerçek vergi yükünün bu oranın çok daha üzerinde olduğu sonucuna ulaşırız. Dolayısıyla vergi yükünü, özellikle de çalışanların yani ekmeğini emeğiyle kazananların, bir diğer deyimle istihdamın üzerindeki yüksek vergi yükünü aşağı çekmemiz gerekiyor. Eğer vergi tabanını genişletip herkesi sisteme dâhil edemezsek Türkiye bundan sonra da her yıl böylesi vergi aflarına, matrah artırımlarına, stok aflarına başvurmak zorunda kalabilir. Yani vergi afları olağan hâle gelir.

Değerli Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu konuyla ilgili hazırlanan bu düzenlemeyle ilgili de birkaç şeyi dikkatlerinize sunmak isterim.

BAŞKAN – Yirmi dakikamızı dolduruyoruz. Lütfen toparlarsanız...

MUSA ÇAM (İzmir) – Daha yirmi dakika konuşacağız Sayın Başkanım, daha yeni başlamıştık ya.

BAŞKAN – E, olur, karpuz da keseriz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Geçtiğimiz yıl 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun ile kamuya olan borçlarda yapılandırılmaya gitmiştik. Anılan kanunla yatırımların artırılarak kalkınmanın temin edilmesine yönelik çalışmaları desteklemek ve müteşebbislerin iş ve yatırım kararlarına daha sağlıklı bir şekilde odaklanmalarına imkân sağlamak, özel sektörün kamuya olan borç yükünü azaltarak taksitle ödeme imkânı getirmek, ihtilafları sulh yoluyla sonlandırmak, vergi incelemesinde olan konuların dava yoluna gidilmeksizin çözülmesini sağlamak, vergilemede öngörülebilirliği artırılarak geçmiş vergilendirme dönemleri için matrah artırımı imkânı getirmek, işletme kayıtlarının fiilî duruma uygun hâle getirilerek kayıtlı ekonomiye geçişi teşvik etmek hedeflenmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika lütfen, sistem uzun olunca kesiyor.

Buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bilahare 6736 sayılı Kanun ile getirilen imkânlardan azami düzeyde yararlanılmasını sağlamak amacıyla 6770 sayılı Kanun ile 6736 sayılı Kanun'dan yararlanmak üzere başvuruda bulunup şartları ihlal edenlere yeniden hak verilmiş, ayrıca Ocak 2017 ayından itibaren ödenmesi gereken taksitlerin tamamının ödeme süreleri dörder ay uzatılmıştı.

Hâlihazırdaki yasa teklifi ile 6736 sayılı Kanun kapsamına giren alacak türleri ve alacaklı idareler esas alınarak bu idarelerin 31 Mart 2017 tarihine kadar olan kesinleşmiş alacaklarının anılan kanunda düzenlenen şartlara uygun şekilde yapılandırılarak kamu alacaklarının tasfiyesi hedeflenmektedir.

Görüldüğü üzere, yasa teklifi esasen 6736 sayılı Kanun ile sağlanan imkân ve faydaları tekrar ihya etmeye dönük bir düzenlemedir.

Dolayısıyla 6736 sayılı Kanun ile sağlanan tüm imkân ve faydaları yeniden sağlaması gerektiğini de düşünmekteyiz.

İçinde olduğumuz dönem itibarıyla;

Döviz kurlarındaki değişimlerden kaynaklanan ve tüm sektörleri etkileyen ekonomik dalgalanmalar,

Talebin düşmesine bağlı olarak işletmelerin mal ve hizmet satış gelirlerindeki azalma,

Mevcut yasal düzenlemelerle borçlulara sağlanan ödeme imkânlarının borçların tasfiyesinde yeterli olamaması vergi mükelleflerinin faaliyet göstermelerini oldukça zorlaştırmıştır. Hatta daralan ve durgun seyreden ticari faaliyetler nedeniyle birçok firma ödemelerini yapamamakta, yüksek faiz yüklerine katlanmak zorunda kalmaktadırlar.

Tasarının 6736 sayılı Kanun'dan yararlanmış ve taksit ödemeleri hâlen devam eden borçluların anılan kanun kapsamında yapılandırılan borçlarını kapsam dışında tuttuğu görülmektedir. Yani mükellefler için iki farklı yapılandırma tablosu oluşacak ve hem mükellefler hem de alacaklı idareler bakımından iki farklı takip sistemi oluşturmak durumunda kalacaklardır.

Her iki taraf için de böyle bir kırtasiyeyi ortadan kaldırmak, hem de mükelleflere ödeme sürelerinde biraz daha zaman kazandırmak bakımından 6736 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan tutarların da yeni düzenlemeye dâhil edilerek topluca yeniden yapılandırılmasını sağlamak yerinde olacaktır.

6736 sayılı Kanun’la taksitle yapılacak ödemelerde azami taksit sayısı, ikişer ayda bir ödenmek üzere, 18 olarak belirlenmiş idi. Diğer bir ifadeyle ödemelerin en fazla 36 ay (3 yıl) içinde tamamlanması öngörülmüştü. Ancak daha önce yapılan benzer çeşitli yasal düzenlemelerde de tecrübe edildiği üzere, 36 ay olarak belirlenen ödeme süresi ödemede sürekliliğin sağlanması bakımından beklenen sonucu ortaya çıkarmamaktadır. Geçmişte yapılan düzenlemelere başvurular çok yüksek sayıda gerçekleşmiş ancak taksit sayıları ilerledikçe yaşanan ödeme güçlükleri nedeniyle sürekli yapılandırmayı ihlaller yaşanarak çok az sayılarla sonuca varılabilmektedir. Bu nedenle yapılandırma düzenlemesi yeni yapılandırma düzenlemeleriyle güncellenmek zorunda kalmış, böylece borç ve borçlu mükellef sayısında beklenen azalma gerçekleşmemiştir.

Bu çerçevede, yukarıda belirttiğimiz hususlar dikkate alınarak mevcut taksit seçeneklerinin yanı sıra taksit sayısının 30 ila 60, ödeme süresinin ise 60 ila 120 ay aralığında da yararlanılabilecek şekilde belirlenmesi mükelleflerin ödemelerini sürdürmelerine yardımcı olacağı gibi yasal düzenlemenin beklenen amaca ulaşmasına da katkı sağlayacaktır.

6736 sayılı Kanun çerçevesinde yapılandırılan ve henüz ödemesi devam eden borçlarla ilgili olarak gecikme zammı yerine hesaplanan Yİ-ÜFE endeksine göre belirlenen tutarın yanı sıra 6 eşit taksit için 1,045; 9 eşit taksit için 1,083; 12 eşit taksit için 1,105; 18 eşit taksit için 1,15 oranında katsayı uygulanmıştır.

Yukarıda belirtilen katsayı oranlarının yüksek olduğunu, hatta uygulanmaması gerektiğini düşünmekteyiz. Bu nedenle, bu kez yapılacak düzenlemede katsayı uygulamasından vazgeçilmesini vazgeçilmesi gerekir. Zira, zaten Yİ-ÜFE oranı uygulanmak suretiyle borç aslının güncellenmesi sağlanmış durumdadır. Eğer mutlaka uygulanması gerekmekte ise de yasa teklifinde öngörülen oranların en az yarısı kadar azaltılması bir diğer öneridir. Buna göre, öncelikle katsayı uygulamasından vazgeçilmesini, uygulanacak ise şimdi belirteceğim oranlarda uygulanmasını öneriyoruz. 6 eşit taksit için sıfır; 9 eşit taksit için 0,40; 12 eşit taksit için 0,50; 18 eşit taksit için 0,60; 30-60 taksit aralığı için de 0,70 gibi bir oranın Maliye Bakanlığı yöneticileri tarafından düşünülmesi gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Çam, toparlar mısınız lütfen artık.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, keselim o zaman, konuşmayalım.

2016 yılı içinde matrah ve vergi artırımı yapılabilmesine ve 31/12/2016 tarihi itibarıyla ortaklar cari hesabı, kasa hesabı ve stok kayıtlarının düzeltilebilmesine de imkân sağlanmalıdır.

Mart 2017 itibarıyla kesinleşmemiş alacaklar ile inceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan mükelleflere yönelik işlemler de kapsama dâhil edilmelidir. Zira, Mart 2017 döneminden önceki dönemlere ilişkin olup söz konusu dönemden sonra ilgisine tebliğ edilen ve yasanın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz kesinleşmemiş borçlar kapsam dışında kalacak, bu durum, bu tür mükellefler için bir şanssızlık teşkil edeceği gibi, gereksiz yargılama süreçlerinin ortaya çıkmasına neden olabilecektir.

Mart 2017 itibarıyla inceleme ve tarhiyat aşamasında bulunan mükelleflere yönelik işlemlerin de kapsama dâhil edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Tasariya eklenmesi amacıyla kurumlar vergisi mükelleflerinin kâr dağıtımı sırasında uygulanan vergi kesintisi oranı bakımından da bir görüşün mutlaka Komisyonda bir karar altına alınması gerektiğini düşünüyorum.

Bilindiği üzere, kurumlar vergisi mükellefleri ödedikleri kurumlar vergisinin yanı sıra kâr dağıtımı sırasında ayrıca Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesi çerçevesinde yüzde 15 oranında gelir vergisi kesintisi yapmaktadırlar. Böylelikle, vergi yükü yüzde 32'ye yükselmektedir. Ayrıca, dağıtılan kârların ayrıca Gelir Vergisi Kanunu çerçevesinde menkul sermaye iradı olarak vergilendirilmesi de söz konusu olabilmektedir.

Diğer yandan, gelir vergisi mükellefleri yüzde 15 ile yüzde 35 aralığında artan oranlı bir tarifeyle tabi şekilde daha az gelir vergisi ödemektedirler. Bu da kurumlar vergisi mükelleflerini kâr dağıtımı kararı almaktan uzaklaştırmakta, seçenek olarak ihtiyaç olmamasına rağmen sermaye artırımını yapmaya veya kâr dağıtmamaya yönelmektedir. Oysa kâr dağıtımı oranının azaltılması, örneğin yüzde 5 oranına çekilmesi hâlinde kâr dağıtım işlemleri gecikmeksizin yapılacak, vergi gelirlerinde artış sağlanacağı gibi kurumsallaşma da teşvik edilmiş olacaktır. Bu konuda yapılacak düzenlemenin belli tutarlarda kademeli olarak yapılmasının da bir seçenek olarak değerlendirilmesi mümkündür.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum.

Kâr dağıtımı sırasında uygulanacak vergi kesintisi oranlarında kalıcı bir indirim yapılamaz ise gündemde olan yapılandırmanın başvuru süresince yapılacak kâr dağıtımı işlemlerinde indirimli oran uygulanması da ayrıca yarar sağlayacaktır. Bu şekilde yapılacak bir düzenlemeyle mükelleflerin borçlarını ödeme yeteneklerinin artmasının hem devletimiz hem de mükelleflerimiz açısından önemli bir yarar sağlayacağını düşünüyorum.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a eklenmesi önerilen maddeyle vergisel yükümlülüklerini süresinde yerine getirmiş ancak öngörülemeyen nedenlerle son bir yıl içinde borçlarını ödeyememiş vergi mükelleflerinin anılan kanunun 48'inci maddesinde düzenlenmiş olan tecil müessesine göre daha uygun şartlarda borçlarını taksitlendirerek ödeyebilmelerine imkân sağlanması da önemlidir.

Düzenlemeyle bir bakıma, özel yasalarla geçmişten günümüze uygulanan yapılandırma uygulamasının uyumlu mükellefler için özel bir yasaya ihtiyaç olmaksızın sürekli hâle getirilmesi düşünülmelidir.

Düzenleme genel olarak mükellefler bakımından yerinde olmakla birlikte özellikle tecil süresi konusunda Bakanlar Kuruluna 60 aya çıkarılması konusunda yetki verilmekte olup tecil süresi borç tutarına göre kademelendirilerek daha da artırılmalı, yine çok yüksek tutarlı borçlar için de, örneğin 10 milyon TL üzerindeki uyumluluk ölçütlerine uymayan mükellefler bakımından da madde hükmüne göre tecil imkânı sağlanmasıyla ilgili görüşler konuşulabilir.

Sayın Bakan, sizin konuşmanızın bir bölümünde, “powerpoint”te de özellikle, vergiye uyumlu mükelleflerin vadesi bir yıl geçmemiş borçları, 500 bin TL'ye kadar olan kısmının teminatsız, daha sonra da 500 bin TL'yi aşan kısmının yüzde 25'iyle ilgili ve daha sonra 500 bin TL'lik teminatsız tecil tutarının 5 milyon liraya kadar artırabileceğiyle ilgili görüş ve önerilerinizi dinledik.

Şimdi, sizden herhangi bir endişemiz ve kuşumuz yok ancak daha önceki dönemlerde başta -isim vermek istemiyorum ama- özellikle Cengiz Holding kimi firmalara bu yapılandırmayla ilgili özel bir ayrıcalık tanınmasını aklıma getirdi. Bu nedenle sizin konuşmanız ve sunumunuz sırasında müdahale etmek durumunda kaldım. Tabii ki belki Bakanlar Kuruluna bu kadar geniş bir yetkinin verilmesi gerçekten -siz birtakım kriterlerin koyulacağını söylediniz ama- ister istemez geçmişte yapılan bu hataları, bu yanlışları, bu kötü uygulamaları bizim aklımıza getirmek durumunda kalıyor. Sizlerden biz bu uygulamalar yapılırken temiz ve şaibesiz bir sürecin yaşanmasını isteriz. Yoksa yine birtakım

holdinglere, birtakım müteahhitlere özel bir düzenleme yapılacaksa hem siz bundan çok rahatsızlık duyarsınız hem de Komisyonumuz hem de bizler de Komisyon üyeleri olarak ciddi şekilde rahatsızlık duyarız.

Bu yapılandırmaların vatandaşımıza sağlık getirmesini, iyi şeyler getirmesini, ülke ekonomisinin iyi olmasını istiyoruz ve arzuluyoruz. Ama bugünkü koşullarda, gerçekten İzmir’de bu kampanya boyunca gezdiğim sürelerde gittiğim lokantalarda bile lokanta sahiplerinin “Sayın Vekilim, haftada üç kez yemeğe gelen insanlar bire düşürdüler.” sözünü duymak benim için bu ülkenin bir milletvekili olarak üzücüdür İnsanlar giyimden, kuşamdan, birtakım lüks tüketimlerden vazgeçebilirler ama eğer öğünleri birleştiriyorlarsa, haftada üç kez gittikleri lokantaya gidişlerini bire düşürüyorlarsa bizim hepimizin bunları düşünmesi gerekir diye düşünüyorum.

Tekrar hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli hazırun, değerli basın mensupları; genelde detaylı bir değerlendirme süreci arkadaşlarımız tarafından gerçekleştirildi ama ben bazı önemli bulduğum konularda ve ilk sözlerime başlarken de tabii Plan ve Bütçe Komisyonunun bir üyesi olarak, geçtiğimiz 16 Nisanda yapılan referandumla gündeme getirilen Anayasa değişikliğinin Plan ve Bütçe Komisyonu ve bütçe hakkıyla ilgili uygulamaları hakkında başta Komisyonun Başkanı olarak sizin daha etkin bir değerlendirme ve bir bakış açısı ortaya koymanız gerektiğini düşünüyordum ve üzüntümü dile getirmek istiyorum. Çünkü biz “bütçe hakkı” dediğimiz zaman, bütçe hakkının vergi ve diğer kaynakların elde edilen kamu gelirleri ile kamu giderlerinin miktarlarını, çeşitlerini belirleme ve onama hakkının Mecliste olmasını, bir tek kişide değil, Meclisin yetkisinde olmasını kabul ederiz ve bu, parlamentoya verilmiş, yüzyıllarca da o parlamentonun yetkisinde olması birçok reform ve değişimlerin de temelini oluşturmuş bir süreçtir. Bütçe hakkı olarak baktığımızda da bugün biz Plan ve Bütçe Komisyonuyuz, anayasal bir komisyonuz, Komisyonumuzun iktidar ve muhalefet milletvekili sayıları belli ve karar alma mekanizması belli ancak bir Anayasa değişikliği yapıldı, ben Komisyonumuzun bundan sonraki isminin ne olacağını bile tam olarak bilmiyorum. “Bütçe Komisyonu” diye geçiyor ama içeriğinde -bugün belirlendiği gibi- iktidar ve muhalefetin ağırlıklarının nasıl olacağı, tanımının ne olacağı ve temsilin mevcutta nasıl gerçekleşeceğinin ortaya konmadığını görüyorum. Böyle olduğu zaman da Anayasa dışına baktığında bütçe hakkının zedelendiği bir sonuçla karşı karşıya geldiğimiz değerlendirilmesini yaptım, yapmaya devam ediyorum ve bugün de kayıtlara özellikle bu yöndeki değerlendirmenin geçmiş olmasının gerektiğine inanıyorum.

BAŞKAN – İzniniz olursa ben de sizin konuşmanız bittikten sonra, cevap mahiyetinde değil ama kendi bakış açımı kayıtlara geçireyim öyle başladığımız için.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Tabii. Yani izin verirseniz konuşmayı tamamlayayım, ondan sonra tabii ki...

BAŞKAN – Tabii ki, tabii ki, daha sonra dedim ben.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Diğer taraftan da tabii, bu bütçe ödeneklerinin yeniden değerlendirme oranında artırılarak yine bu artırımdan sonra geçici bütçe gibi ve artık onun kalıcı hâle dönüşeceği bir hakkın ortaya çıkması da yine vatandaşın toplanan vergilerin nasıl harcandığını görmesi

ve bunun da yine karar verme mecrası açısından baktığınızda bütçe hakkıyla ne kadar bir otomatik uygulamanın bütünleştiğini sorgulamak açıkçası benim açımdan millet adına ve vekâlet görevimin getirdiği bir sorgu ve gündem olarak ortaya çıkıyor.

Tabii, bir de planlama, Ekonomik ve Sosyal Konseyle ilgili olarak yapılan düzenlemeye de bir baktığınızda yine oradaki yapılan bir “planlama” kavramının ortadan kalkması hayatını ekonomik bakış açısıyla birleştirerek Türkiye’yi ve geleceğini stratejik olarak belirlemeye çalışan bir vatandaş olarak da düşündüğümde bir anayasanın içerisinde olmaması da beni oldukça rahatsız eden bir maddedir.

Diğer konular, geçilenler, onlar zaten farklı farklı ama bir Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak bunları söyleyerek başlamak isterim.

Diğer taraftan baktığınızda, kanun hükmünde kararnamelerle ilgili sayın sözcümüz, değerli üstadımız değerlendirmelerini dile getirdi. Ben burada Sayın Bakan, size Varlık Fonu’yla ilgili yapılan düzenlemeyle ilgili olarak... Bunun Meclise getirilmeden, Mecliste Ağustos 2016’da yapılan düzenlemeden sonraki süreçte içine bir anda baktık, Milli Piyangolar, işte Jokey Kulüpleri geldi, o yetmedi, 23 Ocakta bir kanun hükmünde kararnama çıktı ve bu kanun hükmünde kararnamenin içeriğine baktığım zaman ben, maalesef, 9 no.lu maddesi Varlık Fonu’yla ilgili diyor ki: “İktisadi devlet teşekküllerinden, bunların müessese, bağlı ortaklık, işletme, işletme birimleri ile varlıkları ve iştiraklerindeki kamu paylarından, sermayesinin tamamı veya yarısından fazlası Devlete ve/veya diğer kamu tüzel kişilerine ait olan ticari amaçlı kuruluşlardaki kamu paylarından, sermayesinin tamamı kamuya ait olan ticari amaçlı kuruluşların sahip olduğu hisse ve varlıklardan, Devletin diğer iştiraklerindeki kamu paylarından ve Hazineye ait paylardan Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya Şirket tarafından yönetilmesine karar verilenlerden...” Şimdi, yani bir kanun hükmünde kararnama... Bu kanun hükmünde kararnameler niye çıkıyor? “Olağanüstü hâl kapsamı dâhilinde süre, kapsam, amaç açısından yaşanmış olan darbe girişimine karşı sonraki dönemi idare etmek açısından güvenli bir Türkiye sağlayacağız, bir an önce işlesin.” diye. Şimdi, kanun hükmünde kararnama veyahut onun içeriğindeki hedeflerle, kapsamla şu madde ne kadar örtüşüyor? Bu madde benim, hazine açısından baktığınızda -veya vatandaş olarak çünkü hazinenin sahip olduğu varlık sonuçta vatandaşın varlığı- bunun alınıp, böyle bir fon hâline getirilip ve yine denetimi... Ki, burada yapılan, özel denetim olacak, Sayıştay denetimi olmayacak, birçok, birçok aşamalarından ve birçok kanundan muaf tutularak böyle bir kararın şöyle bir paragrafta, bir kanun hükmünde kararnameyle verilmesi gerçek anlamda hem olayın ruhuna hem idarenin bakış açısındaki paylaşıma hem de bunlarla ilgili yani Türkiye’de, kuruluşundan zaten, tanımındaki “Varlık Fonu” tanımının bambaşka noktaya getirildiği bir sistemde gerçekten rahatsızlık uyandırmıştır. Bu kadar genişletilen bir portföy yapısı ve gücü Varlık Fonu açısından değerlendirildiğinde Mecliste tartışılması gerekir çünkü varı yoğun, hepsini içine koyduğumuz bir Varlık Fonu hâline geldi. İçinde bir sürü “O, buraya mı satıldı? Bu, buraya mı satıldı? Alt fon bu mu oldu?” pek çok şaibe, pek çok... Sizin bence baştan Varlık Fonu’yla ilgili bakış açınızı da ortaya koymayan bir uygulamayla da karşı karşıya kaldık Sayın Bakan, bugün geline noktasıyla ve ben bir vatandaş olarak da bundan rahatsızım, bu rahatsızlığımı da burada beyan etmek isterim.

Diğer taraftan gelelim... Tabii, aflar, aflarla ilgili işte vergi ahlakı, vergi adaleti... Diyorum ki: Allah’ım, bir gün de şu çalışan bordrolunun üzerine bir vergi yapılandırılması yapaım. Yani vergi yapılandırmasını yaptıkça yapıyoruz, 30 defa yapmışız, sizin döneminizde 8 defa yapmışız. Ya, bir kere de şu çalışanlar için bir vergi yapılandırması yapaım, hadi, “af” demeyelim de onların da bir hakkı olsun veya onlar için de bir beyaz sayfa açalım, onların da üzerindeki yükleri önümüzdeki süreçte –hani, diyoruz ya, iyileştirecek formüller bulacağız, yöntemler kurgulayacağız- bir de onlar için

yapalım. Yani yıllarca vergi tahakkuklarına, tahsilatlarına baktığımızda hiçbir zaman hakkında şikâyet edemeyeceğimiz, sağ olsunlar, çalışanlarımız, tıkr tıkr vergilerini ödüyorlar. Siz de dâhil olmak üzere, bordrolu olarak, siz de memuriyetten geldiniz, siyasetçi oldunuz, sizinle ilgili bir şey yok, bizimle ilgili de yok. Ama biz bu süreçle ilgili yönetimimizi hangi adalet, hangi eşitlik, hangi uygulamada karşımıza çıkan doğrularla birleştiriyoruz, o noktada da soru işaretlerim var. Öncelikle, adalet terazisi vicdan terazisiyle beraber ölçülmeli. Vicdan terazisinin de burada doğru bir kantar olarak kendini göstermesi gerekir diye düşünüyorum.

Tabii, yıllar itibarıyla hep de güzel isimler koyuyoruz bu düzenlemelere; “yeniden yapılandırma” diyoruz, “af” diyoruz, “barış” diyoruz, şu diyoruz, bu diyoruz da sonuçta bize ne getiriyor, devletin harcama ve gelirleri açısından ortaya konulan stratejik gelecekle ilgili ne vadediyor, tam olarak onların da hiçbir zaman cevabını alamadık. Çünkü hep af yaptık, hep yaptık; ya dönemsel açığımızı kapatmak için ya da işte, yıllarca birikmiş olan bazı... Ki bunun temelinde de zaten dönemsel açığı kapatmak üzere karşımıza çıkan yapılandırmalarla baş başa kaldık.

Maddeler üzerinde daha söyleyeceklerim var ama bazı şeyleri sormak istiyorum bugün itibarıyla. Kanun hükmünde kararnameyle el konulmuş şirketler var veya hazine veya TMSF bünyesinde şu anda, daha doğrusu, kanun hükmündeki kararnamelerle alınan kararlar neticesinde, sonrasındaki uygulamada şu anda TMSF tarafından yönetilen şirketler var. Bu şirketlerin vergi konusundaki durumu nedir Sayın Bakan? Bu, TMSF bünyesine dâhil edilmiş olan şirketlerin veya kapatılan şirketlerin vergi borçları, vergiyle ilgili karneleri nedir? Burada karşımıza çıkan sonuçlar nedir? Yapılandırmaları var mıdır? Ne kadardır? Bu rakamlar içindeki payları nedir?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İdare olarak yaklaşımımızı söyleyeyim: Yani onların varsa gecikmiş vergi borçlarını öncelikle takip edip tahsil ediyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani biz de...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, bilin de yani yaklaşımımız o.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Anladım yani yaklaşım odur da nedir, mali tablosu ne?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Neden? Çünkü oradaki yapılan düzenlemede sorumlulukları yok, dolayısıyla biz ona karşı özel takip ediyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İşte o tabloyu bir görebilsek...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İkincisi, bu, kredi kartıyla yapılan yapılandırmalar var. Kredi kartıyla yapılan yapılandırmalarla ilgili olarak genel içerisindeki payı ve şeyi nasıldır? O oranı da bir alırsak, çünkü bir yerde bankacılık sistemi üzerinde de vergi tahsilatı açısından bir süreç işletimi demek oluyor. Onunla ilgili bir... Kredi kartıyla da yapılandırma yapıyorsunuz değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ödeme mi yani?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ödemeleri, ödemeleri.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani borcunu kredi kartıyla ödemiş.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Evet, kredi kartıyla. Onunla ilgili de olursa...

Bir de tabii, şimdi, istatistik... Yani biraz önce KDV konusunda anlaşılmadı; ne kadar tahakkuk, ne kadar tahsilat. İşte, tahakkuk tahsilat arasındaki fark ortaya çıktığı zaman diyoruz ki: “Ya, burada biz ‘kul hakkı’ diyorsak kul hakkı niye birilerinin üzerinde kalıyor da birileri yine gidip tıkr tıkr parasını ödüyor?” diye. Yani bunun da gerçekçi rakamlarını görürsek, vergi istatistikleri konusundaki reel yani hem ne kadar kişi, tam olarak tahakkuk ve tahsilat açısından da bizi aydınlatacak bilgileri

arkadaşlarımız verebilirlerse... Çünkü geçen sene -çok güzel- vergi harcamaları raporunu çıkardınız. Bu raporda 100 milyar küsurluk bir rakam hatırlıyorum, yanlış hatırlamıyorsam. Şimdi, yeni bir tecille ilgili süreç ortaya koyuyorsunuz. O süreçle ilgili bence o vergi harcamaları ve uygulandıkları alanlar ve ona göre vergi başlığı açısından dönüşü Hazineye veya Maliyeye ne oldu, onu bir test etmek lazım. Onun içerisinde yani krizlerle... Krizlerle ilgili konuyu, şu anda işsizliği söylemeyeceğim, enflasyonu söylemeyeceğim, bütçe açığını -seçim dönemindeki açığı da söylemeyeceğim- geçen sene verdiğimiz artı, bu senekieksiyi de söylemeyeceğim. Sadece ve sadece teşvik veya diğer başlıklarda yapılan, bu, vergiyle ilgili, harcamalarla ilgili sürecin ne getirdiğini, ne götürdüğünü, nelerin yapılrsa doğru olacağını, istatistik olarak bunu çıkarmanızda fayda olduğunu düşünüyorum.

Biraz önce bir şey söylediniz, tecille ilgili yapıda dediniz ki: “Biz son bir yıla bakacağız, eğer hakikaten parasını vergi ödemeyip de repoya veya işte, şuraya yatırırsa bu hüsnüniyet değil ama eğer hakikaten hüsnüniyetli...” Ki onu, tabii, yine diyorum, çok dikkatli bir kelime olması lazım. Ama şöyle sorayım: Bir mükellef bir yıl içerisinde vergisini ödemedi ama vade ve gelecek geliri öyle ki gidip vergisini ödeyemedi, geliri de olmadı ama geliri geldi, siz yapılandırmaya gittiniz, bunu kendisi işletme sermayesi olarak değerlendirip yine batırdı, yine şirket zora düştü. Yani performans açısından şirketin verilerinde sadece ve sadece bir yıllık parasını ödememesi, vergisini ödememesi değil de şirketin “Neden dolayı ödeyemiyor?” sorusunu da yapmanın gerekli olduğunu düşünüyorum açıkçası. Yani gider, gerçekten tecil eder, para yine işletmeye sermaye olarak girer ama yine batır, yine alınmaz. O yüzden buna da dikkat edilmesi yani kriterlere biraz daha dikkat edilmesi gerekir diyorum.

Daha uzatmayayım, çok teşekkür ediyorum, maddeler üzerinde daha detay değerlendiririz diyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, teklifin geneli üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil'in, (2/1703) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşması sırasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması (Devam)

BAŞKAN – Ben Sayın Tamaylıgil'e teşekkür ediyorum. Tabii ki hem teknik olarak hem siyasi olarak farklı bakış açılarına sahip olmamız bizim için bir zenginlik. Ben şunu söyleyeyim: Ben yapılan düzenlemelerin, daha doğrusu bütünüyle 16 Nisan referandumundaki Anayasa düzenlemelerinin çok daha demokratik olduğunu düşünüyorum ve mevcut Anayasa içerisindeki pek çok antidemokratik unsurun 16 Nisanla beraber de Anayasa'mızdan temizlendiği kanaatindeyim ve birtakım hak gasplarından sıkıyönetimlere varana kadar, şeffaf, hesap verebilir devletin gerçek manada yerleşmesi ve bütçe hakkı açısından da baktığımızda yeni düzenlemenin çok daha doğru olduğunu...

Bunu geniş çerçevede konuşuruz ama Komisyon tarafına geldiğimizde şunu vurgulamak istiyorum: Tabii ki Bütçe Komisyonu Anayasa'da yer bulan bir komisyon ve bu Komisyonun Anayasa'mızdaki tanımına baktığımızda sadece bütçeyle ilgili konular değil, mali hüküm içeren, işte, hazine taşınmazları söz konusu olduğunda ya da bir kadro söz konusu olduğunda baktığımızda ve Türkiye Büyük Millet Meclisindeki yasalaşma süreçlerine baktığımızda neredeyse yasaların yüzde 70-75'inin Plan ve Bütçe Komisyonundan geçtiğini görüyoruz ve denetim de, kesin hesap da bütçeyle beraber Anayasa emri olarak buraya geliyor.

Ama baktığınızda mevcut yapıya, Anayasa şunu emrediyor, diyor ki... Ki biliyorsunuz, dört maddede düzenleniyor; 161, 162, 163, 164'te de var. Burada ne diyor? Söylediği, işte, 40 üyeden oluşur; 25 üyesi iktidar partisinden, 15 üyesi muhalefet partisinden. Yani Meclisin bir organı gibi

görünmesine rağmen, Anayasa'mız tarif ettiğinde eski şekliyle Plan ve Bütçe Komisyonunu bir iktidar komisyonu olarak tanımladı. Bugün değil, ben geçmişe kadar baktığımda yani sadece kendi komisyon üyesi olduğum on yıllık döneme değil, geçmişe de baktığımda buradaki yasama süreçlerinde Plan ve Bütçe Komisyonunda tabii ki bütçe dışı, bütçe ve kesin hesap dışında da yüzde 95 itibarıyla hükümet tasarılarının görüşüldüğünü, onun dışındaki kalan kısımda da ağırlıklı olarak iktidar partisi milletvekillerinin tekliflerinin gündeme alındığını, muhalefet partisi milletvekillerinin vermiş oldukları tekliflerin çok fazlaca direkt olarak gündeme alınmadığını...

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğru mu bu?

BAŞKAN – Sadece AK PARTİ döneminde değil, bütününe baktığınızda bunun böyle olduğunu görüyorsunuz. Kurgu itibarıyla da zaten 40 üyenin 25'inin iktidar partisinden olacağı Anayasa'da belirtildiği için de bir iktidar partisi ya da iktidar komisyonu hüviyetini veriyor daha doğrusu, yanlış ifade ettim. Tabii ki yeni sistemde bu kaldırılıyor yani bu sayısal çoğunlukta mı kalıyor, bunlar İç Tüzük'te belirlenecek. Buradaki yeni hükümet sistemiyle beraber de burada bu işin yapılma şeklinin Parlamento içerisindeki sandalye dağılımlarına bağlı olacağını düşünüyorum ve bunun Komisyonu daha demokratik bir yapıya geçireceğini düşünüyorum.

İkincisi, kesin hesap her zaman tartışılmalıdır. Maalesef, uzun yıllardır konuşulmasına rağmen Plan Bütçe Komisyonunun altında da bir daimî alt komisyon olarak bir kesin hesap komisyonu da oluşturulmadığı için bizim Anayasa gereği bütçeyle birlikte buraya gelen ve işleme almış olduğumuz kesin hesap üzerindeki görüşmeler Sayıştay raporlarının üyeler tarafından kısa bir değerlendirilmesinden sonra direkt olarak oylamaya geçilmesi şekliyle “Kabul edenler... Etmeyenler...” hüviyetinde gitmiştir. Bu bugün değil, geçmişten bugüne baktığınızda bunun böyle işlediğini görüyorsunuz. Onun için, ben tabii ki inanıyorum ki önümüzdeki süreçte Plan Bütçe Komisyonu çok daha güçlü bir şekilde yasama süreçlerinde ve denetim noktasında, en azından Meclis çok daha etkin olacaktır diye düşünüyorum. Bu da benim kendi görüşlerim, tabii ki katılabilirsiniz de katılmayabilirsiniz de ama bunu ifade etmek istedim.

Çok teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vaktimiz varsa ben de bir değerlendirme yapayım.

BAŞKAN – Çok kısa olursa iyi olur çünkü Sayın Başbakan Yardımcımız Veysi Kaynak'ın çocuğunun da düğünü var, arkadaşlarımız ona iştirak etmek istiyorlar. Onun için kısa bir değerlendirme alabilirim.

Buyurunuz.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, yapılan Anayasa değişikliğiyle Parlamentonun devre dışı kaldığına ilişkin açıklaması (Devam)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bir Anayasa değişikliği söz konusu oldu, Parlamentodan sonra referandumda da kabul edildi; hayırlı uğurlu olsun tabii her şeyden önce. Ama şöyle bir mahzuru da var bunun: Plan ve Bütçe Komisyonu -tabii, sadece kendimizle ilgili mahzurlarını söylüyorum- dediğiniz gibi anayasal bir komisyon ve şu anda 40 üyenin 25'i iktidar partisinden oluşmak zorunda. İktidar partisinden ne olduğuyla ilgili hiçbir tereddüt yok mevcut uygulamada ama yeni değişiklikte iktidar partisinden kim olduğuyla ilgili bir tereddüt var. Cumhurbaşkanının farklı bir partiden seçilmesi hâlinde, Mecliste farklı

bir çoğunluk olması hâlinde, Cumhurbaşkanıyla aynı doğrultuda değil de farklı bir çoğunluk olması hâlinde iktidar partisi hangisidir, bunu bilmemiz sorun bir kere. Yani dolayısıyla bu komisyonların nasıl oluşacağıyla ilgili...

BAŞKAN – İktidar partisi... Yok yok, onu o şekilde değerlendirsek ikileme düşeriz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle.

Bakın, parlamenter sistemde esas...

BAŞKAN – Burada... Burada...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Siz dediniz ya Sayın Başkan, esas olan iktidarın...

BAŞKAN – Burada hükümet seçeneği ayrıdır, yasama ve denetimi yapacak olan parlamentosu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın, parlamenter sistem çözümsüz değil. Esas olan...

BAŞKAN – Burada şöyle özel bir seans yapalım buna bence çünkü farklı bakıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yapalım... Yapalım...

Ama kısaca ben şunu belirteyim: Parlamenter sistemde, meclis sisteminde esas olan çözümdür. Burada da 40 üyenin 25'inin, en az 25'inin iktidardan olmasının sebebi bu konuların çözümsüz kalmamasıdır. İktidarın istediği doğrultuda yani halkın seçtiği...

BAŞKAN – Demokrasi bir uzlaşma rejimi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Muhakkak tabii. O da iyi niyetle olacak. Demokrasi kültürüyle olacak.

BAŞKAN – Uzlaşırız sizinle.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, kesmeyin.

Şimdi, iktidar partisinin istediği kanunların çıkması esastır. Sayın Bakan getirecek ya da Sayın Bakanın bugün olduğu gibi işaret ettiği, milletvekilleri tarafından...

BAŞKAN – Yani noter vazifesi mi yapacağız Sayın Kuşoğlu?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya eksikliği, ilk önce seçilmiş olan iktidar bilecek uygulamadaki eksikliği. Buradaki şu anda bir affa gerek vardır yoktur, benim bilmem mümkün değil ki bir milletvekili olarak, rakamları bilen birisi değilim. Bir affa ihtiyaç var mı yok mu, bilme durumunda değilim. Onlar bilecekler, o sorumluluk onlar tarafından alınmış vaziyette. Dolayısıyla kanunların zaten çoğunluğunun onlar tarafından, ihtiyaç olan kanunların çoğunluğunun onlar tarafından getirilmesi gerekecektir. Zaten doğrusu odur, doğrusu o. Ama mevcut sistemde ne bütçenin ne kesin hesabın beş yıl süresince -ki yeni dönem beş yılı öngörüyor Parlamento için- buradan hiçbir şekilde geçmemesi hâlinde bile ya da hiçbir şekilde Parlamentodan hiçbir kanunun çıkmaması hâlinde bile hiç sorun olmadan Cumhurbaşkanının kararnameleriyle idare edilmesini gerektiriyor, getiriyor. Parlamentonun devre dışı kalmasını getiriyor.

BAŞKAN – Yok... Yok...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Cumhurbaşkanının yasama yetkisi olmasını, kararname çıkarabilmesi, yasamayla hiçbir...

BAŞKAN – Yapmayın. Sadece yürütmeye ilişkin konularda kararname çıkarma yetkisi var bugün.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Yasama organının yetkisini paylaşıyor olması büyük sorun.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, sadece yürütmeye ilişkin konularda kararname çıkarma yetkisi var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, dediğiniz gibi uzlaşma rejimidir parlamento. Hemen müdahale ediyorsunuz ya. Nedir böyle bu?

BAŞKAN – Ama siz hiç uzlaşma taraftarı değilsiniz ki Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İyi de dinleyin önce. Uzlaşmak için önce dinlemek gerekir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama uzlaşmak için önce bir adım atmak gerekir. Siz taş atıyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Taş atmak...

Sayın Başkan, yeni dönemde seçimlerde biraz uğraşacaksınız vallahi. Olmaz böyle.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bu konu çok önemli bir konu değerli arkadaşlarım, kimsenin vaktini almayayım ama. Sıkıntılı bir döneme gireceğimiz de muhakkaktır.

Hayırlı uğurlu olsun dediğim gibi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, birleşimi kapatacağım.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Maddelerine geçilmesini...

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1703) (Devam)

BAŞKAN - Maddelerine geçilmesini öncelikle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ama bu, gene de yarın 14 kişinin burada olmasını gerektiriyor Şükrü Bey.

Berat Kandili'niz şimdiden hayırlı uğurlu olsun diyorum.

10 Mayıs Çarşamba günü saat 13.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati: 20.13

